

veritate. **N**ā et quidā eorū nobilissim⁹
philosophus plato in eo libro quē ti
meū vocat sic ait. **Q**uantū ad id qd
ortū ē eternitas valet tantū ad fidem
veritas. **D**uo illa sursum sunt eternitas
et veritas duo ista deorsū qd ortū ē et fi
des. **U**t ergo ab ymnis ad sūma ruorem
atq; id qd ortū ē recipiat eternitatem
p fidem veniendū ē ad veritatē et qz
oīa q in contrā pūnt p aliquo
mediū reducant ab etna iusticia tpalī
~~q medietas tpal~~ iniquitas nos alie
nabat opus ergo eāt media iusticia
tpali q medietas tpal eēt de ymnis ius
ta de sūmis atq; ita se nec abrūperis
a sūmis et contempnans ymnis yma
reddet sūmis. **I**deo xps mediator dei
et hoīm dictus ē mē deū imortalem
et hoēm mortale quid mēst. **D**eus
et hō retonaliās hoīz deo manens
id qd eāt factus qd nō eāt ipē ē nob
fides in rebus ortis quē veritas tēnus
Hoc magnū et menarrabile sacmē
tū hoc regnū et sacerdotiū antiquis p
ppheiam reuelabat postea eorū p euā
gelii pōicat. **E**xportebat enī ut aliqūdo
in omīb⁹ gentib⁹ reddet quod iā diu
p vnā gentē pmittebat. **P**nde qui
pphas aī descensioē suā pmissit ipē
et aplōs p⁹ ascensioē misit suā. **C**ū
bus at discipul⁹ suis p hoēm quē as
sumpsit tamq; membris sui corpis
capud ē. **I**taq; cū illis pserūt q illos
tendit et dixit nequaquā dicendū est
qd ipē nō pserit qn quidē mēbra ei⁹
id opata sunt qd dictante capite cog
nouerunt. **Q**uicquid enī ille de suis
factis et dictis nos legē uolint hoc

scribendū illis tanq; suis māt⁹ ipauit
hoc mutans consortiū et in diuisis of
ficijs concordū mēbrozū sub vno capi
te munusculū quisq; intellexit nō alit
accipiet quod narrantib⁹ discipul⁹ xpi
in euāgelio legeit quā si ipā manu
dñi q in ipō corpe gestabat scribētē
conspicerit. **Q**uāobrem illa pot⁹ iā ui
dem⁹ qualia sint q putat euāgelistas
sibi met scpsisse contrā. **Q**uod parū
intelligentib⁹ videri pōt ut hīs qstioib⁹
dissolutis ex hoc quoq; appareat illi⁹
capitis mēbra nō solū idē sentiendo ver
etā cōuenientiā scribendo ī corpis ipi⁹
vnitate germanā seruasse cōcordia

Explicat liber p̄m⁹. **I**ncipit liber
Secundus b̄i Augustini de cōcordia
eūāgelistarum.

Doniam sermone
non breui et admo-
dum necessario quod
libro vno compleri
sumus refutauimus
eorum vanitatem qui discipulos et eu-
angelium conscribentes ideo contempnendos pu-
tant quia ipsi christi quod licet non ut deum
tamen ut homines sapientia longe per ceteris
excellenter honorandus esse non dubitat
nulla scriptura perfert a nobis et cum
talibus scripsisse videri volunt quia prius
diligunt non qualibet lectis et auditis
apud sitate corrigi possunt nunc iam vi-
deamus ea quae quatuor euangeliste de christo
scripserunt quodammodo sibi et magis atque ut
se congruunt nequid ex hoc in fide christi-
ana offendit aut parant qui curiosos
quod capaces sunt quod non utique per lectum
sed quasi diligenter perscrutatur eu-
angelium libris inconuenientia quodam et repug-
nantia se deprehendisse existimantes magis
ea contentiose obiecta quod prudentes con-
sideranda esse arbitrantur. **M**attheus
euangelista sic exorsus est Liber generationis
iesu christi filii dauid filii abraham
Cuius exordio suo satis ostendit generationem
christi secundum carnem se suscepisse narranda
Secundum hanc enim christus filius hominis est quod
etiam se ipsum sepius appellat comen-
dans nobis quod misericorditer dignatus
sit esse pro nobis. **N**am illa suprema et eterna
generatio secundum quam filius dei unigenitus
est ante omnes creaturas quia omnia per ipsum facta
sunt ita ineffabilis est ut de illa deum a-
ppropria intelligat generationem eius quod
enarrabit. Et sequitur ergo humanam
generationem christi matheus. **A**braha genea-

tores christi commemorans quos producat ad
ioseph virum marie de qua natus est iesus
Nam enim phas erat ut eius ob hoc a con-
iugio marie separandum putaret quod non
ex eius concubitu sed vgo peperit christum
hoc enim exemplo magnifice insinuat
fidelibus coniugatis etiam seruata per
consensu continentia posse permanere
vocarique coniugium non permixto corpore
seru sed custodito mentis affectu per-
ferti quia nasci eis etiam filius potuit
sine ullo concubitu carnali qui propter
solos generandos filios adhibendus
Nam enim propterea non erat appellandus
ioseph pater christi quia non eius concubitus
de genere erat quoniam quidem ratio pater esset
etiam eius quod non ex sua coniuge para-
tum aliunde adoptasset. **P**utabat quod
christus alius filius ioseph tanquam ex eius
sine carne progenitus sed ab eis hoc pu-
tabat quod marie latebat virginitas
Nam lucas ait. **E**t ipse iesus erat inopi-
ens quasi annorum triginta ut putabatur
filius ioseph. **C**uius tamen lucas non eius
parentem solam mariam sed abos patres
eius appellat minime dubitauit
vbi ait. **P**uer autem crescebat et confortabatur
plenus sapientia et gratia dei erat
in illo. **E**t ibant parentes eius per omnes
annos in iherosolimam in die sollemnium pasche
et nec quisquam horum parentes consanguineos
potius marie cum ipsa matre esse intel-
ligendos putet. **Q**uid ad illud res-
pondebit quod ipse item lucas superius
dixit. **E**t erat pater eius et mater
ministrantes super hiis quae dicebant de illo
Cum igitur ipse narret non ex concubitu
ioseph sed ex maria virginis natum christum

Vn en p^rez eius appellat n q^ret v^rq
 male recte itelligim^r sine comitioe
 carnis ipa copulatione coniugij. et
 ob hoc a ~~conjugio~~ male separand^r etia
 xpi patrem mltro coniunct^r qui ex ei
 coniuge natus sit qua si eet aliunde
 adoptatus. **V**n manifestu e illud qd
 ait sicut putabat filius ioseph pot
 illos dmsse qui eu ex ioseph sicut a
 ly hoies nascut natu arbitbantur
 at p hoc etia si donostate aliquis
 possit maria ex dauid mlla cosag
 iunitatis origine duc^r satis eat fm
 ista rone accipe xpm filiu dauid
 qua rone etia ~~dauid~~ ioseph pat^r ei
 recte appellat^r e q^rtomage q^r cuq
 euident^r dicat apls paul^r ex semie
 dauid fm carne xpm ipaz quoq ma
 ria de stirpe dauid aliqua cosangui
 nitatem durisse dubitare vtiq no
 debem^r cui^r feie qm ne sacerdotale ge
 nus tacer^r m sinuante lura qd cog
 nata eius eet elizabeth qua dicit de
 filiabus aaron firmissime tenendu
 carne xpi ex vtroq genere p^rpagata
 et regu sq et sacerdotu in quib^r p^rois
 apud illu populu hebreoz etia mis
 tica vinctio figurabat. p^r arisma v^rn
 et nome elucet tanto an etia ista
 euidentissima significatioe p^rnuia
 at^r **D**uos at monet quod alios p
 geneatores matheus enuat descen
 dens a dauid vsq ad ioseph **A**lios
 at lucas ascendes a ioseph usq ad
 dauid facile e ut adutant duos p^res
 hie potuisse ioseph vnu a quo g^rat^r
Alteri a quo fuit adoptat^r Antiqua
 e eni consuetudo adoptandi etia i illo

populo dei ut sibi filios faciant qd
 no ipi genuissent **N**a excepto q filia
 phamoris moysen adoptauerat illa
 quippe alienigena fuit ipse iacob
 nepotes suos ex ioseph natos v^rbis
 manifestissimis adoptauit dicens
Nunc itaq filij tui duo qui facti s^r
 tibi priusq ad te venire mei s^r **E**ffre
 et manasse tanq ruben et symeon
 erunt michi natos at si genueris pos
 tea tibi erunt **V**n etia factu e ut
 duodeci trib^r eeit isrl^r excepta tribu
 leui que templo seruebat **C**u ea
 quippe tredecim fuerut cu duodeci fuis
 sent filij iacob **V**n mtelligit lucas
 patre ioseph no a quo genit^r sed a
 quo fueat adoptatus suscepisse in
 ewangelio suo cui^r p^rgenitores surse
 verfos comemorat donet exiret ad
 dauid **C**u eni necesse sit vtroq ewa
 gelista uea narrante et mattheo sq
 et lucas ut v^rn^r eoz ei^r p^ris origine
 tenet qui genuerit **A**lter eius qui ad
 optauerat ioseph genitu dice ab illo
 cui^r eu filiu n^rabatur. **C**omodius
 eni filius ei^r dictus e a quo fueat ad
 optatus q^r diceret ab illo genitus
 cui^r carne no eat nati **M**atheus at
 dicens abrahā genuit ysaac ysaac
 genuit iacob atq ita m h^r vbo qd e ge
 nuit pseuerans donet in ultimo dicit
 iacob at genuit ioseph satis exp^rssit
 ad eu p^rem se p^rduxisse ordme gene
 ratiu a quo ioseph no adoptat^r
 sed genit^r eit q^rq si etia lucas g^rat^r
 dicit ioseph ab heli nec sic nos hoc
 vbu pturbat debet ut aliud credem^r

q̄ ab vno ewāgelista gignētem ab al
tero adoptantē prēm fuisse cōmēdātū
neq̄ enī absurde quisq̄ d̄ nō carne
sed caritate genuissē quē filiū sibi ad
optauit aut vō enī nos quib⁹ dedit
deus p̄tatem filios eius fieri de nā atq̄
substantia nos genuit sicut vnicū
filiū sed vtriq̄ dilectione adoptauit
Quo vbo apls sepe vti nō ob aliud i
telligit nisi ad discernendū vnicū
an oīs creaturū p̄ quē fci sunt oīa
qui solus de sbā p̄s natus ē s̄m eqli
tate diuitatis hoc oīs qd̄ p̄r quē missū
dicit ad suscipiendū carnē ex illo gñe
quo et nos s̄m naturā nrā sum⁹ ut
illo p̄cipante mortalitātē nostrā
p̄ dilectiōem nō efficiet p̄cipēs diui
nitatis sue p̄ adoptiōē: ita enī dicit
cū autē venit plēitudo t̄pis misit d̄s
filiū suū factū ex muliere factū sub
lege ut eos qui sub lege erant rōmēt
ut adoptiōem filiorū recipem⁹ et tñ
diciā eā nati vbo ⁊ accepta p̄tate
ut filij eius efficiamur qui iā hoīes
erām⁹ efficiam⁹ at p̄ grāz nō p̄ naturāz
Nā si p̄ nāz filij essem⁹ nūq̄ aliud
fuissē⁹ **Qū** enī dixisset iohēs dedit
eis p̄tatem filios dei fieri hīs qui credūt
in nōie eius secutus aut qui nō ex s̄a
quib⁹ neq̄ ex voluntate carnis neq̄
ex voluntate vni sed ex d̄o nati sunt
ita quos dixit accepta p̄tate factos di
filios qd̄ illa adoptio sigt quā paul⁹
cōmemorat eosdē dixit natos ex d̄o
atq̄ ut apt⁹ ostendēt quā grā factū sit
et vbi m̄q̄ caro s̄m ē et hītauit in
nobis tamq̄ dicit **Quid** mirū si filij

dei facti sunt cū caro eēt p̄r quos
vni⁹ caro factus ē cū vbi eēt **hac**
sane magna distantia qz nos effecti fi
lij dei mutant⁹ i melius ille at filius
dei cū filius hoīs factus eēt nō ē mu
tat⁹ indetē⁹ sed assūpsit qd̄ erat in
fci⁹ **Dicit** et iacob⁹ volūtate genuit
nos vbo v̄itatis ut sum⁹ iūcū aliqd̄
creature ei⁹ **Ne** s̄q̄ in eo qd̄ aut genuit
hoc nos fieri putarem⁹ qd̄ ip̄s ē ideo
p̄cipatū quēdā in creatiā nobis h̄c
adoptiōe concessū satis ostendit
Nō ergo alienū eēt a v̄itate enī
si lucas ab illo eēt ioseph genitū dicit
a quo fuerat adoptatus **Enī** sic q̄ppe
genuit eū nō ut hō eēt sed ut filius
eēt sicut nos genuit d̄s ut filij eius
sim⁹ quos fecit ut hoīes essem⁹
vnicū at genuit nō solū ut filius
eēt qd̄ p̄r nō ē sed enī ut d̄s eēt quod
p̄r ē **Et** plane si hoc vbo eā lucas
vteret oīs eēt ambiguū quis eorū
adoptantē quis ex p̄pā p̄r gignētem
prēm cōmemorasset quō mō et si neut
eorū dicit genuit sed et iste cū filiū
illū et ille illius dicit nichilom⁹
eēt ambiguū quis eorū illū de q̄ nāz
p̄at cōmemorasset nūt vō cū alter
dicit iacob genuit ioseph alē ioseph
qui fuit filius hely enī ip̄a vboz vboz
diffēcia quid singuli suscepissent
eliganē intimaueit **Et** hoc facile sa
ne ut diri posset occurrē hōi iugio
so qui quodlibz aliud q̄rendū pot⁹
inducet q̄ ewāgelistā credet mētū
facile m̄q̄ occurrēt ut videt quib⁹
causis vnus homo duos prēs habē
potueit hoc et illis calūpniosus et

curret nisi litigat q̄ considerare ma-
lissent Insinuandū ē reuē et adūti
et uidei possent lectore attentissimū
et diligentissimū requirebat Aute q̄p
pe aiadūsum ē ayathēu qui regiam
t xpō institueat insinuare psonā ex
cepto ipō xpō quadraginta hoies in
generacionū serie noiāsse **Numer⁹**
at iste istud temp⁹ sūt quo et t hoc
seculo et in hac tīa regi nos oportet
a xpō sū disciplinā laboriosa qua
flagellat dō ut sēptū ē oēs filiū quē
rapit de qua dicit aplō p ebula
oportet intrare in regnū **celoꝝ** dei quā
sūt etiā illa vga ferrea cū supius
dixisset ego at constitut⁹ sū rex ab eo
sup syon montē sōm eius **Regunt** enī
etiā boni in vga ferrea de quib⁹ dicit
Tempus ē ut iudiciū mapiat a dō
mo dñi **Et** si tuū a nobis qualis
finis ait eis qui nō credūt dei ewāge-
lio **Et** si iustus vix saluus ēit pec-
tator et ipius vbi pēbunt ad quos
p̄inet qd sequit **Tanq̄** vas figuli
conterēs eos **Regunt** enī boni p hac
disciplinā mali vō cōminuūt qui
tanq̄ idem ipi cōmemorat p̄t vna
atq̄ eadē sacramenta q̄ habent cōiā
mala cū bonis **Quia** ergo numer⁹
iste laboriosi h⁹ tempis sacramentū ē
quo sub disciplina regis xpī adūsi
dyabolū dimicant etiā illud decla-
rat quod quadraginta diei ieiunū
hoc ē hūiliand⁹ aīe cōsecravit et
lex et pphete p moysen et helyā qui
quadragenis dieb⁹ ieiunauerūt et ewā-
gelū p ipi⁹ dñi ieiunū q̄b⁹ dieb⁹

de qua in ps legi r̄ges eos t vga ferrea

quadraginta etiā temptabat a dya-
bolo **Quid** aliud quā p oē h⁹ seculi
temp⁹ temptatioē mīz in carne
sua quā de mīa mortalitate assu-
mē dignat⁹ ē pfigurā. **Post** t
surrectioē nō ampli⁹ quoz quā
die quadraginta cū discipul⁹ in hac
tēpē voluit hūit eoꝝ vite abhu-
mānā cōuersatioē cōmixtus et
cū illis alimenta mortalū quib⁹
iā nō moritur⁹ accipiens ut p ipōs
quadraginta dies significat se
oculta p̄ntia qd p̄miserat impletur
qñ ait **Ete** ego vobiscū sū vsq̄
in cōsumatioē seculi **Cur** at iste
nūc hanc temporale vitā tēnāq̄
significet **Nulla** m̄teri causa de pri-
mo occurrat quā sit alia fortasse
secreta qd et tempa annorū qua
duplatis viab⁹ currunt et mūd⁹
iste quatuor p̄tib⁹ tēniat qd aliqui
uentoz noīe sēptum cōmemorat
ab oriente et occidente et aquilone
et meridie **Quadraginta** at q̄tūz
hūt decē porro ipā decē ab vno usq̄
ad quatuor p̄cedente numēo cō-
sūmāt **Ad** hunc igit mūdū et ad
istā tēnā mortaleq̄ vitā hoim
ad nos regendos in temptatōē labo-
rantes venientē regē xpī ayathē
suscipiens exorsus ē ab abrahā
et enūmēauit quadraginta hoies
Ab ipā enī gente hebreoz q̄ a cētis
gentib⁹ ut distinguere de⁹ de tīa
sua et de cognatōe sua sepaunt
Abrahā xpī venit t carne ut et hoc
ad eū distinct⁹ pphetandū et p̄nū

randit marie paret quod pmitte
bat ex qua eet gente ventur. **Su**
enl quat denas geneaciones tbusdis
tmrisset articul' dices ab abraham
vsq ad dauid geneaciones ee qua
tuordecim. **Et** a dauid vsq ad trismu
graoes babilonis alias quatuor
decim totidemq alias vsq ad natui
tate xpi no tr **et** eas duxit isu
ma ut dicit fiunt omis quadragi
ta due **vn** quippe in illis p gene
ratorib' **bus** numea' id est iechoni
as a qua fca e queda m exneas
gentes deflexio qm in babilonia
trismigratu e vbi aute ordo a rec
titudine flectit atq ut eat mdiu su
tamq angulu facit illud quod i
angulo e bis numeat in fine sq
poris ordinis et in capite ipd deflex
ionis et hoc ipm ia pfigurat xpi
a circumsione ad pputu tamq ab
iherusale ad babilonia quodam
migratu et hinc atq hinc vtrsq
in se ardentib' tamq lapide angu
lare futuru **hec** tr in figura ppa
rabit ds rebus in pteitate venturis
Na et ipe iechonias vbi angel' iste
pfiguratus e mptat pparatio dei
Sic ergo ia no quadragita due qd
faciunt ter quatuordecim sed ppe vnu
bis numeatu quadragita vna ge
neaciones fiunt si et ipm xpm a
numereim' qui hinc regende vite
nre tempali atq tene tamq nu
med quadragenario regalit pfidz
Quae ad ista mortalitate nobiscu
pticipanda qz descendente voluit

significae matheus ideo et ipsas
geneaciones ab abrahā vsq ad io
seph et ipe vsq ad ipsius xpi nati
tatem descendendo comemorauit ab
itico euagely sui **Lucas** at ab itico no
sed a baptismo xpi geneaciones nar
rat nec descendendo sed ascendendo
tamq sacerdotem in expiandis pms
magis assignans vbi eu vox de celo
declamauit vbi testimoniu iohes p
hibuit dicens **Ece** q tollit pta
mudi **Ascendendo** at trsit et ad
abrahā et puenit ad dñz cui mu
dati et expiati redoliam' mēto et
adoptionis origine ipe suscepit qz
p adoptione effiamur filij credendo
in filiu dei p carnale vō geneaoes
filius dei pot' ppe nos filius hois
factus e **Satis** aute demōstrauit
no se **et** ideo dixisse ioseph filiu hely
qd de illo geit' sed qd ab illo fuit ad
optatus cu et ipm ada filiu dixit
cu sit factus a do sed p grāz qua p
tea peccando amisit tamq filius i
p adiso constitut' sit **Qua** ppe in
geneacionib' mathei significatur
nro' susceptio ptoz a dno xpo **In**
geneacionib' at luce significat abo
licio ptoz nro' a dno xpo io eas
ille descendens enariat iste descen
dens **Quod** eni dicit apls misit ds
filiu suu in similitudine carnis pec
cati **hec** e susceptio ptoz qd at addit
ut de pto dāpnaret pcam i carne
hec e expiatio ptoz **Proinde** mathe
ab ipso dauid p salomone descendit
in ciu' mre ille peccauit **Lucas** vō
ad ipm dauid p nathā ascendit p

quē ppheta deus pccm illius expi
auit Ipe quoqz numerus quē lucas
exequit certissime prorsus abolutio
onē indicat pccōrū Quia enī xpī
aliqua iniquitas qui nullā hūit
nō ē utiqz cōiuncta iniquitatibz
hōm quas in carne suscepit idō
numerus pccōrū matheū excepto xpō
ē quadragenarij qz vō iusticie sue
patrisqz nos expiandos ab oī pccō
purgatosqz cōiungit ut fiat qd ait
apostolus qui at adhēt dno vni
spēs ē idō i eo numerō qui ē pccōrū
lucā et ipē xpō a quo mapit enu
meatio et deus ad quē puenit
cōnumeant ut sit numerus septu
aginta septem quo significatur
omī prorsus remissio et abolutio
pccōrū Quā ipē dñs p huius nū
misteriū euidentē expressit dicens
remittendū ē pccm nō solū septi
es sed usqz septuagies septies Nec
frustra iste numerus ad pccōrū omī
ptinet mūdationē si diligenti
inquirat Denarij quippe tāqz ius
ticie numerus in deū pceptis legē
ostendit Porro pccm ē legis tris
gressio denarij nūi cōgruent unde
nario figurat Dñi vela cilicina
uibentē in tabernaculo vnde fia
Quis at dubitet ad pccā signifi
cationē aliam ptinē. At p hoc qz
vniūsu tempz septenario diez nūo
voluit conuenientē vndenaio spe
ties multiplicato ad nūz septua
gesimū septimū cūcta pccā p
ueniunt in quo numerō etiā fit

plena remissio pccōrū expiante nos
carne sacerdotis nri quo nūc iste nu
merus mapit et reconciliante nos
vō ad quē nūc iste nūz puenit p
spīm sctm qui colūbe spene in hoc
baptismo vbi numerus iste cōmedrat
apparuit p chumēatas generatio
nes azatheus ista sequitur
Quisti at generatio sic eāt Qu
eēt desponsata mater ihesu
maria ioseph anteqz cōuenirent
inuenta ē in vtero hñs de spū sctō
hoc quēadmodū sit quod hic pē
misit lucas exposuit p cōmemo
riā conceptū iohis ita narrans In
mense autē sexto missus gabriel a
deo in ciuitatē dauid galilee cui
nomē nazareth ad vginē despon
satā vno cui nomē erat ioseph
et nomē vginis maria Et migres
sus angelus ad eā dixit Ave grā
plena dñs tecū bñdicta tu i muli
eribz Que cū audisset turbata ē
in sermone et cogitabat qual' eēt
ista saluatio Et ait angelus ei
Ne timeas maria tuenisti enī g
rā apud deū Ecce cōcipies i vtero
et paries filiū et vocabis nomen
ei ih̄m hic at magnus et filius al
tissimi vocabit Et dabit illi dñs
deus sedem dauid p̄is ei et regnab
in domo iacob mēnū et regni ei
nō erit finis Dixit at maria ad ā
gelū Quō fiet istud qm virū nō
cognosco Et respondēs angelus dixit
ei Spēs sancta supueniet i te et vtrū
altissimi obūbrabit tibi idōqz qd

nasceret ex te semini vocabitur filius dei
Et cetera que ad id quod nunc agitur
non pertinent. Hec ergo matheus com-
memoravit dicens de maria inue-
ta est in utero huius de spiritu sancto. Hec
contrarium est quoniam lucas exposuit id
quod matheus permittit cum de spiritu sancto
maria concepisse vix testetur sed
non est contrarium quia matheus demum
concedit quod lucas permittit. Et enim
et dicit matheus: **H**

Ioseph autem vir eius cum esset ius-
tus et nollet eam traducere no-
luit occulte dimittere eam hoc autem
eo cogitante. Tunc angelus domini in
sompnis apparuit ei dicens ioseph
fili david noli timere accipe ma-
riam coniugem tuam. Quod enim in
ea natum est de spiritu sancto est pariet autem
filium et vocabis nomen eius iherusalem:
Ipse enim saluum faciet populum suum a
peccatis eorum. Hoc autem totum semini est
ut adimpleret quod domini est a domino per
prophetam dicentem. Tunc virgo in utero
habet filium et vocabunt nomen
eius emanuel quod est interpretatum nobis
cum deus. Exurgens autem ioseph
a sompno fecit sicut precepit ei angelus
domini et accepit coniugem suam et non
cognoscebat eam donec peperit fi-
lium suum primogenitum et vocavit
nomen eius iherusalem. Cum ergo natus
esset iherusalem in bethleem iude in diebus
herodis regis et cetera. De civitate
bethleem. Matheus lucasque consen-
tiunt sed quid et quia cum ad eum vene-

runt ioseph et maria lucas expo-
nit matheus permittit. Item de
magis ab oriente venientibus lu-
cas tacet matheus dicit ita con-
terens. Tunc magi ab oriente vene-
runt iherosolimam dicentes. Vbi est
qui natus est rex iudeorum. Vidimus
enim stellam eius in oriente et veni-
mus adorare eum. Audiens autem herodes
rex turbatus est et omnes iherosolimam
cum illo et cetera usque ad eum locum.
Vbi est scriptum de ipso magis quod
responsa accepto in sompnis ne re-
dierint ad herodem per aliam viam re-
versi sunt in regionem suam. Hoc
totum lucas permittit sicut matheus
non narravit quod lucas narrat in
propheta positum dominum et quod pas-
toribus eum natum angelus nuntiavit
et quod multitudo militum celi facta
est cum angelo laudantium deum et quod
venerunt pastores et viderunt vel
esse quod angelus nuntiavit et quod die
circumcisionis sue nomen accepit et
que post impletos dies purgationis
marie idem lucas narrat quod attulerunt
eum in iherusalem et de symeone vel
ana que dixerunt de illo in templo
postea quoniam cognoverunt eum impleti
spiritu sancto. Dicitur hic tacet matheus
Vnde merito querunt quoniam facta sunt
sive quia matheus permittit et lucas
dicit sive quia lucas permittit et ma-
theus dicit quoniam quidem matheus re-
gressus in regionem suam magis qui
venerunt ab oriente sequitur et
narrat ioseph de monitu ut cum

infante in egiptū fugēt ne ab
heōde necaretur deinde heōde nō
invento a bimoto et infra pueros
ocidisse defuncto at heōde redisse
ab egipto et audito qd archelaus
in iudea regnat p heōde pte suo
habitasse cū puero in galilea ciui
tate nazareth q oīa lucas tacet
Nec ideo contrū videt p qd
uel hic dicit q ille pmissit vl
ille cōmemorat q iste nō dicit s
qrit qn fieri potuerint q cōterit
matheus de pfectione i egiptū
atq inde regressione p heōdis
mortē ut iā in ciuitate nazareth
hītaient quo eos lucas postea
q pferunt i templo ita puerū
oīa sū regem dñi reuersos ēē
cōmemorat hic p inde cognoscē
dū ē qd demitps ad cetā talia
valeat ne similiter moueāt aīnq
conturbent sic vnūquēq euā
gelistā conterere narrationē suā
ut tanq nihil pēmittentis se
ries digesta videat **T**acitis enī
q nō vult dīcē illis q dicebat ad
iūgit ut ipā cōtinuo sequi videā
Si cū alē ea dicit q alter tanūt
diligent ordo considerātus mōi
cat loca vbi ea potuerit a quo pē
missa sūt mīlīe ut ea q dicere
intendeāt ita supiorib copulaēt
tanq ipā nullis i terpositis seq
rent: ac p hoc intelligit mathe
vbi aut sopno admoitos magos
ne redirent ad heōden et p alia

viā regresso in regionē suā illuc pē
misse q lucas narrauit gesta cū dñi
in templo et dicta a symone et āna
vbi lucas rursus pēmittēs pfectionē
in egiptū quā narrat mathe tanq
cōtinuā cōteruit regressioē ad ciuitatē
nazareth q quis at velit vnā narra
tionē ex oībus q xpi natūte et īfāia
uel pueitia in vtrūq narratione ab
alēntis seu diant seu pēmittit ordi
nāe sic pēstēs // xpi at genēā sic eāt
Hic in diebus heōdis regis iu
dee sacerdos quidā noīe zacharias
de vice abia et uxor illi de filiab aaro
et nomē ei elizabeth erant at iusti
ambo an dñi incedentes in oīb mō
datis et iustificandib dñi sine qrela
Et nō eāt illis filius eo q eēt eliza
beth sterilis et ambo pressissent i dieb
suis **F**actū ē at cū sacerdos fugēt in
ordine vias sue an dñm sū cōsuetu
dinē sacerdotū sorte exiit ut incensum
ponet ingressus in templū dñi **E**t
oīs multitudo eāt ppli orans foris hōā
mēsi apparuit at illi āgel dñi
stans a dextris altaris mēsi **E**t za
charias turbatus ē vidēs et timor ir
ruit sup eū **A**t at ad illū angelus
Ne timeas zacharias qm exaudita
ē deprecatio tua et vrox tua elizabeth
palet tibi filiū et vocabis nomē ei
iōhes **E**t eēt gaudiū tibi et exulta
et mlti in natūte ei gaudebūt **E**t
enī magnū corā dñō et vinū et si
cerā nō bibet et oē imūdū nō mā
ducabit et spū scō replebit adhuc
ex vtro matē sue et mltos filiorū
isrl cōuertet ad dñm deū spōz **E**t ipē
pcedet an illū in spū et vūte helye

ut conuertat corda patrum in filios et
mcredulos ad prudentiam iustorum pa-
trium domini plebem perfectam Et dixit za-
charias ad angelum Domini hoc signum: Ego
enim sum senex et uxor mea precessit in
diebus suis Et respondens angelus dixit
ei Ego sum gabriel qui asto ante dominum
et missus sum loqui ad te et haec est ewan-
gelizatio et ecce es tacens et non po-
teris loqui usque in diem quo haec fiant
pro eo quod non credidisti uerbis meis quae
implebunt tempore suo Et erat plebs ex-
pectans zachariam et mirabantur
quod tardaret ipse in templo Egres-
sus autem non poterat loqui ad illos
et non cognouit quod visioem uidisset
in templo et ipse erat inuens illis
et permansit mutus Et factum est ut imple-
ti sunt dies officii eius abiit in domum
suam post hos autem dies concepit elyza-
beth uxor eius et occultabat se in me-
sibus quousque dicens Quia sic mihi fecit
dominus in diebus quibus respexit au-
ferre obprobrium meum inter homines:
In mense autem sexto missus est an-
gelus gabriel a domino in ciuitatem gali-
lee cui nomen nazareth ad uirginem
desponsatam uirgo cui nomen erat ioseph
de domo dauid et nomen uirginis
maria Et ingressus angelus ad eam
dixit Ave gratia plena dominus tecum ben-
dicta tu inter mulieres Que cum au-
disset turbata est in sermone eius et
cogitabat qualis esset ista saluatio
Et ait angelus ei Ne timeas maria
inuenisti gratiam apud deum Ecce concipi-
es in utero et paries filium et uocabis
nomen eius iherusalem hic erit magnus

et filius altissimi uocabitur Et dabit
illi dominus deus sedem dauid patris eius
et regnabit in domo iacob eternum
et regni eius non erit finis Dixit autem
maria ad angelum Quomodo fiet istud
quoniam uirum non cognosco Et respon-
dens angelus dixit ei Spiritus
sanctus superueniet in te et uirtus
altissimi obumbrabit te Idcirco et
quod ex te nascetur sanctum uocabitur filius
dei Et ecce elyabeth cognata tua
et ipsa concepit filium in senectute sua
Et haec mensis est sextus illi quae uocat
sterilis: quoniam non erat impossibile apud
deum omne uerbum Dixit autem maria Ecce
ancilla domini fiat mihi secundum uerbum tuum Et
discessit ab illa angelus Surgens
autem maria in diebus illis abiit in mo-
tana cum festinatione in ciuitate gali-
lee uidete et inuenit in domum zacharie
et salutauit elyabeth Et factum est
ut audiuit salutem maiorem elyabeth
exultauit infans in utero eius Et re-
pleta est spiritu sancto elyabeth et exclamauit
uoce magna et dixit bene-
dicta tu inter mulieres et benedictus
fructus uentris tui Et uenit illi in utero
natus in matris domini mei ad me: Ecce enim
ut facta est uox saluationis tue in au-
ribus meis exultauit in gaudio infans
in utero meo Et beata quae credidit quoniam
perfectum est ea quae dicta sunt ei a domino Et
ait maria Magnificat anima mea
domino Et exultauit spiritu meo in domino salu-
tati meo Quia respexit humilitatem
ancille sue ecce enim ex hoc beatam me

142
dicent oēs generatioēs Quia fecit in
magna qui potēs ē et sanū nomē ei
Et miā ei a pgenie i pgenies ti
mentib⁹ eū fecit potenciā i brachio
suo dispersit supbos mēte cordis sui
Deposuit potentes de sede et exal
tauit hūiles Esurientes impleuit
bonus et diuites dimisit ianes Sus
cepit isrl puerū suū recordat⁹ miē
sue Sicut locut⁹ ē ad p̄res n̄ros a
brahā et semī ei i secula mansit
at maria cū illa mēsi⁹ t̄bus et r̄
uersa ē in domū suā:

Et muēta ē i v̄tō h̄is de
spū scō Ioseph at v̄r ei cū
eēt iustus et nollet eā traditūe uo
luit occulte dimitte eā Hec at eo co
gitante: ecce angel⁹ dñi i sōpnis ap
paruit ei dicens Ioseph fili dauid
noli timē acipe mariā cōiugē tuā
Quod ei i ea natū ē de spū scō est
ut adimpleretur qd dñi ē a dñō p
phetam dicentē Ecce v̄go i v̄tō
habebit et pariet filiū et vocabit
nomē ei emanuel qd ē t̄ptatū no
bisai de⁹ Surgens at a sōpno fe
cit sicut p̄cepit ei angel⁹ dñi et ac
cepit cōiugē suā et nō cognoscebat eā

Elizabeth at impleū ē tēpus
piendi et peperit filiū et au
dierūt vicini et cognati ei qz mag
nificauit dñs miā suā cū illa: et
cōgratulabant⁹ ei Et fact⁹ ē i die
octauo venērūt cūtride puerū et vo
cabant eū nomē patris ei zachariā
Et r̄spondēs m̄r ei dixit nō sed
vocabit⁹ iohēs Et dixerūt ad illā
Quia nemo ē i cognatione tua qui

voceret h̄ nomē Innuēbat p̄r ei quē vel
let vocari eū Et postulab⁹ pugillariē
sc̄psit dicens iohēs ē nomē ei Et
mirati sunt om̄si Ap̄tū ē illico at
os ei et lingua ei et loq̄bat⁹ b̄ndictēs
deū Et factus ē timor sup oēs vici
nos eoz: et sup oīā mōtana iudee
diuulgabant⁹ oīa v̄ba h̄c Et posue
runt oēs qui audierūt i corde suo di
centes Quis patas puer iste cit⁹? Et
man⁹ dñi eāt cū illo Et zachariās
p̄r ei impletus ē spū scō et p̄phetauit
dicens Benedict⁹ dñs dei isrl qz vi
sitauit et fecit redemptioēz plebi
sue Et erit cornu salutis nob⁹ in
domo dauid pueri sui sicut locut⁹
ē p os scōz qd a seculo sūt p̄phetaz
eius Salutē ex inimicis n̄ris et de
manu om̄i qui oderūt nos Ad fa
ciendā v̄ndictā miāz cū p̄rib⁹ n̄ris
mēorai testamenti sui sc̄i Iusurā
dū qd iurauit ad abrahā p̄rē m̄r
daturū se nobis Et sū timōe de
manu inimicorū n̄roz libeāt⁹ ser
uam⁹ illi In s̄tate et iusticiā co
rā ip̄o oībus dieb⁹ n̄ris Et tu pu
er p̄pheta altissimi vocaberis p̄bis
an̄ facie dñi parare vias ei Ad dā
dā sciāz salutis plebi ei i remissiōz
p̄ccatōz eoz P̄ viscēa miē dei n̄r i
quibus visitauit nos dñs ex alto
Illuminare his qui in teneb⁹ et v̄bra
mortis sedent ad dirigendos pedes
n̄ros i viā pacis Puer at crescebat
et confortabat⁹ spū et eāt i desertis
lotis usqz in diē ostensionis sue ad
isrl factū ē at in dieb⁹ illis Er̄t
editū a cesare augusto ut descebat

omnis orbis hęc descriptio p̄ma
facta ē sub p̄sīde syrie tymano Et
ibant oēs ut p̄fiterent̄ singuli ī suā
ciuitatē. Ascendit autē ioseph a ga
lilea de ciuitate nazareth ī iudeā
ciuitatem dauid q̄ vocat̄ bethleem
eo qd̄ eēt de domo et familia da
uid ut p̄fiteret̄ cū maia desponsata
sibi vxore pregnante. factū ē autē
cū eēnt ibi: īpleti sunt dies ut pa
rēt: et peperit filiū suū p̄mogenitū
et pannis eū inuoluit et reclinauit
eū ī p̄sepio qz nō eāt ei locus ī di
uisorio. Et pastores erant ī r̄gione
eadem vigilantes et custodiētes vi
glias noctis sup̄ gregē suū. Et ecce
angelus dñi stetit iuxta illos: et
clauis dei cūfulsit illos et timu
erunt timore magno. Et dixit illi
angelus. Nolite timē. Ecce enī. eua
gelizo vobis gaudiū magnū qd̄
eūt oī p̄plo qz natus ē nobis hodie
qui ē xp̄s dñs ī ciuitate dauid. Et
hoc vobis signū. Inuenietis infan
tē p̄nus inuolutū et positū ī p̄sepio.
Et subito fr̄n ē cū angelo militū
do milite celestis laudantū dñm
et dicentū. Gloria ī altissīs deo
et in t̄ra pax hōib⁹ bone voluntat̄.
Et fr̄n ē ut discesserunt ab eis a
ngeli in celū. Pastores loq̄bant̄ ad
inūcē. Transēam⁹ usq̄ bethleem
et videam⁹ h̄ v̄bū qd̄ factū ē qd̄ dñs
ostendit nobis. Et venerūt festinā
tes et inuenērūt mariā et ioseph
et infan
tē positū ī p̄sepio. Vidētes
at̄ cognouerūt de v̄bo qd̄ dñs eāt
illis de puerō. Et omēs qui audierūt

mutati sunt et de his q̄ dñs sūt a
pastorib⁹ ad ip̄os. Maria at̄ conser
uabat oīa v̄ba hęc confēres ī corde
suo. Et rueri sūt pastores glorifi
cantes et laudantes dñm ī oībus
q̄ audierant et viderant. Sicut dñs
ē ad illos. Et postq̄ cōsummati sūt
dies octo ut t̄m̄det̄ vocatū ē nō
ē? ih̄s. Quod vocatū ē ab āgelo
p̄usq̄ ī v̄tē concipitur.

Et ecce magi ab oriente vene
rūt iherosolimā dicentes vbi
ē qui natus ē rex iudeorū. Vidim⁹
enī stellā ex⁹ ī oriente et vēim⁹
adorāre eū. Audies at̄ herodes rex
batus ē et oīs iherosolima cū illo.
Et cōgregans oēs p̄ncipes sacerdotū
et scribas p̄pli salsatabat vbi xp̄s nas
cēt. At illi dixerūt illi. In bethleem
iude. Sic enī scriptū ē p̄ p̄phetā. Et
tu bethleē t̄ra iuda neq̄q̄ mīma
es ī p̄ncipib⁹ iuda. Et te cū cre
dū qui regat p̄plm̄ meū. Iste tūc
herodes dā vocatis magis diligēt
didicit ē. Ab eis tēp⁹ stelle q̄ appa
ruit eis. Et mittēs illos ī bethleē
iudisit. Ite et interrogate diligēt
de puerō et cū inuenitis renūciate
m̄ ut et ego vēiens adorē eū. Cū
cū audissent regem abierūt. Et ecce
stella quā viderūt magi ī oriente
antecebat eos usq̄ dū venērēt stat
sup̄ vbi eāt puer. Videntes at̄ stel
lā gauisi sūt gaudio magno valde.
Et intrātes domū inuenērūt puer
cū maia matre ei⁹. Et p̄identes
adorauerūt eū. Et aptis thesauri
suis obtulerunt ei munera auri

thus et mirū. Et responso accepto
 i sopnis ne redirent ad heode p a
 liā viā regressi sunt i regione suā
 qui cū recessissent postea q̄ i pletū
 sunt dies purgatiōis maiē s̄m le
 ge moysi tulerūt illū m iherlm ut
 sistent eū dñō sicut sc̄ptū ē i lege
 dñi q̄ oē masculinū adapiēs vul
 uā s̄m dñō vocabit et ut daret hos
 tiā s̄m qd dñi ē m lege dñi par
 turturū aut duos pullos colūbaz.
 Et ecce hō eāt i iherlm cui nomē
 symeon et hō iste iustus et tiorat
 expectās cōsolatiōem isrl et sp̄s
 sc̄s eāt i eo. Et responso accepto
~~i sopnis ne redirent~~ a spū sc̄o nō
 visurū se mortē nisi videt p̄ xpm
 dñi. Et venit m spū m templū. Et
 cū introducent puerū ih̄m patres
 et ut faceret s̄m consuetudinē legis
 p eo et ip̄e accepit eū m āplex⁹ suos
 et bñdixit deū et dixit. Quē dimi
 tis seruū tuū dñe s̄m obū tuū i pa
 te. Quia viderūt oculi mei salutac
 iōem tuū qd passi sūt facie om̄i populoz
 lumē ad reuelat⁹ gentiū et gloriā
 plebis tue isrl. Et eāt p̄r ei et m̄
 mantes sup his q̄ dicebāt de illo
 Et bñdixit illis symeō et ait ad
 mariā m̄rē ei. Ecce positus ē hic
 i ruinā et resurrectiōem mltōz m
 isrl et m signū cui cōfideat. Et
 tuā ip̄ius aiāz p̄t̄i sūt gladius:
 ut reuelent ex mltis cordib⁹ cogi
 tationes. Et eāt āna pphetissa fi
 lia fanuel de tribu azer. Hec p̄t̄
 scāt i dieb⁹ mltis et vireāt cū vno
 suo ānō septē a v̄gitate sua et her

vidua usq̄ ad ānos octoginta q̄tuor
 q̄ nō discedebat de templo ieiunys
 et obseruationib⁹ seruens nocte ac
 die. Et her ip̄a hora supueniēs cōfi
 tebat dñō et loq̄bat de illo om̄ib⁹
 q̄ expectabant redēptiōē ierlm. Et
 ut p̄ficerēt oīa s̄m legem dñi.
Et ecce āgelus dñi apparuit i sop
 nis ioseph dicens. Surge et accipe
 puerū et mat̄rē ei et fuge i egiptū
 et esto ibi usq̄ dū dīcā t̄ futurū ē
 enī ut heodes q̄rat puerū ad p̄dendū
 eū. Qui cōsurgens accepit puerū
 et mat̄rē ei nocte et secessit i egiptū
 et eāt ibi usq̄ ad obitū heodis: ut
 adimpleret qd dñi ē dñs p̄ p̄phetā di
 centē. Et egipto vocauit filiū meū
 Tūc heodes videns qud illusus eēt
 a magis nat⁹ ē valde et mltēs oc
 cidit oēs pueros qui erant i bethleē
 et m om̄ib⁹ finib⁹ ei abimatu et
 infra s̄m temp⁹ qd exquiescāt a ma
 gis. Tunc ad̄pletū ē qd dñi ē p̄ ihe
 miā p̄phetā dicentē. Vox i rama au
 dita ē: ploratus et ululatus mlt⁹ ma
 chel plorās filios suos et noluit cō
 solai qz nō sunt. Defuncto at̄ heode
 ecce apparuit āgel⁹ dñi i sopnis ioseph
 i egipto dicens. Surge et accipe pu
 erū et mat̄rē ei et vade m trā isrl.
 Defuncti sūt enī qui q̄rebant aiāz
 pueri. Qui cōsurgēs: accepit puerū
 et m̄rē ei et venit i trā isrl. Audi
 ens at̄ qd archelaus regnaret i iu
 dea p̄ heode p̄r suo timuit illo ne
 Et admoit⁹ i sopnis secessit i p̄tes
 galilee. Et vēiens h̄itauit i ciuitate

q̄ vocat nazareth ut adimplet qd dī
ē p̄ pphetam qm̄ nazareus vocabit̄
Per at̄ crecebat et cōfortabat̄
pleni sapiā et grā dei eāt in
illo Et ibant parentes ei⁹ p̄ oēs ānos
in iherl̄m in die solēni pasce Et
cū factus eēt ānoꝝ duodecā ascendē
tib⁹ illis in iherosolimā s̄m cōsuetu
di⁹ diei festi cōsumatisq̄ dieb⁹ cū
redirent r̄mansit puer ihs̄ i iherl̄m
et nō cognouerūt parentes ei⁹ Et
estimantes at̄ illū eē in comitatu
venerūt iter dici et requirebāt eū
m̄ cognatos et notos Et nō t̄ue
nientes regressi sunt in iherl̄m r̄q̄
rentes eū Et fr̄m ē p̄ t̄duū t̄ue
nerunt illū in templo sedentem
in medio doctorū audientē illos
et interrogātem illos stupebāt at̄
oēs qui eū audiebāt sup̄ prudētia
et responsis ei⁹ Et videntes admi
rati sunt Et t̄c p̄ tu⁹ et ego dolē
q̄rebam⁹ te et ait ad illos Quid ē qd
me q̄rebatis? Nesciebatis q̄ i hīs
q̄ patris mei sūt opoz̄ me eē? Et
ip̄i nō intellerunt v̄bū qd locut⁹
ē ad illos Et descendit cū eis et
venit nazareth et eāt subdit⁹ illis
Et mater ei⁹ cōservabat oīa v̄ba
hec in corde suo Et ihs̄ p̄ficebat
sapiā etate et grā apud deū et hoīes

In hinc dēp̄tatione ioh̄is
narrat̄ incipit qd om̄s q̄tuor
cōmēdiant s̄cā mathe⁹ p̄ illa v̄ba
q̄ vltima ei⁹ posui vbi cōmemo
rauit ex ppheta testōniū qm̄ na
zareus vocabit̄ sequit̄ et adiūgit

In diebus at̄ illis vēit ioh̄is baptis
ta p̄dicans in deserto iudee r̄tē Et
marc⁹ qui nichil de n̄tate ul̄ i
fancia ul̄ pueicia dñi narravit
hinc ewāgely sumpsit m̄uū id ē
ioh̄is p̄dicatione sic ei⁹ exorsus est

In hinc ewāgely ihu xp̄i filij
dei sicut s̄ptū ē in ysaya p̄
pheta Et t̄c mitto āgelū meū an
faciē tuā qui p̄pambit viā tuam
Vox clamantis in deserto p̄ante
viā dñi rectas facite semitas ei⁹
sunt ioh̄es in deserto baptizās et
p̄dicans baptis̄m pēitēcie i re
missioē p̄ccōꝝ et cētā Et lucas p̄
v̄ba ut ait et ihs̄ p̄ficebat i sapiā
etate et grā apud deū et hoīes de iō
hānis p̄dicatione iā sequit̄ dīcēs

In hinc q̄nto dēcō ip̄e iheru
salem p̄uante ponas p̄
lato iudeā tetrarcha at̄ galilee hō
de philippo at̄ fr̄ ei⁹ tetrarcha iu
ree et trāconitidis r̄gionis et l̄sa
nia abiline tetrarcha s̄b p̄ncipib⁹
sacerdotū āna et capha fr̄m ē v̄bū
dñi sup̄ ioh̄em zachariē filiū i de
serto et cētā Ioh̄es quoq̄ apl̄s i
ewāgelistis quatuor em̄nētiss⁹
p̄q̄ dixit de v̄bo dei qui ē ip̄e fili⁹
an̄ oīa s̄cula nature q̄ oīa per
ipsū fr̄a sunt m̄tulit cōtinuo de
ioh̄anis p̄dicatōe ac testōnio dīcēs

Hut hō missus a dō au nomē
eāt ioh̄es v̄n iā videndū ē
de ip̄o ioh̄e quatuor ewāgelistaz
narrationes quē admodū m̄ se
nō discordent nō ut hoc a nobis
p̄ oīa requirāt aut erigāt quō se

amq; ex primordiis nati ex maria r^o
 quemadmodum me se matheus lucasq;
 consentiant ut ex utriusq; narratioe
 una faciemus demonstrantes tardiorib;
 quolibet eorum commemorando quod alter
 tag; ul' tacendo quod aliter commemorat:
 non impedire intellectui veritas narra-
 tionis alteri; ut hoc exemplo siue ut
 a me factum est siue alio modo commo-
 dici fieri possit videat unusquisq; et in
 ceteris talibus locis fieri posse quod hic
 factum esse perspiciat. Jam ergo ut dixi
 videamus quatuor evangelistarum de
 baptista iohanne consensum. Matheus
 itaq; sequitur. **I**n diebus autem illis ve-
 nit iohannes baptista predicans in de-
 serto iudee. **M**attheus autem non dicit in illis
 diebus quod nullam rem sciam an premissam
 in quatuor diebus intelligit
 si dicit in illis diebus: lucas autem per
 potentes frenas signantibus ipsa tempora
 expressit predicationis ul' baptismi iohannis
 dicens. **A**nno autem quinto decimo
 imperii tyberii paucante pontio pro-
 lato iudea tetrarcha aut galilee herodes
 de philippo aut frater eius tetrarcha itu-
 rie et draconitidis regionis et lysa-
 nia abiline tetrarcha sub principibus
 sacerdotum anna et capharnaum factum est robur
 domini super iohannem zacharie filium in deserto.
Nec tamen intelligere debemus hos dies
 id est hoc tempus habere potestatem sig-
 nificasse mattheum cum dicit in diebus
 illis sed in multo longioris temporis
 spacio voluisse accipi quod aut in illis
 diebus. **M**ox enim ut narrauit ingressum
 de egipto christum mortuo herode quod utique

tempe infancie uel puericie eius factum
 est ut possit constare quod lucas de illo
 cum duodecim annorum esset gestum narrauit
 in templo iherusalem cum ergo infantem uel
 puerum ex egipto reuocatum commemo-
 rasset matheus continuo intulit:
In diebus autem illis venit iohannes baptista
 non utique tantummodo puericie illius dies in-
 sinuans sed omnes dies a natiuitate usque
 ad tempus quo predicauit ac baptizauit
 iohannes cepit et quo tempore christi etas iue-
 nistis inuenit quod coeui erant ipse
 et iohannes et triginta ferme annorum ar-
 matus fuisse cum ab illo baptizatus esset
Et plane de herode solet moueri non
 nullos quod lucas narrauit in diebus
 baptismi iohannis herode fuisse tetrar-
 chum galilee quando etiam dominus iuuenis
 baptizatus est mattheus autem mortuo herode
 dicit puerum christum ab egipto reuocasse
Et utrumque uim esse non potest nisi duo fu-
 isse intelligantur herodes. **E**t cum fieri
 potuisset nec nesciat quod cecitate in-
 saniunt qui perliuiores sunt ad
 calumpniandum et euangelice ueritati
 quam paululum consideratores ut duos
 homines eodem uocabulo appellatos intel-
 ligant cum rei exempli plena sunt omnia
Nam iste posterior herodes prioris herodes
 filius fuisse prohibet sicut arche-
 laus quem mattheus in iudee regnum
 post mortuo successisse commemorat
 sicut philippus quem frater tetrarchie herodes
 dicit et ipsum iure tetrarcham lucas insi-
 nuat. **N**ec enim fuit herodes ille qui
 querebat animam pueri christi. **H**erodes autem alius
 filius eius non rex sed tetrarcha dicitur

quod nomen grecum a parte regni quarta
inditum resonat nisi forte hinc rursus
quispiam moueat cum matheus dixerit
io timuisse ioseph cum puero redeunte
ne iudeam quia pro patre suo herode
archelaus filius eius ibi regnabat
quod potuit ne in galilea ubi alius
filius eius herodes tetrarcha erat sicut
lucas testatur quasi vero ipso sint tempore
tunc puer ne timebat quod nunc lucas
commemorauit que usque admodum mutata
erant ut in ipsa iudea non iam tunc erat
archelaus sed poncius pilatus qui non
rex iudeorum sed preses erat tunc temporibus
agendis sub tyberio cesare filii ma
ioris herodis non regnum habebant sed
tetrarchiam quod utique nondum factum erat
quando ioseph timens archelaum in iudea
regnante se in galilea cum puero in
tulit: ubi et citius eius erat nazareth.
An forte hoc mouet quod modo dicit matheus
propterea cum puero ihesu parentes eius isse
in galilea: quia metu archelai in iudea
ne noluerunt: cum propterea magis iste in
galilea videantur qui citius eorum erat
nazareth galilee: sicut lucas non ta
cuit. **Sed** intelligendum est ubi angelus
in sompno in egipto dixit ad ioseph
surge et accipe puerum et matrem eius
et vade in terram israel sic intellectum esse
primo a ioseph ut putaret iussu se esse
pergere in iudeam ipsam enim primitus intelligi
potuit terra israel. Porro autem postea quod
computat illuc regnare filium herodis ar
chelaum noluit obire se illi periculo cum
posset terra israel etiam sic intelligi ut
et galilea illuc deputaretur quia et ipsa

populus israel intolebat quamquam et
alio modo solui possit hec questio quod po
tuit videri presentibus christi cum puero de qua
taliter per angelicam responsam cognouit
non esse habitandum nisi in iherusalem ubi
erat templum domini et propterea redeuntes
ex egipto illuc eos ituros fuisse et
illuc habituros nisi archelai presentia
erent. **Neque** enim diuinitus iubebatur
ibi habitare ut de archelao quod time
bant debent contempnere. **An** et aliquis
hoc dicit quod sicut lucas narra
bant presentes eius per omnes annos puere
christi in iherusalem si archelai timore il
luc prohibebant accedere. **Hoc** in dis
soluere non est difficile nec si aliquis
euangelistarum expressisset et quod diu ibi
regnaet archelaus. **Sic** enim poterat
ut per diem festum matrem tantam gentem tra
tarent ascendente mox rursus
ubi tamen alijs diebus habitare me
tuerent ut nec solempnitate premissa
essent religiosi nec continua man
sione conspicui. **Cum** vero et iam de
regno archelai quoniam fuerit diuturnum
omnes tacuerint iste quoque intellectus
patet ut quod lucas dicit per omnes annos
eos ascendere solitos in iherusalem tunc
accipiamus facilitatem: cum iam timet
archelaus. **Sed** si archelai regnum
aliquanto diuturnius vlla per euangelium
potest historia cui fides habenda vi
deatur illud quod superius dixi sufficit
quod ita timebant parentes pueri hi
tationem in iherusalem ut tamen propter diuinitatem
solempnitatem non premitterent
in qua saltem facillime possent. **Neque**

enī mactabile ē captatis tēpib⁹ oportu
nis uel die⁹ ul⁹ horarū accēde hoīes
ad ea loca in quib⁹ eē formidat hīc
enā illa soluit q̄stio si aliquē mouz
cū iā sollicit⁹ eēt ille maior heōdes
pulsus mago⁹ nūc qd̄ rex uideo⁹
natus fuisset quō potuerint cōplete
dieb⁹ purgatiois matris ei⁹ tuto cū
illo ascendē in templū ut fierēt cū
eū sū legē dñi q̄ lucas cōmēorat
Sed enī nō videat enā illū vnū diē
regē multis occupatū latē potuisse
Si at̄ illud vīsibile nō videt qd̄
heōdes qui valde sollicit⁹ expecta
bat quid sibi magi de pueō renū
ciarent post tam multos dies se
sensit illū ut tñfacto tpe purga
tionis mris ei⁹ et pacta cū infante
solepnitate p̄mogeito⁹ in tēplo ih̄s
post enā p̄fectio⁹ eorū in egiptū
t̄mētē illi veniēt q̄re aīaz puei: et
necnē tot puulos: si hoc ergo mouz
omitto dicē q̄t et q̄tis occupatōib⁹
regi cum distendi potuēt et p̄ plū
mos dies ab illa intentione ul⁹ a
iū oīno ul⁹ īpediri neq̄ enī enuāri
possunt cause: quib⁹ hoc potuēt
accēde: q̄s tñ mltas et magnas eē
potuisse nēo ita rex huānā tēpt⁹
ē ut ā neget ā dubitet cū enī cogi
tationi nō occurrat q̄ mltā alia
tribuliora regi nūciāi potuerint seu
vērā seu falsa ā in regē infante p̄
aliquē ānos sibi vel filijs suis adu
saturū nūciāt aliquoz magis p̄
pinq̄atū piculo⁹ t̄rib⁹ agitat⁹
ab illa cum mentē abruptā ī alijs

prime cauendis potius occupat
ut ergo her omittā illuc dico p̄tea
q̄ nichil heōdi magi renūciauerūt
eū credē potuisse illos fallati stelle
visione deceptos p̄tea q̄ nō mueniēt
quē natū putauerāt erubuisse ad se
redie atq̄ ita eū timore depulso ab
inquirendo ac p̄seq̄do pueō q̄euisse
Cū ergo p̄ purgatioē mris ei⁹ in
ih̄m cū illo venissent et ea gesta
eēt in tēplo q̄ a lucā narrant q̄
vba symeonis et ane de illo p̄pheta
cū cū cepissent ab eis qui audierāt
p̄dicāi ad p̄stina intentionē t̄uota
tura erant aūm regis ad aūm admo
niti p̄ sopnū ioseph cū infante
et m̄re ei⁹ fugit in egiptū demde de
uulgatis reb⁹ q̄ in templo f̄c̄ dē q̄
fueant heōdes se magis sensit illu
sū ac demde ad xp̄i mortē cupiēs
puenit multos infantes sicut ma
the⁹ narrat occidit mathe⁹ de iohā
ne ita conterit :

In dieb⁹ at̄ illis venit iohēs
baptista p̄dicās in deserto
iudee et dicens p̄tentiā agite:
appropinquabit enī regnū celo⁹ hic
ē enī qui dict⁹ ē p̄ ysayā p̄phetam
ducentē vox clamantis ī deserto pa
te viā dñi rectas facite sc̄tas ei⁹
martus quoq̄ et lucas consentiūt
h̄ ysae testimoniū eē de iohāne t̄ā
plūā vba enā cōsequētia ex eodē p̄phe
ta lucas cōmemorauit cū de bap̄ta
iohāne narrat iohēs at̄ euāgelista
ipm̄ iohēm baptistā de serpō idē tes
timoniū ysae ptulisse cōmemorat
sicut nūc mathe⁹ dixit qd̄a iohis vba

q̄ alij nō dixerunt **p**redicās in q̄t
in deserto iudee et dicens pēitentiā
agite appropinquabit enī regnū celorū
hec v̄ba ioh̄is alij p̄miserūt **I**ā vō
q̄d sequit̄ mathe⁹ et adiūgit **H**ic ē
enī qui dict⁹ ē p̄ ysaiā p̄phetā dīcē
te **V**ox clamantis in deserto p̄ate viā
dñi rectas facite semitas ei⁹ abigite
positū ē nec elucet vtrū ex p̄sona
sua idē matheus h̄ cōmemorauit
an adhuc v̄ba eiusdē ioh̄is secur⁹ ad
iunxit ut totū hoc ioh̄es hoc dixisse
intelligat̄ pēitentiā agite appropinquab
enī regnū celorū **H**ic ē qui dict⁹ ē p̄
ysaiā p̄phetā sed aut h̄c ē enī qui
dict⁹ ē **S**olet quippe eē tal' locutio
et ip̄s et euāgelistaz mathei et ioh̄is
Iā et matheus dixit Inuenit hōiē
sedentē in theoloneo nec dixit inuē
me / et ioh̄is h̄c ē m̄q̄t discipulus
qui testimoniū p̄hibet de h̄is et sc̄pt
Hec de h̄is et sam⁹ q̄ v̄t ē testimoniū
ei⁹ nō dixit ego sū a v̄t ē testimoniū
meū **D**ñs at̄ ip̄s sepissime dicit fili⁹
hōis a filius dei et nō dicit ego et
oportebat m̄q̄t xp̄m pati et resurgē
t̄ia die nō aut oportebat me pati
Potuit ergo et ioh̄es baptista cū dix
isset agite pēitentiā appropinquabit
enī regnū celorū deserpō adiūgē q̄
sequit̄ **H**ic ē enī qui dict⁹ ē p̄ ysaiā
p̄phetā et cet̄a et p̄ v̄ba ei⁹ mathe⁹
ita narratioē cōt̄rat **I**p̄s at̄ ioh̄es
hēbat vestimētū de pilis camelorū
et quod sy ita ē nō mirū si et mēro
gatus quid dīcēt de serpō ioh̄es euā
gelista ego aut vox clamantis ī des̄to

sicut iā dixi: eāt p̄cipiēs ut agēt
pēitentiā **D**e vestitu ergo ei⁹ et victu
ita matheus sequit̄ et dīcēs **I**p̄s at̄
ioh̄es habebat vestimentū de pilis
camelorū: et zonā pellitā cū lū
bos ei⁹ esca at̄ ei⁹ locusta et mel su
uestre edebat **H**oc et marcus dicit
pene totidē v̄bis: ceteri at̄ duo tace
Sequit̄ enī matheus et dicit **T**ūc
eribat ad eū ih̄cōsolima et oīs iu
dea et oīs regio cū iordanē et bap
tizabant̄ in iordanē ab eo cōfitētes
p̄cā sua **V**idēs at̄ m̄ltos phariseos
et saduceorū venientes ad baptismū
suū dixit eis **P**rogenies viperā q̄d
demonstrabit vobis fugē a ventuā
iū: **F**acite ḡ fructū dignū p̄nē
et ne velitis dīcē mē vob̄ patrē ha
bem⁹ abrahā **D**ico enī vobis quō
potens ē de⁹ ex lapidib⁹ istis susci
tāre filios abrahā **I**ā enī securis ad
radicē arboris posita ē cōis ergo
arbor q̄ nō facit fructū bonū cū
det̄ et in ignē mittet̄ **E**go quidē
vos baptizo in aqua ī p̄niā q̄ at̄
p̄ me ventur⁹ ē fortior me ē tūc
nō sū dign⁹ calciamēta portāre
ip̄s vos baptizabit ī spū scō et igni
Cui⁹ ventilabū in manu sua et
p̄ mūdabit arē suā et cōgregab
tritici suū in horreū paleas at̄
cōburet igni īextinguibili **H**ec oīa
dicit et lucas eadē pene v̄ba ioh̄is
exp̄mēs ut n̄ aliquid variū ē ī
v̄bis ab eadē t̄i sententia nō rēdit̄
velut cū dicit mathe⁹ ioh̄em dixisse
et ne velitis dīcē mē vob̄ p̄c̄ hēm⁹

abraham ille at et ne repetitis dicere
 patre habemus abraham iste ego quod
 uos baptizo in aqua in penitencia ille
 inposuit interrogacionem turbamur quid
 facerent et eis respondente iohannem de
 bonis operibus tamquam de fructibus peni-
 tentie quod matheus omisit deinde
 in cordibus suis cogitantibus de illo utrum
 ipse esset christus enim dicit respondisse ego
 quidem aqua baptizo uos non dixit
 in prima Deinde matheus qui ait
 inquit per me venturus est fortior me est
 ille uero uenit ait inquit fortior me est
 matheus autem non sum inquit dignus solu-
 ue corrigiam calciametorum et mar-
 cus dicit cum cetera taceat ita post
 commemoratum habitum et uirtutem eius se-
 tutus ait Et predicabat dicens uenit
 fortior me per me autem non sum dignus
 procumbens soluere corrigiam calciametorum
 eius Ego baptizo uos aqua et
 uos baptizabit uos spiritus sanctus De cal-
 ciamentis ergo hoc aliud iste quod ad-
 didit precubens De baptismo autem hoc
 ab utroque quod non dixit et ignem sed tamen
 spiritus sanctus Sicut enim matheus ita et
 lucas dicit et eodem ordine ipse uos
 baptizabit in spiritu et ignem non quod lucas
 non addidit sed sicut matheus dixit
 in spiritu sancto et ignem his tribus attes-
 tat iohannes euangelista cum dicit iohannes
 testimonium perhibere de seipso et clamat
 dicens hic erat quem dixi qui per me
 uenit ante me factus est quod prior me erat
 Sic enim ostendit tunc eum dixisse come-
 morant repetisse ait et commemorasse
 quod iam dixisset cum ait hic erat quem
 dixi qui post me uenit Si ergo quirit

que uerba potius iohannes baptista dixerit utrumque
 matheus an quod lucas eum dixisse comemo-
 rat an marcus in ipso pauca quod illum dix-
 isse posuit tacens cetera nullo modo habet la-
 borandum esse indicat qui prudenter intelligit
 ipsas sententias esse necessarias cognos-
 cende ueritatis quibuslibet uerbis fuerit
 explicata Quod enim aliud alium uerborum
 uerborum ordinem tenet non est utique contrarium
 neque illud contrarium est si aliud dicit quod
 aliud premissit Ut enim quisque memi-
 neat et ut cuius cordi erat uel breuius
 uel plurius eandem tamen explicare sententiam
 ita eos explicasse manifestum est Et in
 hoc satis apparet quod ad rem maxime pertinet
 quod ueritas euangelii uerbo dei quod super
 omnem creaturam eternum atque immutabile
 permanet per creaturam temporalibus signis
 et lingua hominum dispensatum summum
 culmine autoritatis obtinuit non nos
 debere arbitrii mentari quemadmodum si plurius
 rem quam audierunt uel uiderunt inmi-
 niscuntibus non eodem modo atque eisdem uerbis
 eandem tamen rem fuisse indicata ut siue
 mutetur ordo uerborum siue alia per alios
 que tamen idem valeant uerba preferant siue
 aliquid uel quod recordanti non occurrat
 uel quod ex aliis que dicuntur possit intelligi
 minus dicat siue aliorum que magis dicit
 statuit narrandorum gratia ut congruus
 temporis modus sufficit aliquid sibi non
 totum explicandum sed ex parte tangendum
 quisque suscipiat siue ad illuminandam
 declarandamque sententiam nichil quidem
 re uerborum tamen ad quod addat cui autori-
 tas narrandi concessa est siue rem bene
 tenens non assequatur Siue uis id conet

memorat etiā vba q̄ audiuit ad i-
tegrū enūciāre. Quisq̄ at̄ dicit euāge-
listis itē p̄ sp̄s sancti potentia id debu-
isse concedi ut nec in gr̄e v̄borū n̄ in
ordine nec in nūo discrepant nō in-
telligit q̄to amplius euāgelistaz exel-
lit auctoritas tanto magis p̄ eos fuisse
formandā cet̄oz hōm v̄a loq̄aū
securitate ut plūib⁹ eandē rē f̄cte
narrantib⁹ nullo quisp̄ eoz de mē-
datio recte arguat si ab altero ita
discrepauit ut possit etiā euāgelis-
taz aliquē mentitū fuisse uel cris-
tinae uel dicit sic apparebit n̄ eū fu-
isse mentitū au recordanti a tale aliq̄
accidit quale illis accidisse mōstāt
et q̄to magis ad mores optimos p̄-
tinet caū mendaciū tanto magis tā
eminenti auctoritate regi debebam⁹
ne putarem⁹ eē mendaciā cū sic in-
se variari aliquozū narrationes tue-
nirē ut mē euāgelistas narrate
sunt simul etiā vel ad doctrinā fidē
maxiē p̄tinet intelligem⁹ nō tā v̄-
borū q̄ rē q̄rendā ul' āpletteridam
eē veritatem q̄ eos q̄ nō eadē locu-
tione vtunt cū rebus sententijsq̄
nō discrepant in eadē veritate cōsti-
tisse app̄bam⁹. Quid ḡ de his q̄ de
narrationib⁹ euāgelistaz collata p̄-
positū putandū ē eē contriū. An q̄
alius dicit au⁹ nō sū dign⁹ calcia-
mēta portāe aly v̄o corrigiā calcia-
menti solūe. Non enī v̄bis ā v̄bz
ordine ā aliquo gr̄e locutiois sed e-
tiā repā videt alius eē calciāmēta
portāe aliud corrigiā calciāmēti solūe

reito ergo quei p̄t quid iohēs dicit
non se dignū eē v̄z calciāmēta por-
tāe an corrigiā calciāmēti solūe. Si
enī alter hōz dicit ille v̄z videt
narrasse qui hoc potuit narrē q̄
dixit qui at̄ aliud et si nō ē mētū
certe vel oblitus aliud p̄ alio dixisse
putabit. Q̄ at̄ falsitate ab eē ab
euangelistis dicit nō solū eā q̄ mē-
tendo p̄mā sed etiā eā q̄ obliuiscē-
do. Itaq̄ si ad rē p̄tinet aliquid ad
intelligē ex eo q̄ dōn ē calciāmēta
portāe et aliquid aliud accipiendū
recte existimauim⁹ nisi iohēs v̄trū
dixisse siue aliud alio tpe siue cōter-
tim⁹. Potuit enī sic dicit cū nō sū
dign⁹ calciāmēti solūe nec calciāmē-
ta portāe ut v̄n⁹ euāgelistaz huc
aliud. Aly v̄o aliud oēs tñ v̄z nar-
rauerunt. Si at̄ nichil intendit iohēs
cū de calciāmētis dñi dicit nisi
excellentiā ei⁹ et hūilitatē suā q̄
libz hōz dicit siue de soluenda cor-
rigiā calciāmētōz siue de portādis
calciāmētis eandē significat hūi-
latis exp̄ssit. Vñ ab eadē volūta-
te nō aberrauit vtilis igit̄ mod⁹
et mēorie maxiē cōmendand⁹ cū
de cōuenientia disam⁹ euāgelistaz
nō eē mendaciū cū quisq̄ etiā di-
cens aliq̄ aliud q̄ etiā ille nō dicit
de quo aliquid narrat voluntatē
etiā hanc explicat q̄ et iā ille qui
ei⁹ v̄ba cōmemorat. Ita enī salubē
disam⁹ nichil ad eē q̄rendū quā q̄
velit ille qui loquit. Sequit at̄ ma-
theus et dicit Tūc venit ihs a gali-
lea ī iordanē ad iohēs ut baptizaret

ab eo **Iohēs** at phibebat eū dicens **E**go debeo a te baptizari et tu venis ad me. Respondit at ih̄s dixit ei **S**ic nō sit enī deret nos imple oēs iustiā. Tunc dimisit eū. Attestant et tatei venisse ih̄m ad iohēm baptizatū baptizatū at tres cōmēorant sed tacent quod matheus ait dicitur sed dñs iohēm uel iohānē dñz respōdisse deinde sequit mathe.

Baptizatus ē at cōfestim ascen-
dit de aqua. Et ecce ap̄i sūt ei celi et vidit sp̄m descendente m sicut colūbam veniente sup se. Et ecce vox de celis dicens hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹: in quo m cōplacui. Hor et alij duo mart⁹ et lucas si-
milit̄ narrant sed de v̄bis vocis q̄ de celo fr̄a ē variant locutioez salua tñ sententiā. **E**nī mathe⁹ ait dñm hic ē filius me⁹ dilectus et alij duo dicunt tu es filius me⁹ dilectus ad eandē sententiā expli-
tanda valet sicut sup⁹ tractatū ē. Vox enī celestis vnū horū dixit sed euāgelista ostende voluit adh̄ valē qd dñm ē hic ē filius me⁹ ut illis potius qui audiebāt ui-
dicaret qd ip̄e ē filius me⁹. Non enī xp̄o iudicabat quod sciebat sed audiebant qui adēant p̄p̄ qd enī ip̄a vox fr̄a ē. Jam vō qd alij dicit in quo m cōplacui. Alius t̄ te cōplacuit m si quis qd horū illa voce sonuit quodlibz accipiendū dū mō intelligas eos qui nō eādē locutioez rtulerūt eandē rtulisse

snūz. **C**hūe diuīstas locutionū adh̄ enī v̄l ē ne vno mō dictū vni m̄ telligat et alit̄ q̄ res se habet tēptē. Quod enī dñm ē in quo m cōplacui si velit quis ita intelligē ut dñs m filio sibi placuisse videat̄ admouet ex eo qd dñm ē in te cōplacui si rur-
sus ex hoc vno intelligat quisq̄ i filio p̄m placuisse hoīb⁹ admonet ex eo qd dñm ē in te cōplacuit m. **E**t quo satis apparet quilibz euāgelis-
ta⁹ celestis vocis enī v̄ba tenuit alios ad eandē snūz familiari⁹ ex-
plicandā v̄ba variasse ut intelligā hor dñm ē ab omīb⁹ tanq̄ dicitur. In te placitū meū constitui h̄ ē p̄ te gerē qd m̄ placet. Illud vō qd nō nulli codices h̄nt fm lucā hor illa voce sonuisse qd in psalmo dñm ē filius meus es tu ego hodie genui te q̄p̄ m antiquiorib⁹ codicib⁹ greas non tūeniri phibeat tñ si aliquib⁹ fide dignis exemplaib⁹ confirmari possit quid aliud q̄ vtrūq̄ intelligendū ē quolibz v̄borū ordine docebo sonu-
isse. Quod at fm iohēm de colūba d̄ nō quō fr̄a ē narrat sed v̄ba iohānis baptiste referunt cōmemo-
rantis qd videt. In quo qrit q̄ad modū dñm ē sit et ego nō nouerā eū sed qui misit me baptizāe in aqua ille m̄ dixit sup̄ quē videis sp̄m descendente et manente sup̄ eū hic ē qui baptizat i sp̄u sc̄o. Si enī tunc eū cognouit cū colūbam vidit descendente sup̄ eū q̄rendū ē quō dixerit venienti ut baptizaret

ego magis a te debeo baptizari hoc
enim ei dixit antequam columba descenderet
Et quo apparet quibus enim iam nosset
nam etiam et in utero matris exultavit
cum ad ~~et~~ elysabeth maiora venisset
aliquid tamen in eo quod novum novem
columbe descensione didicisse quod ipse
se baptizaret in spiritu sancto pro quadam
et divina potestate ut nullus homo qui acce-
pisset a deo baptismum etiam si aliquem
baptizaret posset dicere suum esse quod factum
vel a se daret spiritum sanctum Sequitur matheus
et dicit

Tunc ille ductus est in desertum a
spiritu ut temptaretur a dyabolo Et
cum ieiunasset xl diebus et quadraginta
noctibus postea esurit Et accedens tem-
ptator dixit ei Si filius dei es dic ut
lapides isti panes fiant Qui respondens
dixit Scriptum est enim Non in pane solo
vivit homo sed in omni verbo quod procedit de ore
dei et cetera ad id quod dictum est Tunc
reliquit eum dyabolus et ecce angeli accesserunt
et ministrabant ei Totum hoc sicut
lucas narrat et si non eodem ordine Unde
incertum est quid prius factum sit utrum
est prius de monstrata sunt ei et pos-
tea in templi pinna levatus sit an hoc
prius et illud postea nihil tamen ad id
dum omnia facta esse manifestum sit Et quod
aliis verbis easdem sententias lucas expli-
cat non semper commendandum est cum nihil
deperat veritati marcus autem attestat
quidem eum in deserto a dyabolo esse tem-
ptatum quadraginta diebus et noctibus sed
tacet quid ei dictum sit quid deinde
Item quod lucas premissit iste non tacuit

quod angeli ministrabant illi Iohannes vero
totum istud premissit ~~Se~~ narrans matheus
Cum autem audisset quod iohannes traditus esset se-
cessit in galileam hoc et marcus dicit hoc
et lucas sed lucas de iohanne edicto nihil
hoc loco dicit iohannes autem euangelista
priusquam natus ihesus in galileam dicit petrum
et andream mississe cum illo uno die et
tunc petro nomen impositum cum antea sy-
mon vocaretur sequitur autem die iam volente
exire a galileam invenisse philippum et
ei dixisse ut sequeretur eum inde ventum est
etiam denathanael ut enarraret die
autem factum in galileam hoc statutum fuisse
illud in chana de aque vinum co-
munionem miraculum Que omnia ceteri eu-
angeliste premisserunt id contextentes
narrationibus suis quod ihesus rursus
sit in galileam Unde intelligitur fuisse et
positos aliquod dies quibus illis de
discipulis gesta sunt que imponunt a io-
hane Non est autem contrarium ei loco ubi
matheus narrat dominus dixisse petro
Tu es petrus et super hanc petram con-
struam ecclesiam meam Non enim hoc nomen
tunc accepisse intelligendum est sed tunc
potius quam ei iohannis dominus est commemorat
tu vocaberis cephas quod interpretatur
petrus ut eum hoc nomine appellaret pro-
pterea dominus dicens Tu es petrus Non enim
aut tu vocaberis et petrus sed tu es pe-
trus quod ei iam dominus est antea tu vocaberis
Deinde ceteris narrationibus matheus et
dicit et relicta civitate nazareth venit
et habitavit in capharnaum maritima
in finibus zabulon et nephtali et cetera
quousque sermo terminetur quem habuit
in monte In quo contextu narrationis

attestat ei martus de discipuloꝝ vo-
catione petri et andree ⁊ paulo post
iacobi et iohis. **¶** Cū mathe⁹ cōtinuo
cōtinget narratioē plūxī s̄mōis
quē in mōte hūit postea q̄ mltos cu-
ruit. et eū multe turbe secute sūt
martus mēposuit alia q̄ dorebat
eos in synagoga et stupebāt sup̄ dor-
tina ei⁹. Tūc ip̄e dixit quod et mathe⁹
p̄ illū plūxī s̄mōnē q̄ eāt docēs eos
q̄si potestate hñs et nō sicut s̄be. nar-
rauit etiā de hoīe a quo expulsus ē
imūdi⁹ sp̄s. **¶** Demde de socru petri. In
his at lucas ei cōsentit mathe⁹ vōd
de isto demoīo nichil narrauit de so-
cru at petri nō tacuit sed p̄tea i h̄
at loco quē nūc cōsideam⁹ idē ma-
theus p̄ vocatioē discipuloꝝ q̄b⁹
piscantib⁹ iussit ut eū seq̄rent nar-
rat eū cōnisse galileā docentē i sy-
nagogis et p̄dicantē euāgelīū et
sanantē oēs languorē et collectis ad
eū turbis ascendisse in mōte et vsū
fuisse illo s̄mone plūxō. **¶** Dat ergo
locū intelligendi tūc fr̄a ēē q̄ mart⁹
p̄ electioē eorū de discipuloꝝ narrat
cū tūc galileā et docet i synago-
gis eorū. tūc et iā de socru petri sed
postea eū cōmemorasse qd̄ p̄misseat
q̄ius nō oīa p̄missa narratioē
ruotaueit. **¶** Sane p̄t mouē quō iohē
duat. nō in galilea sed iuxta iorda-
nē p̄mo andrea secutū ēē dñz cū a-
cui⁹ nomē tacet. **¶** Demde pet⁹ ab illo
nomē accepisse etiā philippū voca-
tū ut eū seq̄ret ceti at tres euāgeliste
de piscatione vocatos dūit: satis it̄
se cōuenientes marie mathe⁹ ⁊ mar-
tus. **¶** Nā lucas andream nō notat

Qui tñ intelligit in ea nā fuisse s̄m
mathei et marti narratioē qui bre-
uit̄ h̄ p̄stringunt q̄admodū h̄ gestū
sit quod lucas apa⁹ explicauit. **¶** S̄
mēdrat sibi etiā miraculū sup̄ cap-
tiuū piscū et q̄ ex ip̄a nauī dñs p̄
fueit locutus ad turbas. **¶** Hoc etiā
videt̄ distac̄ qd̄ tñ petro a dñō dñm
cōmemorat ex h̄ iā hoīes eis capies
quod illi ambob⁹ fr̄ib⁹ dñm ēē nar-
rauerunt. **¶** Sed potuit vtz p̄ h̄ pet⁹
dñi cū decapta ingenti mltitudīe
piscū miraret̄ qd̄ lucas insinuauit
et ambobus p̄tea qd̄ illi duo cōme-
morauerūt. **¶** Illud ergo qd̄ de iohē dix-
im⁹ diligēt cōsideandū ē. **¶** Non
enī praua repugnācia putari p̄t
cū et locorū plūmū mēsit et tempis
et ip̄i vocatiois. **¶** Nā si iuxta ior-
danē antequā ih̄s isset i galileam
ad testioim iohis baptiste secuti sūt
cū duo quoz eāt vn⁹ andreas qui
fr̄z suū symonē cōtinuo adduxit
ad ih̄m qñ et nomē ut pet⁹ vocat⁹
accepit quō ab alijs euāgelistis d̄
quos eos in galilea piscantes tūc
nerit⁹ atq̄ ad discipulatū vocauit
nisi qz intelligendū ē nō sic eos vi-
disse tūc dñz iuxta iordanē ut et
i sepabilit̄ m̄herent. **¶** s̄ tñ cogno-
uisse qd̄ eēt eūq̄ miratos ad p̄pria
r̄measse. **¶** Nā et in chana galilee
cū fecisset de aq̄ vinū dūit idē iohes
q̄ crediderūt i eū discipuli. **¶** Et ita
narrat. **¶** Et die tño nupae fr̄e sūt
i chana galilee et eāt m̄r ih̄s ibi
vocat⁹ at et ih̄s et discipuli ei⁹ ad

nuptias. **Q**ui utq; si in eū crediderunt
sicut paulop⁹ dicit nōdū erant discipuli
cū ad nuptias vocati sunt. **I**n illo moe
locutionis h⁹ dictū ē quo loquunt cū di
tim⁹ aplin paulū in tharso cilicie
natū neq; enī tūc iā eāt apls. **I**ta dis
cipulos xpī iūtatōs ad nuptias cū
audiuim⁹ nō iā discipulos sed q̄ futū
erant discipuli intelligē debem⁹. Jam
enī utq; discipuli xpī erant qūdo
ista narrata consēpta sunt et iō sic
de illis locutus ē tempoz p̄tatorū
narratoz. **E**t at dicit iō iohēs p⁹ h⁹
descendit capharnaū ipē et m⁹ et
frēs ei⁹ et discipuli ei⁹ et ibi māser⁹
nō multis dieb⁹ mātū ē utq; iā illi
adheserant petr⁹ et andreas et filij
zebedei. **M**athēus ei p̄mo narrat qd
venit et hītauerit in capharnaū
et postea qd eos de nauib⁹ piscātes
vocaueit iste at qd cū illo capharnaū
venerit discipuli ei⁹. **A**n forte mathē
qd p̄miserat r̄capitulauit qz nō ait
ipē p⁹ h⁹ ābulans iuxta māe galilee
vidit duos frēs sed sū vlla cōscriptis
tempis diffēntia ābulans at māt
iuxta māe galilee vidit duos frēs
et cetā. **P**rimo fici p̄t ut postea narra
ueit nō qz postea fr̄m eāt sed qd p⁹
p̄miserat ut cū illo intelligant ve
nisse capharnaū qd iohēs d⁹ et ipm
et m̄rē ei⁹ et discipulos ei⁹ uenisse.
An pot⁹ aly discipuli fuerunt sicut
eū iā philipp⁹ sequebat quē sic vo
caueāt ut dicit ei seque me. **E**t enī
ordine vocati sūt oēs duodecī apli
i euāgelistaz narratōib⁹ nō apparet

qū quidē nō tū ordo vocatōis: sed
net ipā vocatō cōmemorata ē om̄
sed tū philippi et petri et andree et
filiorū zebedei et mathei publicani
qui etiā leui vocabat. **I**n gilla tū
ab eo nomē et p̄m⁹ et sol⁹ petrus ac
cepit. **N**ā filios zebedei nō singilla
tū sed ābos sil⁹ appellauit filios to
nutriū. **S**ane aīaduertendū ē qd sū
tum euāgelica et apostolica nō so
los illos duodecī appellat discipulos
ei⁹ sed oēs qui i eū credentes in eū
magisterio ei⁹ ad r̄gnū celoz erudi
ebant ex quoz mltitudine elegit duo
decī: quos et aplōs noiāuit sicut
lucas cōmemorat. **I**pse quippe pau
lo post posuit. **E**t descendentes cū
illis stetit in loco campestri et tū
discipuloz ei⁹ et mltitudo copiosa
plebis. **N**ō utq; dicit turba discipuloz
hoīes duodecī. **A**lys quoq; s̄ptūaz
locis h⁹ euident apparet discipulos
ei⁹ oēs appellatos qui ab eo disce
deūt qd ad etnā vitā p̄tinēt. **E**t uci
at p̄t quō binos vocauit de na
uiculis piscatores: p̄mo petrū et ā
drea. **D**em de p̄gressus paululū a
lios duos filios zebedei sicut nar
rant mathē et marc⁹: cū lucas di
cat ambas eoq; nauiculas ipletas
magna illa captum pisciū: sonosq;
petri cōmēorat iacobū et iohēz filios
zebedei vocatos ad uiuādū cū fr̄a
extiahe. **N**ō plena nō possent silq;
minatos tantā mltitudinē pisciū
q̄ capta eāt: et cū petro tū dīmisset
noli timē ex h⁹ iā hoīes eis capies
sil⁹ tū eū subductis ad etnā nauib⁹
secutos fuisse. **A**n intelligendū est

h' pmo fan eē qd lucas i finuat nec
tūc eos a dno vocatos sed tm petro
fuisse p'dictū qd hoies captur' eet
Quod nō ita dñi ē qsi iā p'sces nū
q' eet captur' s' nā et p' r'surrecti
dñi legim' eos eē p'scatoēs Dñtū
ē ergo quod dem'reps captur' eet
hoies nō dñi ē qd iā nō eet cap'
tur' p'sces Nō dat' locus itelli
gi eos ad capturā p'scāū ex more
r'measse ut postea fiet qd matheus
et mar' narrant qñ eos binos
vocauit. et ipē iussit ut eū seqrent
primo duobz petro et andree dem'
alys duobus filys zebedei Tunc
eū nō subductis ad tñā nauib'
tanq' cum p'deundi sed ita eū seu'
ti sunt tanq' vocantē ac iubetē
ut sequerentur.

Illud etiā r'quirendū ē quo
iohēs euāgelista an q' iohēs
eet in car'ez missus d' isse i galileā
postea enī q' cōmemorauit qd i cha
na galilee feat de aq' vniū et descen
dit tapharnāū cū m're et discipul'
et ibi manserit nō multis diebz Dñt'
eū demde ascendisse iherosolimā p't
pascha: p' her venisse i iudeā tñam
et discipulos ei' et illuc demoratū
tū eis et baptizantē vbi seut' ait
Erat aut et iohēs baptizans i euo
iuxta salim q' aque m'lte erāt illuc
et adueniebant et baptizabant Nō
dū enī missus eāt i carcēm iohēs
mathe' at dñt' Qū at audisset q'
iohēs f'dit' eet secessit i galileā si
milr et mar' p'tea tū aut f'dit'
ē mqt iohēs v'it ihs i galileam

Lucas etiā nichil quidē d' de f'dito iohē
sed tñ et ipē p' baptisimū et temptat'
xpī dñt' eē isse i galileā sicut illi
duo s' nā ita cōterit narratioē suam
Et cōsummata omī tēptatione dyabol'
r'cessit ab eo usq' ad temp' Et r'gress'
ē ihs i v'tute spō i galileā et famā
erut p' vniūsa regionē de illo Nō i
telligit hos tres euāgelistas nō iohāi
euāgelista cōtaria narnisse sed p't
mississe p'mū dñi aduentū i galileam
posteaq' baptizatus ē qñ illuc aquā
cōuertit i vinū tūc enī nōdū eāt
f'ditus iohānes eū vero aduentū ei'
i galileā conterisse narratioibz suis
qui p' iohēm f'ditū fan ē de q' ei' d'
tu i galileā etiā ipē iohēs euāgelista
sic loquit' Et ergo cognouit ihs q'
phaize'i audierunt q' ihs plures dis
cipulos facit et baptizat quā iohēs
q' ihs nō baptizat sed discipuli ei'
reliquit iudeā et abyt itē i galileā
Tunc ergo intelligim' iā fuisse f'ditū
iohānem iudeos vō audisse q' plūes
discipulos facit et baptizat q' fereat
et baptizauēat iohānes.

Am nūc de illo sermone pliro quē p'm
matheū i mōte hūit dñs videam'
vtrū ei tēte euāgeliste nichil adūsai
videant' martus quippe nō eū cōme
morat oīo nec aliquit ei' sile dñt'
nisi quasda sententias nō cōtextim
sed sparsim quas dñs locis alyb re
petiuit: Aliquit tñ locū i textu nar
ratiois sue vbi intelligam' hūc dñ'
eē s'monē sed ab eo p'tmissū Et eāt
mqt p'dicans i synagogis eaz et oī
galilea et demoriā eiciens In hac p'

dicatone q̄ dicit eū habuisse in galilea intelligit etiā sermo iste hūm
in monte cui cōmemorā³ facit ma
theus. Itaq̄ idē marci ita sequit̄. Et
venit ad eū lepus deprecans eū et ge
nu flexo dixit. Si vis potes me mūdāre
et cet̄a. De hoc lepso mūdato talia
contexit ut ipse intelligit quē mathē
cōmemorat tūc eē mūdātū qm̄ p̄ illū
simonē dñs de mōte descendit. Sic ei
ait matheus. Cū at̄ descendisset de
monte secute sūt eū t̄be mīlte. Et ecce
lepus veniens adorabat eū dicens dñe
si vis potes me mūdāre et cet̄a. Huius
lepsi etiā lucas mēiuit nō sane h̄ ordie
sed ut solent p̄missa r̄cordari ut p̄
terit̄. Itā p̄occupat̄ sicut dicitur sugge
bant q̄ antea cognita p̄tea r̄cordādo
cōseberent. Perūptū idē lucas simonē
etiā dñi ip̄e p̄lytū narrauit ubi etiā
sic exorsus ē ut in isto mathe^o. Hic ei
dixit beati paupes spū qm̄ ip̄oz ē
regnū celozū. Et ille b̄i paupes q̄
vrm̄ ē regnū dei. Demde mīlta q̄ se
quūt̄ etiā in luce narratōe sūlia sūt
et ad extremū sermōis ipsa cōclusio
p̄sus eadē r̄pit̄ de hoīe prudente q̄
edificat sup petrā et de stulto q̄ edifi
cat sup arenā nisi quod ibi flumē
tantū dicit illū domui nō et pluuiā
et ventos sicut mathe^o. Posset ergo fa
cilime credi eū etiā ip̄e dñi mēpo
suisse simonē aliq̄s at̄ mēmisisse se
tencias q̄s mathe^o posuit ip̄e alias
posuisse q̄s nō iste nō dixit. quasdā
etiā nō eisde v̄bis custodita tñ vei
tatis integritate simulē explicasse
posset h̄ sicut dixi facillime credi n

nisi nouerit qd̄ mathē in mōte dicit
hunc hūm eē simonē a dñō sedente
lucas at̄ in loco cāpestri a dñō stante
het itaz diuinitas facit videri aliū fu
isse illū aliū istū. Quid ei phibet r̄m
alibi quedā r̄petē q̄ antea iā dixerat
aut itez qdā facē q̄ antea iā fecerat.
Non sane istos duos simones quoz
vnū mathē altē lucas inseruit lō
ga t̄pis distantia sepaī hūc p̄babiliter
credit qd̄ et antea et p̄tea qdā sūlia
uel eadē ābo narrarūt ut nō absur
de sentiant̄ eoz narrationes h̄ mē
ponentiū in eisde locis et dieb³ eē
v̄satas. Itā mathē het ita dicit. Et
secute sūt eū turbe mīlte de galilea
et decapoli et iherlm̄ et iudea et t̄ris
iordane. Vident̄ at̄ turbas ascendit
i monte. Et tū sedisset accesserūt ad
eū discipuli ei³. Et aprensos sū
docebat eos dicens b̄i paupes spū
qm̄ ip̄oz ē regnū celozū et cet̄a. Hic
p̄t videri turbas mīltas vitare nolu
isse et ob hoc ascendisse i mōtem
tanq̄ seredendo a turbis ut solis
suis discipul³ loq̄ret̄. Qui rei videt̄
astet̄ etiā lucas ita narras. Fac
tū ē at̄ in illis dieb³ exiit i monte
orare et erat p̄noctans i orōe dei. Et
tū dies fact³ eēt vocauit discipulos
suos et elegit duodecī discipulos ex
ipsis ip̄is quos et aplōs nominat
simonē q̄ cognouit petrū et an
dreā frēm ei³ iacobū et iohēz phi
lippū et bartholomēū mattheū et
thomā iacobū alphei et simonē
qui vocat̄ zelotes iudā iacobi et
iudā scharioth qui fuit p̄ditor. Et

descendēs cū illis stetit ī loco cāpest-
ri et turba discipulorū ei⁹ et militu-
do copiosa plebis ab oī iudea et iher⁹
et maitima et tyri et sydonis qui
venerūt ut audirent eū et sanaret
a languorib⁹ suis Et qui verabāt
a spītib⁹ imūdis cūbant Et oīs
turba q̄rebat eū tangē q̄ vīrus de
illo eribat et sanabat oēs Et ip̄e
elevatis ocul⁹ ī discipulos dicebat
Ihū paupes q̄ vīm ē regnū dei
hic p̄t intelligi cū ī mōte duodecī
elegit ex plurib⁹ quos ap̄los nominavit
q̄ matheus p̄misit tūc illū hūisse
smonē quē matheus īp̄osuit et
lucas tacuit hoc ē ī mōte ac de-
inde cū descendisset ī loco cāpestri
habuisse alit̄ simile de quo matheus
tacet lucas nō tacet et utrūq̄ smo-
nē eodē mō esse cōclusū Et at ma-
theus isto sermone t̄minato seq̄t
et dīat et fr̄m ē cū cōsumasset ih̄s
v̄ba hec admirabant turbe super
doctrinam ei⁹ p̄t vidē discipulorū
turbas dīxisse ex quib⁹ duodecī il-
los elegerāt Quod v̄o mox ait Cū
at descendisset ī mōte secute sūt eū
turbe multe et ecce leprosus v̄iens
adorabat eū dicens: potest ītelligi
p̄ utrūq̄ sermonē factū fuisse nō
solū quē matheus v̄x etiā quē lu-
cas m̄ponit neq̄ enī apparz p̄ des-
censionē de monte q̄tū temp̄is fuit
m̄positū sed hoc solū voluit sig-
nificāre matheus p̄ illā descensioē
multas turbas fuisse cū dñō q̄n le-
psū mūdavit nō q̄tū t̄p̄is m̄fuit
p̄ferti cū eundē lepsū lucas iā ī

ciuitate posito dñō dicat eē mūdātū
quod matheus dīcē nō curauit q̄q̄ et
illud possit occurrē ī aliq̄ extelsiōe
parte montis p̄mo cū solis discipul⁹
dñz fuisse q̄n ex eis illos duodecī
elegit Demde cū eis descendisse nō de
monte sed de ip̄a mōtis celsitudine
ī cāpestre locū idest ī aliquā eq̄lita-
tē q̄ ī latē montis eāt et multas
turbas cape poteat atq̄ ibi stetisse do-
net ad eū turbe congregarent ac p̄-
tea cū sedisset accessisse p̄miquius
discipulos ei⁹ atq̄ ita illis ceterisq̄ t̄bis
p̄ntib⁹ vnū habuisse sermonē quē
matheus lucas; narrarunt diuiso nar-
rando mō sed eadē v̄itate r̄t̄ et sen-
tentiā q̄s ambo dixerunt iā enī p̄
nōtāuim⁹ q̄s et nullo p̄monente vni-
cuiq̄ sponte videndū fuit si q̄s p̄ter-
mittat aliquid quod aliud dicat nō
ēē cōtrīū nec si ali⁹ alio mō q̄ aliq̄
dicat dū eadē r̄t̄ sententiāq̄ v̄itab
explet ut q̄s matheus ait Cū at des-
cendisset de monte sūt etiā de illo cā-
pestri loco qui ī latē mōtis ēē po-
tuit intelligi Demde matheus de le-
proso mūdato narrat q̄s etiā marcus
et lucas similiter post hec matheus
sequit̄ et dīat Cū at introisset ca-
pharnaū accessit ad illū Centurio
rogans eū et dīcēs Dñe puer meus
iacet ī domo palit̄ et male torq̄t
et cetera usq̄ ad eū locū ubi ait et sa-
nat⁹ ē puer ex illa hōa Hoc de puero
centurionis etiā lucas cōmemorat
nō sicut iste p̄ leprosu mūdātū q̄ ille
p̄tea r̄cordat⁹ cōmēorauit sed p̄ finē
illius pluriōis smonis Et ita cōiūgt̄

cū at̄ ip̄lesset oīa v̄ba sua ī aures ple-
bis int̄iuit capharnaū. Centurionis
at̄ cuiusdā serui male h̄ns eāt mori-
tur⁹ qui illi eāt p̄ciosus et̄etra usq̄ ī
eū locū quo sanatus ē. **Hic** it̄elligēdū
ē cū ip̄lesset quidē oīa v̄ba sua ī au-
res plebis int̄uisse xpm̄ capharnaū h̄
ē q̄ nō anq̄ h̄et v̄ba t̄minasset it̄iuit
sed nō ē exp̄ssum p̄ q̄tū t̄p̄is it̄ernal-
lū cū istos s̄mōnes t̄mīasset it̄iuit
capharnaū ip̄o quippe it̄uallo lep-
sus ille mundatus ē quē loco suo ma-
theus int̄pōnit iste at̄ postea r̄cordat̄
Iā ergo videat̄ utrū sibi de h̄ seruo
centurionis mathe⁹ lucasq̄ cōsentī-
ant anatheus enī dīat. **Accessit** ad eū
centurio: rogans eū et̄ dicens. **Puer**
me⁹ iacet ī domo palit̄. **Qui** vidē
repugnāc q̄d ait lucas. **Et** cū audis-
set de ih̄u misit ad eū seniores uidē-
oz rogans eū ut veniret et̄ sanaret
seruū ei⁹. **At** illi cū venissent ad ih̄z
rogabant eū sollicitē dicentes ei q̄
dign⁹ ē ut h̄ illi p̄stes diligit enī gē-
tē nr̄z et̄ synagogā ip̄e edificauit
nobis. **Ihs** at̄ ibat cū illis. **Et** cū iā
nō longe eēt de domo misit ad eum
Centurio amicos dicens. **Dn̄e** inoli-
verai nō enī dign⁹ sū ut sub tectū
meū int̄es pp̄t q̄d et̄ meipm̄ nō sum
dign⁹ arbitrat⁹ ut venire ad te. sed dic
v̄bo et̄ sanabit̄ puer me⁹. **Si** ei hoc
ita gestū ē quō eīt v̄t q̄ matheus
nariat accessit ad eū quidā cēturio
cū ip̄e nō accessit sed amicos misit
nisi diligent̄ adā tentes it̄elligamus
matheū nō oīmō deseruisse nisi t̄m
ad morē loq̄di. **Nō** solū etiā dīcē so-
lem⁹ accessisse aliqd̄ ex aq̄ p̄uāt illuc

^{q̄s}
lem⁹ accessisse vñ etiā dīcīm⁹ parū
accessit ul̄ mltū accessit eo q̄ appetit
puenire verū etiā ip̄z p̄uentionem
cui⁹ adipiscendi cā accedit dīam⁹
plerūq̄ scīz et̄ si eū ad quē puenit
nō videat̄ ille qui puenit cū p̄ aīz
puenit ad aliqd̄ cui⁹ ei fauor est
necessari⁹. **Et** ita tenuit consuetudo
ut iā etiā vulgo puentores appelle-
qui poteritū quorūlibz tamq̄ iac-
cessibiles animos p̄ cōueniētiā p̄-
sonaz int̄positioēz abiciōis arte p̄-
tingant. **Si** ergo ip̄a p̄uencio v̄sita-
te d̄ p̄ alios fieri p̄t q̄d plēz m̄sīa p̄-
uencioēz p̄manet. q̄n potuēt quisq̄
plurimū quidē accēde sed t̄m nō po-
tueit puenire. **Nō** ergo absurde ma-
theus etiā q̄d vulgo possit it̄elligi
p̄ alios fr̄o accessu centurionis ad
dn̄z cōpendio dīcē voluit accessit ad
eū centurio. **Verū** p̄t nō negligēt
intuenda ē etiā s̄a euāgeliste alti-
tudo mystice locutionis s̄m quē p̄
sc̄ptū ē ī psalmo. **Accedite** ad eū
et̄ illuīamini. **Proinde** q̄d fidem cē-
turionis qua v̄e accedit ad ih̄m
ip̄e ita laudant ut dīcēt nō muel
tantā fidem ī isrl̄ ip̄m pot⁹ acces-
sisse ad xpm̄ dīcē voluit prudens
euāgelista quā illos p̄ quā v̄ba sua
mīseāt. **Poro** at̄ lucas idō totū q̄
admodū gestū eēt ap̄uit ut ex hoc
intelligē cogemur q̄admodū eū
accessisse dīcēt alius q̄ mētū nō
potuit. **Hic** enī et̄ illa mulier que
fluxū sanguis patiebat̄ quāuis f̄-
bria vestimenti ei⁹ tenuit magn⁹

in tetigit dñz q̄ ille turbe a q̄bus
p̄mebat Et her quo magis credidit
eo magis accessit ad dñz Jam cetera
in hoc capitulo q̄ alē dicat et alē
p̄mittit de supfluo p̄tractant cū ex
illa regula p̄mita cōmendata nichil
tuenant h̄re cōtrariū Sequit mathe
et dicit Et tū venisset ih̄s i donū
petri vidit socru ei iacentē et febr
titantē et tetigit manū ei et dimi
sit eā febris Et surrexit et m̄strabat
eis hoc qñ fm̄ sit id est p̄ quid ul
añ quid nō ex̄ssit mathe Nō enī
p̄ quod narrat post hoc enā fm̄
necesse est intelligat Rurū tñ iste
hoc r̄coluisse intelligit qd̄ p̄us omī
seāt Nā id marq̄ narrat añq̄ illud
de lepro mūdato cōmemoret qd̄ p̄
sermonē in mōte h̄itū de quo ip̄e ta
cūt videt m̄posuisse Itaq̄ et lucas
p̄ hoc fm̄ narrat de socru petri p̄
quod et marq̄ añ s̄monē enā ip̄e
quē p̄lū m̄posuit qui p̄t idē videri
quē dicit h̄itū in mōte mathe Sed
at mē est quis quo loco ponat siue
qd̄ ex ordine misit siue qd̄ omīssū
r̄colit siue p̄ qd̄ postea fm̄ añ p̄or
tupat dū tñ nō adūsent eadē uel
alia narranti nec sibi nec alci Quā
enī nullus i potestate ē q̄ius optie
fidelit̄ res cognitas quo quisq̄ or
dine r̄cordet quid enī p̄ postēius ve
homini m̄ntem nō ē ut volū sed
ut dat̄ satis pbabile ē qd̄ unusq̄sq̄
euāgelista ex se ordine credidit
debuisse narrare quo voluisset deus
ea ip̄a q̄ narrabat ei r̄cordatōi sug
gē in eis dūtaxat reb̄ quaz̄ ordo

siue ille siue ille sit nel minuit aucto
ritati v̄ritatq̄ euāgeliste Cur at sp̄s
sc̄s diuidens ip̄a v̄nitatq̄ put vult
et idō mentes quoq̄ sc̄s p̄t libros i
tanto auctoritatis culmīe collocandos
in r̄colendo q̄ sc̄bent s̄medubio gub
nans et r̄gens aliū sic aliū v̄s sic
narrationē suā ordinare p̄misit q̄sq̄
pia diligētia q̄sueit dimitt̄ adiut̄
potuit muenie hoc tamē nō ē hui
opis munus qd̄ nūc suscepi tātū ut
demonstrem euāgelistas nec sibi neq̄
m̄se pugnaē quolibz̄ ordīe ul̄ easd̄
res uel alias factorū dūtoz̄ xp̄i v̄nū
quisq̄ eoz̄ potuit uoluit re narrare
Quia p̄t vbi ordo tēporū nō apparet
nichil nūa m̄esse debet quē narrandi
ordinē quilibz̄ tenuit vbi at̄ apparet
si qd̄ moneit quod sibi ā alci r̄pug
nare videat v̄tq̄ cōsideandū et enodā
dū ē Sequit ergo mathe dīcēs V̄spe
at̄ fr̄o obtulerunt ei m̄ltos demoīa
h̄ntes et eiebat sp̄s v̄bo et om̄s ma
le h̄ntes cūuuit ut adīplēt qd̄ dñs
ē p̄ psal̄a p̄pheta dīcentē Ip̄e īfirmi
tates n̄ras accepit et eioianos por
tauit hoc ad euāgē dīcī tēp̄ ptine
satis m̄ditat cū quīgūt V̄spe at̄ fr̄o
Et et marq̄ cū de ip̄a socru petri sa
nata d̄risset et m̄strabat eis h̄ idē
subiecit V̄spe at̄ fr̄o cū occidisset
sol offerebat ad eū oēs male h̄ntes
et eāt om̄s ciuitas cōgregata ad ia
nuā et cūuuit m̄ltos q̄ vexabatur
a v̄rys languoribz̄ et demoīa eia
bat et nō sinebat ea loqui qm̄ sc̄e
bant eū et diluculo valde surgens
egressus ē et abijt in desertū locum
videt h̄ic ordīe tenuisse marq̄ ut

p^r illud d^m e^m vesp^e at^e fr^o demde
dicit et diluculo valde surgēs. Quis
nec illud necesse sit vbi d^r vesp^e at^e fr^o
ei⁹ diei vesp^m accipe nec vbi dicit di
luculo eiusdē noctis diluculū tamē
vtrūq⁹ videri p^t hⁱ rē gestarū ordo ser
uat⁹ p^t digestū ordinē temp^m lucas
quoz cū de socru petri narraisset nō
ait ip^e vesp^e at^e fr^o sed tū q^d idē signifi
cāt adiunxit dicens. Cū sol at^e occidiss⁹
oēs qui habebāt infirmos varijs lā
quorib⁹ ducebant eos ad illū. Et illis
singul⁹ man⁹ imponēs: curabit eos
Eribant etiā demoiā a mltis clama^a
et dicitia. Quā tu es fili⁹ dei. Et itrepās
nō sinebat ea loqui q^r sciebant ipm
ēē xpm. Facta at^e die egressus ibat i
desertū locū. Et hⁱ videm⁹ eūde^m p^rors⁹
ordinē temp^m custoditū quē cōpim⁹
apud martū. Mathe⁹ at^e v^o q^d videt^r
nō ordine quo gestū ē: sⁱ q^d p^remis
sū rēcolit. Hoc de socru petri cōmēd⁹
nisse posteaqm narrauit q^d ip^o die
fr^o etiā vesp^e gestū fuit iā nō subiūgit
diluculo sed ita narrat. Videns at^e ihs
turbas mltas circū se iussit ne t^rissretū
fā hⁱ aliud ē nō illud q^d mart⁹ et lucas
cōterunt qui p^r vesp^m diluculū po
nūt. Sed ergo hⁱ d^m ē vidēs at^e ihs
turbas mltas circū se iussit ne t^rissretū
aliud eū rēcordatū mēposuisse debem⁹
accipe q^d die quadā cū vidisset ihs
turbas mltas circū se iussit ne t^rissretū
Demde q^d subiūgit et accedēs v^r seba
ait illi magister sequar te quocūq⁹ i^eis
usq⁹ ad illud vbi ait. Dimitte mortu
os sepelire mortuos suos. Hoc sūlit nar
rat et lucas sed ille p^r plura: n^o ip^e
sane exp^rssō ordine temp^o sⁱ rēcordat^r

mō v^o q^d p^r omisit: an quod pos
tei⁹ etiā fm⁹ q^d smut ea q^d sequūt^r
p^rotupauit. incertū ē. Ita enī dicit
factū ē at^e ambulātib⁹ illis iⁿ via dicit
quidā ad illū. Sequar te quocūq⁹ i^eis
Et r^spondit p^r eadē q^d mathe⁹ cō
mēdrat. Et at^e mathe⁹ dicit tūc istud
gestū ēē qⁿ iussit ne t^rissretū lucas
v^o ābulantib⁹ illis iⁿ via nō ē cōtrū
q^r via vtrūq⁹ ābulabāt ut venirent
ad frētrū. Et de illo qui petit p^rmo sepe
lic p^rem suū mathe⁹ et lucas oīno
consentiūt. Et enī mathe⁹ p^rmo eūse
vba posuit hⁱ p^r p^rg suū petentis
et demde d^m dicens. Seq^re me lucas
at^e p^rmo d^m dicens. Seq^re me et dem
de ill⁹ hⁱ petentis ad sententiā nihil
mēst. Cōmemorauit lucas et aliū
dixisse. Sequar te d^m sed p^rmi p^rmitte
mⁱ rⁿūciare his qui domi sunt de q^d
tacet mathe⁹. Inde etiā lucas iⁿ aliud
p^rerit nō iⁿ aliud q^d ordine t^ris se
q^uat. Post hⁱ at^e m^qt designauit d^m
et alios septuaginta duos p^r hⁱ quidē
sed q^rto temp^o mⁱuallo p^r hⁱ fecit
illud d^m nō apparet mⁱ ip^o t^r iⁿual
lo fit q^d demceps mathe⁹ subiūgit
fā idem mathe⁹ ordinē temp^o ad
huc tenet ita narrans. Et ascendēte
eo nauiculā secuti sūt cū discipuli ei⁹
et tremot⁹ magn⁹ fr^o ē iⁿ mari usq⁹
ad illud vbi ait. Et venit iⁿ citatē
suā. Ista duo frā cōtinuatū q^d narrat
mathe⁹ de tranquillato mari post^r
ventis ipauit ihs a sopno exatatz
de illis qui habebāt seuū d^eonū
ruptisq⁹ v^ricūl⁹ agebant iⁿ desertū
similit^r narrant mart⁹ et lucas. Vbi
alijs dute sunt ab alio atq⁹ alio q^dā

sententiae nō tñ alie velud illud qđ
eū dicit dixisse mathe^{us} quid timidi est
modice fidei marcus ita dicit quid ti
midi estis nēdū hētis fidē id est illā
pfectā velud granū synapis hoc er
go et ille ait modice fidei vñ aliud
hic aliud ille cōmemorat et illud
qđ exstantes eū dixerūt mathe^{us} sic
dnē salua nos marcus magister nō
ad te pñnet qđ pñm^{us} vna eadēq se
tentia ē exstantiū dn̄s volentiū sal
uai nec opus ē qñe quid hōz pot^{us}
xpō dn̄ sit **S**ue enī alij quid hōz
tūm dixerunt siue alia vba q̄ null^{us}
euāgelista cōmemorauit tantū dē
tñ valentia ad eandē snē v̄itate
quid ad rem m̄est quāq̄ et h̄ fieri
potuit: ut plurib^{us} eū sil^{us} exstantib^{us}
oīa hec aliud ab alio dicerent **I**te qđ
sedata tempestate dixerūt s̄m matheū
qualis ē h̄ qđ venti et mae obediūt
ei quis nō videat vnā ēē sententiā.
Tantū dē enī p̄sus valet quis putas
ē iste et q̄lis ē hic et vbi nō ē dn̄
ip̄at vtiq̄ cōsequē^{ter} intelligit qđ ip̄ati
obediūt **Q**uod vō mathe^{us} duos dicit
fuisse qui legionē illā demonū p̄ci
ebant q̄ m portos ne p̄missa ē aya
r^{us} at^{us} i lucas vnū cōmemorant itel
ligas vnū eoz fuisse p̄sone alitū
claioris et famosioris qñe r̄gio illa
marie dolebat et p̄ cui^{us} salute plu
rimū satagebat hoc volentes sig
nificāe duo euāgeliste solū cōme
morandū iudicauerūt de quo facti h̄
fama lat^{us} p̄clai^{us} qđ flagraueat **S**ic
qđ vba demonū diuise ab euāgeliste
dīa sunt h̄ aliquid saupuli cū vel
ad vnā redigi sniāz uel oīa dīa pos

sunt intelligi nec qđ pluālit^{er} apud
matheū apud illos at^{us} singulat^{er} loq̄
at^{us} et ip̄i narrent qđ m̄rogat^{us} qđ vo
caret legionē se esse r̄ndit ea qđ m̄lta
essent demonia nec qđ marcus ita mōte
fuisse gregē pecoz lucas at^{us} i mōte
q̄tām r̄pugnat **S**ic enī portoz tam
magn^{us} fuit ut aliquid ei^{us} eēt i mō
te aliquid ita mōtem **G**rant ē duo
milia porcorū sicut marcus exp̄ssit hic
ergo sequit^{ur} mathe^{us} adhuc ordmē tē
por^{us} sernās at^{us} narrationē cōtēxit i
ascendēs i nauiculā trāstretauit i
uēt i citatē suā et ecce offerebāt
ei palitū iacentē i lecto et cetā usq̄
ad illud qđ ait **V**idētes at^{us} turbe ti
muerūt et glorificauerūt deū q̄ dedit p̄tā
tē talē hōib^{us} **D**e h̄ palitū dixerūt
etiā marcus et lucas **Q**uod ergo ma
the^{us} dicit dn̄s dixisse q̄fide fili i mit
tūt ē p̄tā tua lucas at^{us} nō dicit fili
sed homo ad sententiā dn̄i exp̄ssus i
sinuandā valz qđ hōi dimittebāt
p̄tā qui h̄ ip̄o qđ hō cāt nō posset
diuē nō peccauit sil^{us} etiā ut ille qui
hōi dimittebat i^{ntelligit} de^{us} **M**arcus
at^{us} h̄ dicit qđ et mathe^{us} sed nō dicit
cōfide potuit quidē etiā dīa cōfide
hō dimittūt ē p̄tā fili at^{us} aut cōfide
fili dimittūt ē p̄tā hō aut quolibz
vborū ordīe cōgruenti **I**llud sane p̄
moue qđ de isto palitū mathe^{us} ita
narrat et ascendens i nauiculā trā
stretauit et venit i citatē suā et ecce
offēbant ei palitū iacentē i lecto
marcus at^{us} nō h̄ ei^{us} citatē fm̄ dicit q̄
vtiq̄ nazareth vocat^{us} s̄ capharnaū
Quod ita narrat et iteq̄ trāuit ca

pharnaui p^r dies et auditu e qⁱ i do
mo eet et couenerit mlti ita ut non
capet neq³ ad ianuam et loq³bat eis
vbū **E**t uenerit fentes ad eū paliti
cū qui a quatuor portabat **E**t cū
nō possent offerre eū illi p^r turba nu
dauert tectū ubi eāt i patefaciētes
sūmisert grabatū in quo paliticus
iacebat **Q**uā uidisset at ih̄s fidē illoz
et cetā lucas at nō cōmemorat qⁱ
in loco fm̄ sit sed ita dicit et fm̄ ē
in vna die et ip̄e sedebat docēs et
erant pharisei sedentes et legisdocto
res qui uenerant ex oī castello gali
lee et uidēe et iherl̄m et vltus eāt dñi
ad sanandū eos et ecce viri portā
in lecto hoīez qui eāt paliticus et qre
bant eū inferre et ponē aū eū **E**t
nō muenientes qⁱ pte illū mferet
p^rturba ascenderit sup^r tectū et p^r te
gulas sūmisert illū cū lecto i medio
aū ih̄m **Q**uoz fidē ut vidit dixit hō
i mittūt ē p^rta tua et cetā **R**emanz
igit^r qⁱstio mī marcū et matheū qd
mathe⁹ ita scribit tāqⁱ i citate dñi
fm̄ sit **M**arcus at in capharnaum
Que difficult^r soluetur si matheus
etiā nazareth noīaret **N**ūc vō cū po
tuerit ip̄a galilea dici citas xp̄i qz
in galilea eāt nazareth sicut vniū
sū regnū in tot citatib⁹ constitutū
i romana citas cūq³ in tot gētib⁹ cō
stituta sit citas de qⁱ scripta ē glorio
sissia dicta sūt de te citas dei et cum
ip̄e prior ppl̄s dei i tot citatib⁹ hītas
etiā vna dom⁹ dīa sit dom⁹ isrl̄ qd
dubitaueit i citate sua h⁹ fecisse ih̄m
cū h⁹ fecerit in capharnaui citate

galilee quo tñsiretando rōneat de
rgione gerasseno⁹ ut venies i gali
leam dūet^r venisse i citate suā in qⁱ
cūq³ opido eet galilee p^rst^r qz et ip̄a
capharnaui ita extellebat i galilea
tanqⁱ metropol⁹ habet **Q**uoz si p^r
nō licet attinge citate xp̄i ul^r ip̄am
galileā in qⁱ eāt nazareth ul^r ip̄az
capharnaui qⁱ sic apud galilee cita
tes eminebat dicem⁹ matheū p^r
misse qⁱ gesta sunt **P**ostea ih̄s uenit
i citatem suā donec ueniet caphar
naui et h⁹ adiūrisse de sanato pali
tico sicut in mltis ita faciūt p^rter
mittente media tanqⁱ h⁹ cōtinuo
sequat^r quod sme vlla p^rmissiois
sue significatōe subiūgit **H**inc ergo
sequit^r matheus dicens et cū tñsiss
inde ih̄s vidit hoīez in theoloneo
matheū noīe et ait illi **S**eq^rre me
Et surgens secut^r ē eū **H**oc mar
ita narrat eundē et iā ip̄e ordine
tenens p^r illius palitici sanitate
Et egressus mqt ad mae oīz tba
veniebat ad eū et docerat eos **E**t
cū p^rerit vidit leui malphei sedē
tē ad theoloneū et ait illi **S**eq^rre
me **E**t surgens secut^r ē eū **N**ihil
h⁹ p^rpugnat **I**p̄e ē enī mathe⁹ qⁱ et
leui lucas etiā h⁹ p^r eūdē palitici
sanatū ita subiūgit **E**t p^r h⁹ erit
et vidit publicanū noīe leui sedē
tem ad theoloneū et ait illi **S**eq^rre
me **E**t pluri oīb⁹ surgēs secut^r ē
eū **H**inc at p^rbabili⁹ videt^r qdⁱ her
p^rmissa rōrdando mathe⁹ cōmēo
rat qz vtiq³ aū illū p^rmonē hūi
i mōte ardendū ē uocatū ē ma
theū **I**n eo quippe mōte tūc lucas

quoniam dicitur duodecim ex pluribus disci-
 pulis electis. quod et apostolos nominavit. **De**
 itaque mattheus et dicit. **Et** factum est discipule
 te eo in domo. ecce multi publicani et pe-
 catores venientes discubebant cum ihesu et
 discipulis eius usque ad illud ubi ait. **Hic**
 vinum novum in vases novos mittit et
 ab eo conservatur. **Hic** mattheus non expressit
 in qua domo discubebat ihesus cum publicanis
 et peccatoribus. Unde possit videri non hoc ex
 ordine subiunxisse. sed quod a tempore factum est
 recordatus inposuisse. non mattheus et lucas
 qui hoc solum narrat manifestaret in domo
 leui hoc est matthei discubuisse ihesum. et
 de illa omnia que sequuntur. Ita cum mattheus
 hoc idem dicit eundem ordine suas. **Et**
 factum est cum accubet in domo in multi pub-
 lici et peccatores sicut discubebant cum ihesu
 Cum ergo dicit in domo in expressit utique
 illud de quo superius loquebatur id est leui. **Sic**
 et lucas cum dixisset ait illi sequere me
 et reliquit omnia surgens secutus est eum co-
 tinuo subiecit. **Et** fecit ei convivium mag-
 num leui in domo sua. **Et** erat turba
 multi publicanorum et aliorum qui cum illis erant
 discubebant. **Manifestum** est itaque in qua do-
 mo hoc **factum** est. **Ista** gerebatur. **Iam** ista videremus
 quod dicitur de illa que ab eis res-
 ponda omnes isti tunc erant posuerunt.
Mattheus et videtes magister pharisaeorum dicebat
 discipulis suis. **Quare** cum publicanis
 et peccatoribus manducat magister vestrum? **Toti**
 de pene vobis hoc ait et mattheus. **Et**
 cum publicanis et peccatoribus manducat
 et bibit magister vestrum? **Respondit** ergo
 a mattheo quod iste addidit bibit. **Sed**
 quod ad rem cum plena sit sententia insinuas
 per quinquagesimum lucas autem aliquanto dif-
 ferentius hoc videtur quoniam dicit. **Et** mir-

muabant magister pharisaeorum et scribe eorum dices
 ad discipulos suos. **Et** cum publicanis
 et peccatoribus manducat et bibit. non utique
 magister eorum volens ibi transire. sed sicut omnibus
 et ipsi et discipuli eius hoc obiectum insinuas.
 non tamen ei dominum. sed illis. quod de ipso et de
 illis accipiet. **Iam** utique et ipse lucas ita
 dicit dominum transisse. **Non** vero dicit iustos
 sed peccatores in penitentia. **Quod** non eis res-
 pondit nisi quod dixerat manducat et bibi-
 tis ad ipsum maxime pertinet. **propterea** est
 mattheus et mattheus de illo discipulis eius
 hoc obiectum esse narravit. quia cum et de
 discipulis eius dicebat. magister magis
 obijciat quod sectando mitebatur. **Quia**
 ergo sententia est et tanto melius insinuata quanto
 quibusdam vobis manete veritate vari-
 ata. **Itaque** quod mattheus refert dominum respon-
 disse. non est operis valetibus medicis sed
 male habentibus. cures disate quod est magis
 volo et non sacrificium. non est veri vo-
 catis iustos sed peccatores. **Mattheus** quod et lu-
 cas eiusdem pene vobis eam sententiam tenuerunt.
 nisi quod ab eo non respondit illud ex
 propheta testimonium. **Misericordia** volo et
 non sacrificium. **Lucas** autem non dixit. non
 vero dicit iustos sed peccatores. addidit in
 primis. quod ad explanandam sententiam valet.
Nec quisquam peccatores ob hoc ipsum quod pec-
 catores sunt diligere arbitretur a christo. cum et illa
 similitudo de egrotis dicitur. **ut** ab iustis
 bene mitimetur quod venit deus vocando pecca-
 tores tanquam medicus egros. utique ab iustis
 tanquam ab egrotis salvi fiat quod fit per
 penitentiam. **Itaque** quod dicit mattheus tunc
 accessit ad eum discipuli iherosolymitanos dicentes
 quare nos et pharisaei ieiunamus fregistis
 mattheus solum intulit dices. **Et** erant

discipuli iherosolimitani et pharisei ieiunabant et ve-
niunt et dicunt illi. **C**um discipuli iherosolimitani
et phariseorum ieiunant non quod iste putari
possit addidisse phariseos quod si sit cum discipulis
iohannis hoc dixerunt. cum mattheus tamen dis-
cipulos iherosolimitanos hoc dixisset. **D**e verba ipsa
quod apud illos dixisset apud marcum legitur
magis inducit alios hoc dixisset de aliis
id est coniunctis qui aderant venisse ad iherosolimitanos
quia ieiunabant discipuli iherosolimitani et pharisei
et hoc de illis dixisset ut quod ait veniunt
non de ipsis dixerit de quibus meposuerat.
et erant discipuli iherosolimitani et pharisei ieiunantes
Ded cum isti essent ieiunantes veniunt illi
quod hoc movit et dicunt illi. **C**um discipuli
iherosolimitani et phariseorum ieiunant tui autem non ie-
iunant. **Q**uod lucas eundem expresse ita
hoc idem intimas. **C**um dixisset quid eis
respondeat dominus de vocatione peccatorum
tanquam egrotorum. **A**t illi magis dixerunt
ad eum. **Q**uare discipuli iherosolimitani ieiunant
frequenter et observantiones faciunt. filii
et phariseorum. tui autem edunt et bibunt. **E**rgo
et hic sicut marcus alios de aliis hoc
dixisset narrat. **U**nde ergo mattheus. tunc
acceserunt ad eum discipuli iohannis
dicentes quare nos et pharisei ieiunamus non quod
ipsi aderant. et oes certatim ut quisque
poterat obiecerunt. **Q**uorum sententia
diversa loquendi modo. sed tamen a veri-
tate non alieno tribus evangelistis in-
sinuata est. **I**tem illud de sponsi filiis quod
non ieiunabunt quod dum cum eis est sponsus
filii meposuerunt mattheus et marcus. non
quod marcus filios nuptiarum appellavit quod
ille sponsi. quod ad rem nihil interest.

Filios quippe nuptiarum. non tamen sponsi sed
etiam sponse intelligimus. **E**adem ergo est a-
perta sententia non aliter diversa. **L**ucas
autem non ait nunquam possunt filii sponsi
ieiunare sed ait. **N**unquam potestis filios
sponsi dum cum illis est sponsus facere iei-
unare. **I**n quo et ipse ad aliud quiddam
insinuandum eandem sententiam eleganter
apertum. **D**ic enim intelligunt eosdem ipsos
qui loquebatur fuisse facturos ut luge-
rent ieiunaret filii sponsi. quod ipsi essent
sponsi occisuri. **Q**uod autem dixit mattheus
luge hoc marcus et lucas ieiunare.
quod et ille postea tunc ieiunabunt ait
non tunc lugebunt. **V**erbum. illo verbo
significavit de tali ieiunio dominum
locutum quod pertinet ad humilitatem tri-
bulacionis. ut illud alterum quod pertinet
ad gaudium mentis in spiritualia suspen-
se. atque ab hoc alienate quodammodo
a corporalibus cibis. posterioribus si-
militudinibus dominus significasse in-
telligatur de panis novo et vino
novo. id ostendens quod animalibus
atque carnalibus circa corporis occupa-
tis. et ob hoc veterem adhuc sensum
habetibus hoc genus ieiunium non co-
gruat. **Q**uod similitudines et alij duo
filii explicaverunt. **I**am enim satis prom-
tum est nihil esse contrarium. si quod alius
dicit quod alius pretermittit seu ver-
bi seu rei. dum vel ab eadem sententia
non recedat quod forte aliquid ponit
alij non aduersatur. **D**equit tamen
mattheus adhuc temporum ordinem ser-
uans. **H**ec ille loquente ad eos.

Ecce princeps vnus accessit et aduabat
 eum dicens **F**ilia mea modo defuncta
 est sed veni impone manum super eam
 et viuet et usque ad illud ubi ait
Et surrexit puella et exiit fama
 hec in vniuersam terram illam. **D**icunt
 hoc et alij duo marcus et lucas. sed
 ab hoc isto ordine iam reuertuntur. **A**libi
 ei hoc recordatur atque inserunt
 id est eo loco ubi redit transiit
 a regione gerassenoꝝ post expulsa
 et in portos premissa demonia. **N**am
 hoc **M**arcus ita coniungit. post id
 apud gerassenos factum. **E**t cum transien-
 disset magister ihesus in nauem rursus transi-
 fre. conuenit turba multa ad illum.
 et erat circa mare. et venit quidam
 de synagogis nomine iairus et videns
 prostratus ad pedes eius etc. **A**c per hoc
 intelligendum est. hoc quidem de archi-
 synagogi filia factum esse. cum transien-
 disset ihesus in nauem rursus transire
 tum. sed quanto post non apparet. **N**am
 si ei fuisset interuallum non esset quoniam
 fieret quod modo narrauit mattheus
 in conuiuio domus sue. tamquam de alio
 quippe narrauit moyses euangelistae
 quod de se ac domui sue gestum erat.
Post quod factum nihil aliud continuius
 sequitur quam hoc de archi-synagogi filia.
Hic enim ipse continetur ut ipse transiens
 apte indicet hoc consequenter narrari.
 quod et consequenter factum est. **Q**uoniam
 eum superius commemorasse que de
 panno nouo et vino nouo ihesus

dixerit continuo subiecit. **H**ec illo loquente
 ad eos ecce princeps vnus accessit. **A**c per
 hoc si hec illo loquente accessit nihil ad
 factorum doctorum quod eius impositum est. **I**n
 narratione autem marci patet locus
 ubi imponi potuerunt. sic iam ostendimus.
Similiter et lucas cum post marcum
 apud gerassenos miraculum transiit ad
 narrandum de archi-synagogi filia non
 sic transiit ut reniteretur mattheo qui post
 illas de panno et vino similitudines hoc
 gestum esse demonstrat dicendo. **H**ec illo lo-
 quente. **I**ste quippe cum terminasset quod apud
 gerassenos factum narrauerat hoc modo
 transiit in aliud. **F**actum est autem magister cum
 vidisset iesus concepit illum turba. erant
 enim omnes expectantes eum. et ecce vir cui
 nomen iairus et ipse princeps synago-
 ge erat et cecidit ad pedes ihesu etc.
Hic intelligitur quod turba quidem illa
 continuo exceperit dominum. quippe qui redi-
 turum expectabat. **Q**uod vero aduenit et
 ecce vir cui nomen iairus. non continuo
 factum esse accipiendum est. sed prius illud
 de conuiuio publicanorum. sicut narrat
 mattheus. cui rei sic coniungit hoc. ut
 non possit aliud factum consequenter intelli-
 gi. **I**n hac ergo narratione quam nunc con-
 sideramus suscepimus. de illa quod
 fluxum sanguinis patiebatur omnes isti
 tres euangelistae sine ulla questionis concordant.
Nec est interest ad rei veritatem quod ab
 illo aliquid tacitum ab alio dicitur. nec
 quod marcus dicit. quod vestimenta mea
 et lucas quod me tetigit. aliter enim dicit
 usitate. aliter ipse eandem terram utque finem

Nam visitatus dicimus cōsanguine meū
conscindo vestimenta mea. cū tñ in
apto sit quid velimus intelligi. At vñ cū
maths archysinagogū nō mortuam
vel morientem. l. in extremo vite po-
sitā filiā suā narrat dñō nūciasse.
sed oīno defunctam. illi aut duo mor-
ti iā proximā nodū tñ mortuā. vsq;
adeo vt dicat velle postea q̄ mortuā
nūciaret et ob hoc iā nō debere vex-
ari ingrm. tanq̄ sic veniret vt ma-
nū imponendo mori nō sineret nō
vt q̄ posset mortuā suscitare. consi-
derādū est ne r̄pugnare videat̄. et i-
telligēdū breuitatis causa mathēū
h̄ potius dice voluisse. rogatū eē do-
minū vt faceret. qd̄ cū fecisse mani-
festū est vt scz mortuā suscitaret.
Attendit nō vba pr̄is de filia sua. s̄
qd̄ est potissimū voluntate. Et talia
vba posuit q̄libet voluntas erat Ita cū
desperauit vt potius vellet eā re-
uiuiscere. nō crederet viuā posse iueni-
ri quā morientem reliquat Duo itaq;
posuerūt q̄ dixerit iairus. math̄s
aut. quid voluit atq; cogitauerit
Utūq; ergo petitū ē a dñō vt vel
moriētē saluā faceret. vel mortuā sus-
citaret Sed cū instituisset math̄s to-
breuit̄ dicit h̄ insinuauit prēm ro-
gātem dixisse. qd̄ et ipm certū est
voluisse et xpm fecisse Danc si illi
duo l. quisq; eorū prēm ipm omeo-
rasset dixisse q̄ sui de domo venie-
dixerāt vt nō iā vexare ih̄s. q̄
puella mortua fuisset. r̄pugnaret

eius cogitationi vba q̄ posuit math̄s
Nūc vñ et illud suis nūciatibus
et phibentib⁹ ne iā ingr̄ veniret.
nō legit̄ q̄ ille cōsensit Ac p̄ hoc
et illud qd̄ ei dñs ait. noli timere.
crede tantū et salua erit. nō diffi-
dētem r̄prehēdit. s̄ credentē robust-
ius osificauit Talis q̄ppe i illo fides
erat. q̄libet et illo q̄ ait Credo dñe
adūua incredulitate meā Si cūm
ita sit p̄ hui⁹mōi euā^l locutioēs
varias sed nō gr̄ias. rē plane v-
tilissimā disam⁹ 2 p̄nāriā nihil
i cūq; v̄bis nob̄ debet inspicere. n̄
volūtate. cui debent verba serui-
re. nec metari q̄q; si alijs v̄bis
dixerit. qd̄ ille voluit cui⁹ verba
nō dicit Reḡ miserī auape. suis
cū apicibus qd̄amō l̄vāz pūtet
ligādā esse veritatē. cū vtiq; nō i
verbis tñ. s̄ etiā in ceteris oib⁹ sig-
nis animorū. nō sit n̄ ip̄e anim⁹
incredūsus Qz aut nōnulli codicē
habēt scdm̄ math̄m nō eā mortuā
a ē mulier s̄ dormit. cū eā mar-
cus et lūcas xij ānoz puellā fuis-
se testentur. itelligas heb̄s mōe lo-
cutū eē mathēū Nā et i alijs sc̄p-
turaz locis hoc inuenit̄. nō eas
tñ q̄ vix passe fuerāt. s̄ oīno fe-
minas et iā intactas atq; integras
mulieres appellat. sicut de ipsa
euā sc̄ptū est. 2 foruit eā i mulie-
rē. Et illud i nūorū lib⁹ vbi iubet̄
t̄ custodiri muliēs q̄ nesciunt

cubili masculi thorū id est v̄gines
ne interficiantur. q̄ locutio eccl̄a
paulus ipm̄ xp̄m̄ aut f̄m̄ sub muli
ere hoc enī melius intelligim̄
q̄ vt illā duodecī annorū iā nūp
tā iā v̄z exptā fuisse credam̄
Sequitur ergo math̄s et dicit et t̄n
cūte inde ih̄u secuti sūt eū duo
ceci clamantes et dicētes. misere
nr̄i fili dauid et v̄z ad illud vbi
ait Phi aut dicebāt in p̄ncipe
demoniorū eicit demōes **H**oc de
duobz cecis et mūto dōm̄o solus
matth̄s p̄t̄t **I**lli eī duo ceci de q̄
bus et alij narrāt nō sūt isti. s̄
tū silē f̄m̄ est ita vt si ip̄e math̄s
nō eccl̄a illis f̄m̄ memisset posset
p̄ri hoc qd̄ nūc. d̄m̄ fuisse eccl̄a
ab alijs duobus **Q**d cōmendare
m̄orie diligent̄ debem̄. eccl̄a q̄dā
facta similia **Q**d p̄batur cū idē
ip̄e eccl̄a v̄z cōmēorat. vt si
italia singula apud singulos iue
nirem̄ atq̄ in eis cōm̄iū qd̄ sol
ū nō possit occurrat nobis. h̄o non
esse f̄m̄ s̄ aliud simile l̄ similit̄
factū **H**anc dem̄ceps nō apparet
ordo rex gestarū **N**ā p̄ h̄ duo
f̄m̄ de cecis et mūto dōm̄o. ita
sequitur **E**t circubat ih̄s ciuitates
d̄s et castella d̄s in sinagogis
eorū et p̄dicās euāgelii regni et
curās oēm languorē et oēm in
firmitatem **V**ides aut turbas
misertus est eis q̄ erant vexati
et lac̄tes sicut oues nō habētes

pastorē **T**ūc dicit discipulis suis. Mes
sis quidē multa oparij aut pauci.
Rogate ḡ d̄m̄ messis vt eijciat o
perarios i messē suā **E**t quocūq̄
duodecī discipulis suis dedit illis po
testatē spiritūū imūdorū et v̄z ad
illud vbi ait **A**mē dico vobis nō
p̄det mercedē suā **I**n h̄ toto loco q̄
nūc ḡmēorāmg multa ḡmonūit
discipulos suos. s̄ v̄z ea ex ordie
matth̄s subuēxit. an ei ordo nar
rādi recordatio sua fuit (sicut d̄m̄
ē) nō apparet **H**ūc locū videt̄ bre
uiter p̄strinxisse marcy. et eū sic
ingressus dices **E**t c̄cubāt castella
in c̄cūti d̄s. **E**t v̄iūt duodecī et
cepit eos mūtē binos et dabat ill
ptatē spiritūū imūdorū et v̄z ad
illud vbi ait **E**xultate puluere de
pedibz vr̄is in testam̄i illis **S**ed
anq̄ hoc narraet marcy. p̄us p̄
ēsusatata filiā archisynagogi illud
narrauit vbi d̄m̄ p̄ria sua m̄abāt
unde illi eēt tāta sapiā et v̄tutes
cū eius agnationē nossent **Q**d ma
th̄s post a monicionem discipulorū
istam et post alia multa ḡmēorat
Itaq̄ incertū est v̄z h̄ qd̄ agit in
eius p̄ria math̄s om̄issū r̄uocauē
rit. an marcy r̄cordatū an cepit
Qd nā eorū ordinē rei geste et q̄s
r̄cordatiois sue tenuerit **L**ucas at
gtinūis r̄rocz filie iairi subiūgit.
hūc locū de p̄tate et admonitione
discipulorū. tā breuē sane q̄ marcy

neq; ipse ita hoc seq; etiā in rerū
gestarū feciss; ordiē appareat In nōi-
b' ergo discipulorū lucas q' eos alio
noīe noīat cū p'us eligūtur ī mō-
te a matheo nō discrepat n' ī nōi
Iude iacobi q' matheus tadeū ap-
pellat. Nōnulli autē codices habēt
lebbeū. Qs autē vng' phibuit duo-
bus l' tribus nōib; hōiēm vnum
vocari solere. Itē queri p't quomō
mathe' & lucas g'memorauerūt dixisse
dñm discipulis vt nec vrgā ferēt.
cū dicat marcus. et p'cepit eis ne
qd' tollerēt in via nisi vrgā tātū.
et seq'tur et iā ipse nō perā nō pa-
nē neq; in zona es. vt ostēdat in
eodē loco versari narrationē suā
in quo et illoz q' dixerūt n' vrgā
ferēdā. Quod ita soluit. **I**ntelligat
sub alia significacōe dicant vrgā.
q' scdm̄ marcū ferēda ē. et sub a^a
illam q' scdm̄ matheū & lucā nō
ē ferēda. sicut sub alia significacōe
intelligit' tēptat' de q' dñm ē. deus
nēmē tēptat. et sub alia de q' dñm
ē. tēptat vos dñs deus v'r. vt sciat
si diligitis eū. **I**lla seductiois ē. **I**lla
hec p'batōis ē. **S**icut iudiciū
aliū acapit' de q' dñm ē. q' bñ fece-
rūt in r'oez vite. q' male fecerūt
ī r'oez iudicij. **E**t aliū de q' dñm ē
Iudica me de' & discerne causā me-
ā de g'ete nō scā. **I**llud ē iudiciū
dāpnacōis est. hoc discretiois
Et multa alia sūt v'ba q' nō habēt

vnā significacōe. sed diuersis lo-
cis congruenter posita diuerso mō
intelligunt'. et aliqui cū expositiōe
dicuntur. vt est illud nolite pueri
effici sensib; sed malicia p'uuli es-
tote vt sensib; p'fecti sitis. **H**oc enī
breuit' causa snie dici potuit. no-
lite ēē pueri sed estote pueri. **E**t
Si q's pūt se sapientem ēē in vobis
in hoc seculo. stultus fiat vt sit sa-
piēs. **N**ō ei aliud dixit q' nō sit
sapies vt sit sapiēs. **A**liqui autē dau-
se ita dicūt' vt exerceat m'g'retē.
vt ē qd' aut ad galatas. **I**nuicē o-
neā vnā portate et sic adimplebit
legem xpī. **E**t ei putat se aliquid
esse cū nihil sit scdm̄ seducat. **O**p'
aut suū p'bet vnusquisq; et tūc ī
semetipso habebit gloriā et non
in alio. **V**nusquisq; ei p'p'riū onus
p'or'bit. **N**isi ei onēis nomē sub di-
uersis significacōib; acceperis
pauldubio putabis eundē sibi in
loq'ndo ēē g'tuariū. et h' esse ī v-
na sententia. viane positis v'bis
Qui cū paulo an' dicet. alt' alte-
rius onēā portate. postea dixit.
vnusquisq; p'p'riū on' p'or'bit. **S**ed
alia sūt onēā p'ncipāde īf'mutatz.
alia r'edde de v'is deo de actib;
nr'is. **I**lla cū fr'ib; sustētandis cōi-
cand; h' p'p'ia ab vnoq; portāt'.
Ita et vrgā intelligit' spiritualiter
de qua dicebat apl's. **I**n vrgā

venia ad vos. Et corporaliter. quia
utuntur sive ad equum. sive ad aliqd
aliud op⁹. ut interī omittā et a⁴
huius nōis figuratas significatiōes
Utūq; q^o accipiendū est a dñō aplis
dñi. et ut nec vīgā ferret et ut nō
nisi vīgā ferrent **Cū** eī scdm ma
theū dicit eis nolite posside auz
neq; argētū neq; pecuniā ī zonis
vris. neq; perā in via neq; duas
tunicas. neq; calceamēta neq; vir
gam cōtinuō subiecit Dignus est
enī operarius cibo suo **Vnde** sa
tis ostēdit^r cur eos h^o posside ac fer
re noluerit. nō q^o nāria nō sint
sustētaconi huius vite. s^o q^o eos
mittebat ut eos hec debere demo
straret ab illis ipis. qbus euāge
liū credentibus annūciaret. tāq;
stipēdia militantibus. tāq; frām
vinee plātatoribus. tāq; lac gregē
pastoribus **Vnde** paulus dicit.
Qs militat suis stipēdijs vngi?
Qs plātat vineam? et de fructū
eius nō editur? **Quis** pascat gre
gē. et de lacte gregis nō papit?
Hic eī loqbat^r de hys q^o nāria
sūt p̄dicatōib; euāgelij **Vñ** pau
lo post dicit **Si** nos vobis spūri
talia seminavim; magnū ē si
vrā cārlia metam;? **Si** alij po
testatis vrē p̄tiapant. nō mag^o
nos? **S; nō** sum; vsi hac p̄tate
Vnde apparet nō hec ita p̄cepisse

dñm. tāq; vīue nō debeāt aliūde q^o
eis p̄betibus quibus annūciat euāge
liū **Alioqñ** q^o hoc p̄ceptū fecit idē
apls q^o victū manūū suar; labōib;
tūciebat ne cuiq; grūs esset. sed po
testatē dedissent m q^o sciret sibi ista
licere debere **Cū** aut a dñō aliq^o
impativ. nisi fiat. inobediēcie culpa
est. cū aut p̄tās dat^r licet aug; nō
vri et tang^o de suo iure rēde^r **Hec**
ergo dñs loquēs dñs discipulis. id
arebat qd^o ~~ma~~ ipē apls paulo ap
tius ita explicat **Desatis** quō q^o
m tēplo opant^r q^o de tēplo sūt edē?
Qui altari deseruiūt altario cōpar
ciūt^r **Hic** et dñs ordinavit hys q^o
euāge^m annūciat de euāge^o vīue
Ego aut nullus hor; vsus sū **Cū**
itaq; dicit ita dñm ordinasse se at
vsū nō esse. vtiq; ostendit vtendi
p̄tatem datā nō impositā seruiē
di nātātē **Hoc** ergo ordinās dñs
qd^o eū ordinasse dicit apls. q^o euā
gelij annūciat de euāge^o vīue **Illa**
apls loqueba^r ut securi nō posside
rēt neq; portaret hūc vite nā
ria. nec magna nec mīma **Ideo**
posuit nec vīgā ostēdes a fidelib;
suis oīa debere ministris suis. nul
la supflua rēquentib; **Ac** p^o hoc ad
dendo. dignus est operarius cibo suo
p̄sus apiūt et illustrūt ~~qre~~ vnde
et qre h^o oīa loqueret^r **Hic** ergo
potestatem virge nōie significat

cū dixerit ne quid tollerēt ī via n̄
vulgā tantū. Potuit ēi etiā sic bre
uiter dici. Nihil n̄tarioz vobiscū
feratis. nec virgam n̄ virgā tm̄.
et illud qđ dcm̄ est nec vgam̄ intel
ligatur n̄ m̄nias qđem res. qđ
vco aduictū est. nisi vgam̄ tantū
intelligat. qz p potestate a domio
acceptam. q virge noīe significā
est. eadē q nō portantur nō deerūt
Utzq; ergo dñs dixit. s̄ quia nō
vtrūq; vñg euāgelista cōmeōrat.
putatur ille qui virgā sub alia sig
nificatiōe posita tollēdā dixit. ei
q virgā vñs alud significātē
nō tollēdā dixit esse gtrariū. **B**ed
iā rōne reddita nō putetur. **D**ic
et calciamēta cū dicit math̄s ī
via nō esse portāda. cūvā phibet.
qā ideo portāda cogitant nō de
sinit. **H**oc et de duab; tūnicis itel
ligendū est. ne quisq; eoz p̄t eā
quā esset indut; aliā portandā
putaret. sollicitus ve opus eē. cū ex
illa ptate posset acipe. **D**emde mar
cus dicens. calciari eos sandalijs
l soleis. aliqd h̄ calciamētū mystice
significatiōis h̄rē. admonet vt
pes neq; tectus sit nec nūdus ad
frā. id est ne occulte euāgelii. n̄
terreīs gmodis īnitatur. **E**t q nō
pōiri vel h̄rē duas tunicas. sed ex
p̄ssius m̄diū phibet dices et ne ī
duerēt; duabus tunicis. q; eos
monet nisi nō duplicat sed sim

ambulae. **I**ta dñm oīa dixisse nul
lo modo dubitandū est. p̄m̄ p̄p̄e.
p̄m̄ figurate. sed euāgelistas alia
istū alia illū inseruisse sc̄ptis suis
qđā vñ eadē p̄ duos l tres eoz
q̄libet vel oēs q̄tuor posuisse.
nec sic tamē oīa esse ḡscripta q̄
ab illo seu dñm seu frā sunt. **D**ic
q̄s autē putat nō potuisse dñm
ī vno sermone qđam figūa
te qđam p̄p̄e ponē eloq̄a cetā
eius inspicat et videbit. q̄ hoc
temē et merudite arbitretur.
Potest ēi iste vt vñ aliq; dñm
qđ aīo interī occurrat. quomō
monet vt nō sciat sinist; qđ fac
at dextera et ipas eleōsinas. q̄
q̄ et illic aliud p̄cepit figurate
acapiēdū putare. **D**ane vñs
admonet q; oz memisse lectore
tali admonitiōe sc̄p̄s̄e indigeat
alijs atq; alijs sermonū suoz loc
dñm iā multa iterisse q̄ alibi d
dixerāt. ne forte ip̄oz loz ordo
cū ex alio euāgelista nō queneit
alicui eoz huic putet esse ḡfrū.
cū intellige; debeat itez alibi dici
qđ iā alibi dñm erat. nec tantū
de dictis. vñ etiā de factis obser
uari debere. **N**ihil ēi phibet hoc
idē itez frā axde. **C**alūniā at
euāgelio itez fieri dū nō credit
nō potuisse nemo quinat. sacri
lege vanitatis est. **B**eāt; math̄s

et dicit Et factum est cum consummasset
 ih̄s p̄p̄iēs duodecim discipulis
 suis tr̄syt inde ut doceret et p̄dicaret
 in ciuitatibus eorū. **Ioh̄anes** autē cum
 audisset in vinculis opa x̄i mit-
 tens duos de discipulis suis ait
 illi Tu es q̄ ventur⁹ es an aliu
 expectamus. et vsq̄ ad illud vbi
 ait Et iustificata est sapiā a filiis
 suis. **Huc** totū locū de ioh̄e bap-
 tista q̄ misit ad ih̄m et q̄le res-
 p̄nsū accepit illi q̄s misit.
 et q̄nt post eorū abscessū de ioh̄e
 dñs dixit mēpōit et lucas nō q̄
 de ip̄o ordine. s̄ q̄s eorū r̄cordati-
 onis sue. q̄s rex ip̄arū h̄ ordinē
 teneat nō apparet. **Sequit̄** math̄s et
 dicit Tūc cepit exp̄brae ciuita-
 tibus in quibus fr̄e sūt pluūme
 vtutes ei⁹ q̄ nō egisset p̄nāz et
 vsq̄ ad illud vbi ait Terre sodo-
 morū r̄missus est in die iudicij
 q̄ tibi. **Eā** hoc cōmēorat lucas
 ḡtiniūte quidē sermōi dñi. et
 iā hec ip̄ius hore gūgens. **Vnde**
 magis videtur ip̄e hoc ordiē a
 ḡmēorāe quo a dñō dca sūt Ma-
 theū autē sue r̄cordatiōis ordinē
 tenuisse. Aut si illud qd̄ idē math̄s
 ait tūc cepit exp̄brae ciuitatib⁹
 sic accipiedū putat̄. ut p̄ctū ip̄m
 t̄p̄is voluisse credat̄ exp̄mē in eo
 qd̄ est tūc. nō autē ip̄m t̄p̄us. a-
 liḡto lacus quo hec multa gere-

bantur et dicebāt quisq̄s h̄ credat.
 credat etiā hoc eē his dca. **Cū**
 eī et apud vnū euāgelistā t̄ueniā
 quedā q̄ bis dixit dñs. sicut ap̄
 eūdem lucā de nō tollēdo p̄cām
 in via. et fili⁹ ceteris duobus locis
 dca a dñō t̄uenit. q̄ mix si et
 aliq̄ aliud bis dca singulatī a sin-
 gulis dicit̄ eodē ordiē de q̄ dca
 est. **Et** ideo diuersus ordo apparet
 in singulis. q̄ et tūc q̄n ille. et tūc
 q̄n iste cōmēorat dca ē. **Sequit̄**
 matheus. In illo t̄p̄e r̄ndēs iesus
 dixit Confiteor tibi p̄r dñe celi et
 terre q̄ abscondisti hec a sapiētib⁹
 et prudētib⁹ et vsq̄ ad id vbi ait
 Jugū eī meū suauē. et on⁹ meū
 leue. **Hui⁹** loci et lucas mēnuit.
 sed ex p̄te. **Non** eī dicit ip̄e Veni-
 te ad me oēs q̄ laboratis et alia
 q̄ sequūt̄. **De** mel autē h̄ dca a
 dñō. sed lucā nō totū qd̄ dca est
 ḡmēorasse credibile ē. **Math̄s** eī
 dicit in illo t̄p̄e r̄ndēs ih̄s dixit
 p̄p̄ exp̄brauit ciuitatib⁹. **Lucas**
 autē post illā exp̄brauōē ciuita-
 tū mēpōit qd̄ā. nō t̄n multa. atq̄
 hoc ita subiungit. In ip̄a hoā ex-
 ultauit sp̄s sc̄o et dixit. **Vnde** et
 si matheus nō nullo t̄p̄e dicit. s̄
 in ip̄a hoā tā pauca mēpōit lucas
 in medio ut et iā eadē hoā dca
 nō absurde videat̄. **Sequit̄** math̄s

et dicit **I**n illo tpe abnt iesus saba-
to p sata **D**iscipuli aut ei esurientes
ceperunt velle spicas et mādūcare
et cetera vsq; ad illud vbi ait **D**ñs
est ei filius hoīs. et iā sabati **H**oc q;
sine vlla r̄pugnācie q̄stione gmeō-
rat et a marco et luca. sed illi nō
dicūt in illo tpe **H**oc fortassis ma-
gis math̄s rei geste hic ordinē tenu-
it. illi aut recordatiois sue vbi si-
lacius accipiat qd̄ dñm illo tpe id
est q̄ her multa et diuersa gebāt
Dequit ḡ math̄s ita narrās **E**t cū
inde transisset venit in synagogam
eorū. et ecce homo manū habēs ari-
dam r̄c vsq; ad illud vbi ait **E**t
restituta est sanitati sicut alia **D**e
isto sanato q̄ manū habebat arida
etiā marco et lucas nō tacēt **N**os-
set aut putari eo die fm̄ et desinās
et de ipō sanato qm̄ sabbatū et h̄
cōmeōrat. vbi lucas ap̄iūssēt alio
sabbato fm̄ esse de sanitate aride
manūs **I**nde q̄ matheus. et cū
inde transisset venit in synagogam
eorū. nō quidē vēit vbi cū inde tr̄sisset.
sed post q̄ dies in synagogam eorū
venēit. postq̄ a segete illa tr̄sisset.
an vā cōtinūo q̄ illuc gerit. nō ex-
p̄ssū est. ac p̄ hoc locus dat̄ narra-
tioni luce qui dicit alio sabbato hui⁹
manū sanata **S**ed p̄t mouē qmō
math̄s dixerit. q̄ ip̄i m̄rogauerūt
dñm si licet sabbato curāe. volētes
mūenie accusandi occasiōē **V**erū

illis de oue p̄posueat similitudinē dīcēs
Quē eīt ex vobis homo qui habet
ouē vnā. et si ceciderit h̄ in foucā.
nō tenebit et leuabit eā. **Q**uāto me-
lior est homo oue **I**taq; licet sabbā-
tis bñface. cū marco et lucas illos
potius a dñō m̄rogatos esse phi-
beant. licet sabbato bñface an ma-
le. animā saluā facē an p̄dere?
Itaq; intelligēdū est q̄ illi p̄s m̄-
rogauerūt dñm. si licet sabbato cu-
rāe. **D**emide q̄ intelligēs cogitatio-
nes eorū aditū accusandi q̄rentū.
q̄stuit in medio illū q̄ fuerat
sanatur⁹ et m̄rogauit q̄ marco
et lucas eū m̄rogasse gmeōrant
Ac tūc illis tacentib⁹ p̄posuisse si-
militudinē de oue et cōcluisse de
q̄ licet sabbato bñface. postmo
circūspectis eis. ita sicut marco di-
cit q̄ristat⁹ ē sup̄ ceciditē cordis
eorū. dixisse hōi **E**xte de manū
tuā. **P**haīsei q̄silū faciebāt ad-
uers⁹ eū quō eū perderet **I**hes⁹
aut scies recessit inde et secuti sūt
eū multī et curauit eos oēs. et
p̄cepit eis ne māifestū eū facerēt
vt adimplētur qd̄ dñm ē p̄ ysaiā
p̄phām dicētē r̄c vsq; ad illud vbi
ait. et ī noīe eius gētes sperabūt
Hoc solus iste cōmeōrat **A**lii dūo
in alia p̄xerūt **O**rdinē sane
rei geste vidē marco aliq̄tulum
tenuisse. q̄ dicit. ih̄m cognita

malicia aduersū se dispositioe uide
 or secessisse ad matē cū discipul̄ suis
 et ad eū turba cōfluisse et sanas
 se ibi plurimos. **U**nde autē cepit ī
 alius ire nō q̄ ordinē sequeretur vix
 apparet. vtz ubi dicit quenuisse ad
 eū turbas. potuit ei hoc etiā et a
 tpe. an ubi dicit ascendit in montē
 qd̄ et lucas videt gmedrassē dicens
Factū est autē in illis diebus exiit
 in montē orare. **D**icēdo ei in illis
 diebus satis ostendit nō gtnuio fm̄
Math̄s ergo sequit̄ et dicit **T**ūc ob
 latus ei demoniū habes reḡ et mū
 tus et curauit eū ita ut loq̄ret̄
 et videt **H**oc nō isto ordie sed p̄
 alia multa cōmemorat et mūti
 tū dicit nō etiā cecū. sed nō ex eo
 q̄ aliq̄ tacet de alio dice putādū
 est. **E**x ei sc̄ptia etiā ip̄e ḡterit q̄
 math̄s. **B**eāt̄ math̄s dices et stupe
 bāt oēs turbe et dicebāt **N**ūq̄d
 hic est filius dauid **P**h̄isei autē
 audientes dixerūt **H**ic nō enit
 demones nisi in beelzebub p̄nci
 pe demonior̄. **I**esus autē sciēs cogi
 tatioēs eor̄ dixit eis **D**e regnū
 in se diuisū desolabit̄ zc̄ vsq̄ ad
 illud ubi ait **E**x v̄bis tuis iusti
 ficabit̄. **M**arc̄ nō ex occasioe illig
 mūti subyat dēi de ih̄u q̄ in be
 elzebub eicit demonia. s̄ post
 alia quedā q̄ solus gmedrat hoc
 s̄ subnectit siue alio loco id reco
 les et adiūges. siue aliq̄ p̄mit
 tens et deinde ad hūc ordinē re

diens **L**ucas autē pene totide ver
 bis hoc dicit qd̄ math̄s et qd̄ digi
 tū dei appellat sp̄m̄ dei ab eadē
 sentēcia nō recedit. q̄n pot̄ et
 aliqd̄ docet ut nouēim̄ quō intel
 ligam̄ vbiq̄ sc̄pturaz legeim̄
 digitū dei. **I**n alijs autē q̄ nō hic
 dicūt marc̄ et lucas nulla ḡtro
 uersia est nec in hys q̄ aliq̄to alit̄
 dicūt q̄ eadē sentēcia est. **S**e
 quit̄ math̄s et dicit **T**ūc r̄ndert
 ei quidā de scribis et ph̄iseis di
 cētes inḡ volum̄ a te signū vidē
 zc̄ vsq̄ ad illud ubi ait **D**ic eit ge
 nerationi huic pessime. **H**ec etiā
 lucas narrat eodē loco s̄ aliq̄to
 dispari ordie. **N**ā illud q̄ petierit
 signū a dñō de celo sup̄ gmedra
 uit p̄ illud de muto miraculū
 et nō ibi retulit. q̄ eis ad h̄ dñs
 respondisset. sed postea cū turbe cō
 currissent. dicit h̄ fuisse respōsū
 eis. quosdā intelligi sup̄us a se
 cōmeōratos. q̄ de celo signū q̄re
 bāt. et hoc ānectit. **P**ostea inter
 posuit de muliere q̄ dixit domino
Beat̄ veter̄ q̄ te p̄oruit **H**ic autē
 mulierē m̄ponit cū de sermone
 dñi gmedrasset. q̄ sp̄s īmūd̄ ex
 ies ab hoīe redit iueit domū mū
 data. **P**ost mulierē ergo illā cū di
 ceret respōsū esse turbis de sig
 no qd̄ de celo q̄rebāt interposita
 similitudinē iōne p̄ph̄e. **D**einde gtnuā
 to sermōe ip̄ius dñi gmedrat dēi

de regina austri et de nineuitis Ita
aliquid potius comedoraui quod mattheus
tacuit. quod aliqui pretermisit eorum quod hoc
loco iste narrauit. Quis autem non vi-
deat superfluo quod illa ordine dominus
dixit. cum et hoc discere debeamus per
euangelistarum excellentissimam auctori-
tatem non esse mendacium. si quisque non
hoc ordine cumque sermone digesse-
rit quo ille a quo precessit cum ipsius
ordinis nihil intersit ad rem. siue
ita sit. Et adhuc lucas productiorem
hunc domini sermonem inducit. et in eo
quedam comedorat quia mattheus in ser-
mone illo quod habuit in monte. Quibus
deum intelligimus et ibi scilicet et hic
Terminato autem isto sermone in aliud
pergit lucas in quo utique ordine rerum ges-
tarum seruauit incertum est. Ita enim
connectit. Et cum loqueretur rogauit eum
quidam phariseus ut praderet apud se.
Non autem ait cum hec loqueretur sed cum
loqueretur. Nam si dixisset cum hoc loqueretur
narratio cogeret intelligere hoc ordine
non tamen a se fuisse narratum. verum
et a domino gesta. Dequit ergo mattheus
et dicit adhuc eo loquente ad turbas
ecce mater eius et fratres eius stabant foris
querentes loqui ei. usque ad illud ubi
ait. Quicumque enim fecerit voluntatem
patris mei qui in celis est ipse meus
frater et soror et mater. Hoc sine du-
bio gestum ostendit. intelligere debet
Dimisit enim cum adhuc narrandum transi-
ret adhuc eo loquente ad turbas

Quod est adhuc. non illud quod loquatur.
Non enim dixit et eo loquente ad turbas
ecce mater eius et fratres. sed adhuc eo
loquente cum dicit. cogit intelligi. hec
loquente quod superius indicabat. Nam
et marcus post illud quod de blasfe-
mia spiritus sancti quod dominus dixerit retulit
et uenit mater mater eius et fratres.
pretermisissis quibusdam quod in eodem textu
sermonis domini et mattheus plurimum mar-
co et marcus lucas plurimum mattheus
posuerunt. Lucas autem non huius rei
geste ordinem tenuit. sed potius
hoc et recordatum ante narrauit. De-
nique hoc sic interposuit ut sola ap-
pareat antequam et superior et posteri-
or. Post comedoratas enim quibusdam pa-
rabolas domini ita hoc de matre. ita
hoc de matre et fratribus eius recorda-
tum interposuit. Venerunt autem ad
illum inquit mater et fratres eius et non po-
terant eum adire propter turbas. Non expressit
quoniam ad eum uenerunt. Puerque enim et hic
transiit ita loquitur. Nam est autem mater
in una die. satis indicat nunc esse
et ipse ascendit in nauiculam et dis-
cipuli eius. Et hic utique cum dicit nam
est in una die. satis indicat nunc esse
ut hoc dies intelligat in quo hoc gestum
est vel illa quod continuo sequitur. Nihil
itaque habet repugnantie cum ceteris
duobus quod mattheus de matre et fratribus
domini narrat neque in uerbis domini neque
in ipso ordine rerum gestarum. Dequit
mattheus. In illo die exiens de domo
sedebat secus matrem. et aggregata se

ad eū turbe multe ita ut nauicū
la ascendens sedet et oīs turba sta
bat in lito et locutus est eis multa
i pabolis dicēs r̄ vsq; ad illud vbi
ait Ideo oīs scriba docti i regno
celoz filis ē hōi p̄familias qui
p̄fert de tesauo suo noua et vete
ra **P**ost illud qd narratū est de
m̄e et fr̄ibus dñi hoc ḡtinūo ges
tū esse. et eū ordinē matheū eadē
tenūisse i narrādo. ea res insi
niat. q̄ cū illuc trāsiēt ita ḡtex
uit ut dicit **I**n illo die exiēs ih̄s
de domo sc̄y maē et ḡḡate sūt
ad eū turbe multae **C**ū eī dicit in
illo die n̄ forte dies moē sc̄ptuaz
tēp̄ significet. satis indicat hoc
cōsequēter gestū. a nō multa m̄
poni potuisse. maxie q̄ r̄ marcy
eū ordinē tenet **L**ucas aut post
id qd narrat de m̄e et fr̄ibz dñi
i aliud trāsiit. nec eo trāsitū ḡnex
ionē aliq̄ facit q̄ huic ordini re
p̄ḡre videat **O**mn̄ ḡ h̄oz q̄ ma
th̄s dñm locutū eē narrauit. q̄
cū illo dixerūt marcy et lucas. nō
habēt repugnācie q̄stionē. q̄ aut
ip̄e solus dixit. multo magis ḡtro
uersie sūt n̄ in ip̄o ordiē q̄ius
aliq̄to diuersū aliis alio teneat.
partim gestaz. partim r̄cordacōis
video q̄ l̄ au quisq; aduersetur
Dequit ergo math̄s **E**t f̄m̄ est
cū cōsumass̄ ih̄s pabolā istā trāsi
it inde et veniēs i patriā suā
dotebat eos in synagogis r̄ vsq;

ad illud vbi ait **E**t nō fecit ibi v̄tu
tes multas p̄pter incredulitatē illoz
Asupiōe sermōe pabolaz sic trāsiit
ut nō ostēdat cōsequētis ordinē
necessitatē. p̄serti q̄ marcy ab ist
parabolis nō m̄q̄t ista. sed i aliud
tendēs. in qd et lucas ita ḡtexuit
narrationē. ut credibilis ondat
h̄ esse pot̄q; ḡsequēter gestū qd ip̄i
duo ḡtinuātes adiūgūt. de nauic
sc̄y in q̄ dormiebat ih̄s. et de illo
miaculo expulsoz dēonoz apud
gerassenos. q̄ duo math̄s iā reco
lēsuperius. m̄p̄osuit **N**ūc ergo
q̄ in priā sua dñs dixit l̄ ei d̄cā
sint videamz vtz cū aliis duobz
marcy et lucas cōcordēt **N**ā iohānes
lōge in diuersis et dissimilibz nar
raonibz sue locis l̄ d̄cā eē a dñō
talitā l̄ eū dixisse ḡmēorat. q̄lia
hoc loco tres ceteri meminērūt
Et marcy qdē p̄p̄e ḡmēorat h̄ oīa
q̄ math̄s nisi q̄ dñm fab̄rūet ma
rie filiū dicit a cūibz suis dictū.
nō sicut math̄s fabri filiū **N**ec mi
radū est cū vtrūq; d̄cā potuerit
Ideo eī fab̄z credebat. q̄m fabri fi
liū lucas aut eandē rē gestā latiq;
indicat et plūa ibi ḡmēorat nec
longe post baptisimū et tēptacōē
eius hoc m̄serit. sine dubio p̄ocū
p̄as qd multis rebz m̄p̄ositis p̄
ea gestū est **U**nde quisq; possit ad
uertē q̄ huic tā magne q̄stioni
quā de cōsensu euāgelistaz enodā
dam deo adiūuāte suscepimz. plū

rimū necessariū est nō nesciētes aliq̃
cos p̃termisisse. a. nesciētes quō se
ordo rex gestarū hr̃et. et aliū poti⁹
ordinē sue recordacionis tenuisse
Quod hūc euidentissimē intelligi p̃t. q̃a
lucas aūg̃ aliq̃ narraēt dñm fecis
se capharnaū p̃occupauit hūc lo
cū q̃ nūc cōfideam⁹. vbi aues ei⁹
et potētā ṽtutis in eo stupebāt. et
ignobilitatē cōtēpnebāt. **N**ā hoc di
at eis dixisse. vtiq̃ dicitis michi me
dite cura teipm̃. q̃ta audiui⁹ scā
in capharnaū. fac et h̃ in p̃ria tua
cū scdm̃ eiusdē ip̃i⁹ luce narratōez
nihil adhuc legat̃ fecisse capharnaū
Quia qd̃ longū nō est et faciliū
ē et p̃necessariū totū miseruim⁹
Unde ad hoc narrādū et quō vene
rit postq̃ baptizatū et tēptatū do
minū indicauit ita sequit̃. **E**t cō
sumata oī tēptatōe dyabolus reces
sit ab illo vsq̃ ad tempus et tēgressus
est iesus in virtute sp̃s in galyleam
et fama exyt p̃ vniuersā regionem
de illo. **E**t ip̃e docebat in synagoga
eorū et magnificabat̃ ab oib⁹ et ve
nit nazaret vbi eāt nutrit⁹ et m̃t
uit scdm̃ cōsuetudinē suā diei saba
ti in synagogam et surrexit lege
et ēdit⁹ ē ei liber ysaie p̃ph̃e. et vt
reuoluit libz̃ t̃ueit locū vbi sc̃ptū
eāt sp̃s dñi sup̃ me p̃pter qd̃ ṽxit
me euāgelizāe paup̃eib⁹. misit me
p̃dicāe captiuis remissionē et cens
visū. dimitte cōtractos i remissionē
p̃dicāe annū dñi acceptū et diē re

tribucionis. et cū plicasset libz̃ red
didit m̃stro et sedit et oīm in syna
goga oculi erūt intēdentes in eum
cepit autē dicē ad illos. q̃a impleta
est hec sc̃ptura in aurib⁹ ṽris et oīs
testimoniū illi dabāt. et mirabātur
in ṽbis gr̃e q̃ p̃debat de oē ip̃ius
et dicebat hūc ē filius ioseph. et ait
illis vtiq̃ dicitis mihi hac similitudi
nē medice cura teipm̃ q̃ta audiui
m̃ scā in capharnaū fac et hūc in
p̃ria tua z̃ donec pagat totū ip̃m
narracionis sue locū. **E**d ergo e
uidentius q̃ eū hoc sc̃itē p̃occupas
se narrando. **C**ū vtiq̃ iā magna
ab illo i capharnaū scā fuisse. et
ip̃e nouit et ip̃e gmõret. q̃ se
nōdū narrasset vtiq̃ sc̃it. **R**eq̃
ei t̃m ab eis baptismo p̃gressus
est vt oblit⁹ putet̃ nōdū se aliqd̃
cōmeorasse de hys q̃ in caphar
naū gesta fuerāt. **M**odo ei cepit
p̃ baptismū aliq̃ narraē de do
mino. **D**e q̃t̃ math̃. i illo tēpōe
audiuit herodes tetrarcha famā
ih̃u et ait p̃ueis suis. **H**ic ē ihoēs
baptista. ip̃e surrexit a mortuis
et ideo ṽtutes opant̃ in eo. **N**ar
t⁹ hoc idē et eodē mō dicit s̃ nō
eodē ordie. **N**ā postq̃ dñs disci
pulos misit dicēs eis ne q̃ i via
ferrēt. n̄ virgā t̃m. t̃m̃ato eo ser
moē q̃tū ab illo gmõratū est cā
h̃ subieat. nulla t̃m scā necessitate
q̃ hoc et iā cōsequēt̃ gestū est in
tellige cogem̃. **S**icut vō math̃

in illo tpe dixit nō illo die vel hōa.
nisi q̄ marcus nō qd̄ hēodes dixit
sed dicebāt māt q̄ iohānes bap-
tista surrexit a mortuis **Matthē**
vō de ipō hēode aut. māt pueris
suis **Lucas** et iā eū narrādi ordi-
nē q̄ marcus tenēs. nec ipē sane ecc-
rez gestaz ordinē eūdē fuisse cre-
di cōgēs ita h̄ idē cōmēorat **Audi**
uit aut māt hēodes tetraueha oīa
q̄ fiebāt ab eo et hesitabat eo q̄
dicebāt a quibusdā q̄ iohēs sur-
rexit a mortuis. a quibusdā vō
quia helias apparuit. ab alijs au-
tē q̄ pphā vng de antiq̄s surrex-
it **Et** ait hēodes ihoēm ego de-
collaui **Quē** ē aut iste? de q̄ au-
dio ego talia? **Et** q̄rebat vidē
eū **In** hys vōbis lucas q̄ marcus
attestat ad h̄ dūtaxat q̄ alij
dixerūt nō hēodes. ihoēs a mor-
tuis surrexisse. sed q̄ hesitante
cōmēorauit herode verba q̄ ei9
ita postea posuit dicētis ihoēs eō
decollaui. qd̄ aut ē iste de q̄ au-
dio ego talia. intelligēdū ē vt p̄
hāt hesitacionē cōfirmass̄ i aīo
suo qd̄ ab alijs dicebāt cū aut pū-
eris suis. sicut mathē narrat.
et aut pueris suis. hic ē ihoēs bap-
tista ipē surrexit a mortuis **Et**
ideo v̄tutes operāt̄ in eo **Aut** ita
p̄nūcianda sūt hec verba vt he-
sitātē adhuc inducēt **Si** ē dicēt
nūq̄ nō hic est. a nūq̄ forte h̄
est ihoēs bap̄ta nō op9 ess̄ admo-

nē aliq̄ de p̄nūciaciōe q̄ dubitans
atq̄ hesitās intelligat **Nūc** q̄a illa
verba desūt vtrūq̄ modo p̄nūciari
p̄t vt cōfirmatū eū ex alijs vōbis
credētem dixisse nō tacet. q̄ ego de
collaui iohāne a mortuis surrex-
Due itē vba duob9 modis p̄nūciari
possūt vt a cōfirmatōis a dubitan-
tis intelligant **Cū** aut lucas p̄ q̄
hoc cōmēorauit in aliud trāseat. duo
istī mathē et marcus ex hac occasi-
one narrūt q̄admodū sit ab hero-
de ihoēs omissus **De** q̄t̄ur ḡ mathē
et dicat **Herodes** ē tenuit iohāne
et alligauit eū et posuit in carce-
re p̄t hēodiadē vxorē suā suā
vsq̄ ad eū locū ubi aut **Et** accēdētes
discipuli tulerūt corp9 ei9 et sepe-
lierūt illud et veniētes nūaquerūt
ihū **Marcus** hoc silr narrat **Lucas**
aut nō eodē ordiē id recordatur
sed cū ipm baptismū q̄ dñs bapti-
zatz est **Vnde** hoc p̄occupasse intel-
ligitur et ipē ex occasiōe vt ibi
narrat qd̄ multo p̄ fcm̄ est **Cū**
ē cōmēoraret iohēs vba de dño
q̄ v̄tēlabz eit i manu ei9. et mū-
dabit aream suā. frumētū recon-
det in horreū suū. paleas aut con-
buret igni inextinguibili. q̄tinūo
subiecit qd̄ nō q̄tinūo fcm̄ ēē ihoēs
euāgelista aptissime expōit cū cō-
mēorat postq̄ baptizatz est iesus
esse illū in galileā qm̄ fecit de aq̄
vinū. et inde post paucorū diez **mo-**
xi i capharnaū habitationem.

redisse ad iudeā terrā et ibi baptisasse multos circa iordanē aīq̃ missus esset iohānes in carcerē. **N**is autē non putet q̃ min⁹ in hīs lris erūditus est tanq̃ post illa vba de vtilibro et de area mūdāta. g̃tinūo sit a ihoē offensus herodes et cū in carcerē miserit. **N**ō aut h̃ ordiē ista narrata quo gesta sūt et alibi iā pbauim⁹ et hoc ipō loco nō quilibet aliis sed ipē lucas hoc pbat. **S**i cū post verba illa g̃tinūo iohēs ī carcerē missus est. quō post ipam cōmēdationē iohānis ī carcerem missi. baptizatus est iesus. secūdu ipius luce narracone. **A**nde manifestū est. ex occasiōe recordatū p̃ occupasse. et aī multa q̃ priusq̃ iohi h̃ fiet gesta narratur⁹ erat h̃ p̃occupatū in sua narracone p̃mississe. **B**ed nec illi duo matthey et marq̃ eo rez ordiē de iohāne ī carcerē missō in sua narracone posuerūt quo fām appaēt eadē in eoz sc̃ptis. **N**ā et ipi dixerūt t̃dito iohāne dñm isse in galileā et p̃ multa q̃ fecit in galilea veniunt ad herodis admonicionē l̃ hesitacionē q̃ iohēs q̃ decollauit a mortuis resurrexit. ⁊ ex hac occasione narrāt oīa q̃ de iohāne g̃tulerūt in cluso et oīaso. **D**e quē ergo matheus cū dixisset nūciatū eē xpo q̃ iohānes oīas eēt et ita narracone cōtexit. **Q**d cū audiss. m̃qt. iesus secessit inde in nauiculā in

locū desertū seorsū. **E**t cū audisset turbe secute sūt eū pedestres de ciuitatibus. **E**xies vidit turbam multā et misert⁹ ē ei⁹ et aīauit languidos eoz. **H**oc cōtinuo post iohānis passiōē fām esse cōmēorat. **I**nde post h̃. fām sūt illa que p̃mo narrata sūt quibus mot⁹ herodes dixit. **I**ohāne ē decollauit. **I**lla ei⁹ posteriorā dñt intelligi. q̃ ad herodē ptulit fama vt moueretur et hesitaret. q̃snā iste esse posset de quo audiet talia cū iohāne ipse occidisset. **M**arq̃ aut postq̃ passiōē iohānis narrauit cōmēorat discipulos missos. redisse ad iesū et t̃nūciasse illi oīa q̃ egerat et docuerat. et dñm eis (q̃d ipē solus cōmēorat) dixisse vt requiescerēt pusillū in deserto. et ascendisse cū eis ī nauim. et isse turbas hoc videtes. p̃uenisse eos illuc. q̃z misertū dñm docuisse multa. et hoā iā p̃grediētē fām esse vt de quib⁹ panib⁹ et duob⁹ pisab⁹ oēs q̃ aderāt pascerentur q̃d m̃ia culū oēs x̃ euāgeliste cōmēorauerūt. **L**ucas etiā q̃ iā longe sup̃ de iohānis passiōē narrauerat ex occasiōe q̃ dixim⁹. nūc posteaq̃ cōmēorauit illā herodis hesitacionē de dñō q̃snā eēt. hoc cōtinuo subiūgit q̃d marq̃ idem redisse ad illū aplōs. et narrasse illi q̃ illi fecerat et assumptis eis t̃ressisse

in locū desertū atq; eo secutas tur-
bas et locutū esse de regno dei et
eos q̄ cura indigebat sanasse. Atq;
inde eā ip̄e die declināte gmeo-
rat miraculū de quinq; panibus
factū. At v̄o iohānes q̄ multū ab
eis tribus euāgelistis eo distat qz
magis in sermonibz q̄ dñs habu-
it imorat q̄ in factis q̄ mirabili-
ter fecit. postea q̄ gmeorauit eū
relicta iudea abisse iterz in gali-
leā qd̄ tūc intelligitur factū cū
et alij euāgeliste dicūt eū iohē
t̄dito isse in galileā. postea q̄
ḡ id cōmeorauit iohēs ī trāsitu
eius p̄ samariā multa q̄ locutū
est ex occasiōe illig samaritane
quā muenit ad puteū ḡterit nar-
raconi sue et p̄ dies duos dicit
eū inde exisse in galileā et inde
venisse in chanagalilee vbi fe-
ceat de aq̄ viui et sanasse filiū
reguli cuiusdā. Alia v̄o q̄ illū
p̄ in galilea fecisse atq; dixisse alij
dixerūt iohānes tacet. S; sane qd̄
illi tacuerūt dicit ascēdisse eū in
die festo iherosolimis et fecisse ibi
miraculū illud de horē q̄ viginti
nouē annos habebat in iherosoli-
te nec habebat horēz a q̄ ī pisa-
nā deponeret ī qua varijs vali-
tudinibz affecti sanabant et ex
hac occasiōe multa eū locutum
fuisse cōmeorat. Post h̄ eū dicit
abisse trāsmae galilee qd̄ est ty-
beriadis et secuta multitudine

magnā. deinde abisse ī mōtem et
ibi sedisse cū discipulis suis p̄rio
die festo iudeoz. tūc leuatis oculis
et visa multitudinē magnā paup̄
se eam de panibz quinq; et duobz
piscibz qd̄ et ceteri euāgeliste dicūt.
ac p̄ hoc p̄termisisse illū q̄ ī nar-
rādo ad huius miraculi gmeoratio-
nē venerūt incertū est. Verūtū
q̄tū ex alia narraconis via. cū
et illi tacuisset q̄ iste dixisset. ad
h̄ miraculū de panibz quinq; occur-
rerūt sibi et illi tres q̄ pene p̄ter
ābulabāt. et iste q̄ sermonū dñi
alta cōfectas p̄ alia q̄ illi tacuerūt
cūuolauit quodā mō. et eis ad
miraculū de quinq; panibz pariter
cōmeorandū nō multo p̄ ab eis
rursq; ī altiora r̄uolaturq; occurrūt.
¶ Sequit̄ ergo math̄s et ad ip̄m
de quinq; panibz factū narraconē
suā ex ordie ita p̄duat. Vesp̄e aut̄
facto accesserūt ad eū discipuli eius
dicētes. Desertū ē locū et hora iā
p̄terijt. dimitte turbas vt euntes
in castella emāt sibi escas. Iesq; aut̄
dixit eis. nō habēt n̄c̄e ire. date
illis vos māducae zc̄ vsq; ad illud
vbi ait. Manducaū aut̄ fuit n̄s
quinq; milia viroz exceptis mulieri-
bus et puulis. Hoc miraculū quod
oēs q̄tuor euāgeliste gmeorāt. et
putāt in se aliq; disparpare. cōside-
randū atq; tractandū est. vt ex h̄
etiā ad cetera similia regule locū

tionū distant. quibus tā diuersis ea-
dē tū sententia retinet. et eadem
rex veritas custodit. et methoanda
quidē est cōsideratio. nō a mattheo
secūdu ordinē euāgelistarū. sed a
iohāne potius a quo ita expressa
est ista narratio ut etiā nō dīsa-
puloz diceret cū quibz de hac re lo-
cutus est dñs. Cū subleuasset ergo
ih̄s dñs oculos et vidisset q̄a mūl-
tudo maxia vēit ad eū dicit ad
philippū vñ ememz panes ut mā-
ducet hys? **H**oc autē dicebat tēptās
eū. Ip̄e enim sciebat q̄ eēt fr̄mz.
Respōdit ei philippus ducētoz dena-
rioꝝ panes nō sufficiūt eis ut vñq-
quisqz modicū quid accipiat. dicit
ei vñqz ex discipulis ei? andreas fr̄
symonis petri. **E**st puer hic q̄ habz
quinqz panes ordeaceos et duos pis-
ces. sed h̄ quid sūt mē tātos? **D**ixit
ergo iesu faate hoīes discipulū. **E**rat
autē fenū multū ī loco. **D**istribuerūt
ergo viri nuō q̄ quinqz milia. **A**cce-
pit ergo panes ih̄s et cū grās egis-
set distribuit discipulētibz similiter
et ex piscibz q̄tū volebāt. **U**t autē
impleti sūt dixit discipulis suis. **C**ol-
lige q̄ supauerūt fragmēta ne pe-
reāt. **C**ollegerūt ergo et impleuerūt
duodecā cophinos fragmētoꝝ ex quibz
panibz ordeaceis q̄ supfuerūt hys
q̄ manducauerāt. **N**ō hic q̄ritur
cūqz modi qd̄ iste dixit cuiusmodi es-
sent panes ordeaceos ei fuisse nō

tatuit qd̄ ceteri tauerūt. **R**eḡ h̄ q̄rit
qd̄ iste nō dixit. fuisse ibi etiā p̄t
quinqz milia viros muliēs et puu-
los qd̄ dicit matth̄s et oīmodo iā
certū eē debet et regularit̄ tenei
m talibz q̄stionibz nēnē mouei
oportē cū ab alio p̄ dicit qd̄ ab
alio p̄termittit. **S**ed q̄rit quō
ea q̄ dixerūt vera sūt oīa. narra-
cionē alteriqz narrās aliud alter
excludat. **I**n ei dñs scdm narra-
cionē ioh̄is p̄spectis turbis q̄siuit
a philippo tēptās eū vñ illis esse
dari posset. p̄t mouē quō sit rex
qd̄ alij narrauerūt p̄us dixisse
dñō discipulos ut dimittēt tur-
bas q̄ posset sibi alimēta emere
de proximis locis. quibus ille rēdit
scdm matth̄m nō h̄nt necesse ire
date eis vos māducae au etiā
marco lucas q̄ q̄sentit tū hoc
p̄termittētes qd̄ aut nō h̄nt nāc
ire. **I**ntelligit ergo p̄ h̄ verba
dñm respexisse multitudinē et dix-
isse philippo qd̄ iohānes amēorat.
Isti autē p̄tinisēnt. **D**emde qd̄ phi-
lippus apud iohāne respōdit h̄
marco a discipulis respōsū eē
amēorat. volens intelliḡi hoc et
eoz ceteroz philippū rēdisse q̄q̄
et pluralem nūm p̄ singulari
v̄sitatissime ponē potuerūt. **A**d
ergo philippus ducētoz denarioꝝ
panes nō sufficiūt eis ut vñq-
quisqz modicū q̄ accipiat. hoc ē

dicit quod aut mactantes ememus du
 centis denariis panes et dabimus eis
 manducare. quod autem commendat idem mar
 cus dixisse dominum quod panes habetis
 promiserunt ceteri. quod autem andreas a
 pud iohannem de quibus panibus et du
 obs piscibus suggessit hoc ceteri plu
 ralem numerum per singularem ponentes
 ex discipulorum persona retulerunt. Et lu
 cas quidem responsione philippi et res
 ponsione andree in una sententiam
 contraxit. **Q**ui autem non sunt nobis
 plus quam quibus panes et duo pisces.
 andree retulit responsione. quod vero
 adiunxit nisi forte nos eamque et e
 mam in omnem hanc turbam escas vi
 detur ad rationem philippi pertinere.
 nisi quod de ducentis denariis tacuit
 quod et in ipsius andree sententia
 potest hoc intelligi. **C**um enim dixisset est
 puer unus hic qui habet quibus pa
 nes ordeaceos et duos pisces adiun
 xit etiam ipse. **H**ec hec quod sunt inter
 tatos. **H**oc est dicit. **N**isi forte nos
 eamque et eam in omnem hanc turbam
 escas. **E**t quod universa vaietate ver
 borum. rex autem sententiarum quod concordia
 satis apparet salubriter nos docet
 nihil quodendum in verbis nisi logi
 cum voluntate cui demonstrande
 iungulare debet omnes veridia nar
 ratios cum de homine vel de angelo
 vel de deo aliquid narrat. **H**oc
 est voluntas vobis primum potest. ne de
 ipsa aliquid inter se discrepet. **S**ane
 pretermittit non oportet hoc loco

intentum. et ad cetera quod talia forte oc
 currunt facere lectorem. quia lucas dixit
 quinquagenos esse discubetes. **M**arcus
 vero et ceteri quinquagenos et ceteros
Quid hic ideo non movetur quia unus
 partem dicit alter totum. **Q**uia de
 ceteris retulit. hoc retulit quod ille per
 termisit. **N**ihil itaque contrarium est. **V**e
 ritatem si alius de quinquagenis
 tamen commemoraret. alius tamen de ceteris.
 valde videretur esse contrarium. nec fac
 le dinoscitur utrumque quod deum esse. unum
 autem ab altero. alterque alterum esse commemo
 ratum. et tamen attencius consideratum iue
 niri debuisse quis non fateatur. **H**oc
 ideo dixi quod existit sepe aliquis huius
 modi quod pax interuentibus et tamen
 iudicantibus contraria videantur et non
 sunt. **S**equitur matheus et dicit. **E**t
 dimissa turba ascendit in montem
 solus orare. **V**espere autem facta solus erat
 ibi. **N**auicula autem in medio mari
 iactabatur fluctibus. erat enim contrarius
 ventus. **Q**uia autem vigilia noctis
 venit ad eos ambulans super mare
 et videntes eum superius mare ambula
 re turbati sunt dicentes quod fantasma
 est. et usque ad illud ubi ait. **V**ene
 runt et adoraverunt eum dicentes. **V**e
 filius dei es. **M**arcus autem hoc idem
 post narratum de panibus quibus mi
 raculum ita sequitur. **E**t cum sero esset et
 erat navis in medio mari et ipse
 solus in terra et videns eos laborantes
 in remigando erat enim contrarius ventus
 eis et similiter. **N**isi quod de petro am

bulante nihil) dixit **H**oc autē ne mo-
ueat p̄cauendū ē q̄ marcus dixit de
dn̄o **C**ū ambulaet sup̄ aq̄s et vo-
lebat p̄terire eos **Q**uomō ē hoc in-
telligē potuerūt. nisi q̄ i diuersū
ibat. eos volens tāq̄ alienos p̄te-
rire. a q̄bus ita nō agnoscebatur
vt fantasma putaretur **Q**uod ad
misticā significationē ita referri
q̄s vsq̄ adeo tardū est vt nolit ad-
uertē **S**ed tñ turbatis et exclamā-
tibz subueit dicens **C**onfidite ego sū
nolite timē **Q**uō ergo eos volebat
p̄terire q̄s pauentes ita confirmat
nisi q̄ illa volūtas p̄tereūdi ad
eliciendū illū clamorē valebat. cui
subueniri oportebat **J**ohannes
etiā adhuc cū istis aliq̄tū imōa-
tur **N**ā p̄ narrationē de quinq̄
panibz miraculū. ip̄e q̄ h̄o de labo-
rāte nauicula. et ābulacōe dn̄i
super aq̄s nō tacet ita ḡtexens
Ihs ergo cū ḡgnouisset q̄ vēturi
essēt vt raperēt eū regem fugit
itez i mōtē ip̄e solus **V**t autē sero
fcm̄ est descenderūt discipuli ad
mare. et cū ascēdisset nauē vene-
rūt tñsmāe i capharnaū et tene-
bre iā facte erāt et nō venerat
ad eos iesus. mare autē vēto mag-
no flante exurgebat **N**ihil hic
cōtrariū videri p̄t nisi q̄ math̄s
dimissis turbis eū diat ascēdisse
in mōtē vt illic solus oraet **J**ohā-
nes autē i mōte fuisse cū eisdem
turbis de quinq̄ panibus pau-

Sed cū et ip̄e iohānes diat post
illud miraculū fugisse eū i mōtē
ne a turbis teneretur q̄ volebāt
regem facē vtiq̄ manifestū est q̄ de
mōte in planiora descēderat. q̄n
illi panes turbis m̄strati sūt. et
ideo nō est cōtrariū q̄ ascēdit tur-
sus in mōtē sicut 2 math̄s et iohā-
nes dicūt. n̄ q̄ math̄s dixit ascē-
dit. iohānes fugit **Q**uod est ḡrū
si fugiēs nō ascēdet **N**ec illud
repugt qd̄ math̄s dixit ascēdit
i mōtē solus orāe **I**hs autē cū
ḡgnouisset m̄q̄t q̄ vēturi essent
et facerēt eū regē fugit itez in
mōtē ip̄e solus. neq̄ ē causa o-
rādi ḡrū ē cause fugiēdi. q̄n
quidē et h̄c dn̄s tñsfigurāns in
se corpus humilitatis nr̄e vt cō-
forme facēt corpi gl̄e sue id q̄
doteat h̄c nobis esse magnam
causā orandi q̄n est causa fugi-
endi **N**ec illud diuersū est q̄ ma-
theus eū prius iussisse discipulos
ascēde in nauiculā et p̄cede eū
tñs fretū donec dimittet turbas.
ac demde dimissis turbis ascēdis-
se i mōtē solus orāe **J**ohānes
v̄cō p̄us eū fugisse ḡmēorat solū
i mōtē. ac demde vt aut sero
fcm̄ est m̄q̄t descēderūt discipuli
ei⁹ ad mae et cū ascēdisset nauē **Q**uod
ei nō videat hoc in r̄capitū-
lādo ihoēm postea dixisse fcm̄ a
discipulis quod iam iesus iussēat

anq̃ fugisset in mōte sicut solet
in sermōe ad aliqd' p̃termisum
rediri quodāmo: **S**ed q̃ ip̃e redi-
tus (marie in b̃uitate ac p̃ucto tē-
poris fr̃is) nō cōmēdatur. putāt
pleriq̃ q̃ audiūt h' etiā postea fr̃m
esse quod postea dicit. sicut etiā
q̃s dixerāt ascendisse nauē et vēisse
tr̃is mae in capharnaū dicit ad
eos ī mari laborātes venisse do-
minū ambulātem sup aq̃s qd' vti-
q̃ p̃us ip̃a nauigatioe fr̃m est q̃
veniebāt capharnaū **L**ucas aut̃
post narratū de quinq̃ panibus
mīaculū pergit in aliud et ab or-
dine isto digredit **N**eq̃ ē aliquid
de nauicula illa gmeōrat et de
via dñi sup aq̃s. sed cū dixiss̃ mā-
ducauerūt oēs et satiatī sūt. et
sublatū est qd' supfuit illis fr̃ag-
metoz cophinū duodecī **D**einde
subiūxit **E**t fr̃m est cū solq̃ esset
orās erāt cū illo et discipuli. et
interrogauit illos dicēs. q̃ me dicūt
esse turbe **I**am demōps aliud nar-
rans nō qd' illi tres qui dñm qui-
dñm ābulātē sup aq̃s venisse ad
nauigantes discipulos r̃tulerūt
Nec ideo putari debz in illo mōte
quo cū dixit math̃s ascendisse vt
solus orāret dixisse discipulis quē
me dicūt turbe **L**ucas ē videtur
in hoc cōgruere matheo q̃ dixit
q̃ solus ess̃ orās. cū ille dixisset
ascendit ī mōtem solq̃ orāe. sed
ōino alibi cū solus orāet. et esset

cū illo discipuli hoc interrogauit.
Solū quippe lucas fuisse dixit nō fr̃
discipulis sicut math̃s et ihoēs qñ
ab illo discesserūt p̃cederet cū tr̃is
mare **I**ste nāq̃ aptiss̃ie adiūxit **E**rat
cū illo et discipuli **U**nde solū dixit
sine turbis q̃ cū illo nō habitabat
Videatur math̃s dicēs **E**t cū tr̃isue-
tissent venerūt in t̃rā gennefar
Et cū g̃gnouisset cū viri loca illius
miserūt in vniūsam r̃gionē illam
et obtulerūt ei oēs male habētes
et rogabāt eū vt vel fimbriā vesti-
mēti ei⁹ tangerēt. et q̃cūq̃ tetigerūt
salui fr̃i sūt **T**ūc accesserūt ad eū
ab iherosolimis scribe et ph̃isei dicē
Quāc discipuli tui tr̃isgrediūt tra-
dicionē senioz **N**ō ē lauāt man⁹
suas cū panē māducat zc vsq̃ ad
illud vbi ait **N**ō lotis aut̃ manib⁹
māducae nō cōmānat hoīez **H**ec
et marq̃ cōmēorat sine aliq̃ repūg-
nācie q̃stioē **Q**uia ē diuerso mō
ab alio dicit ab eadē sentēcia non
recedit **I**ohānes aut̃ ab illa nau-
cula ad quā dñs ābulās sup mae
venit posteaq̃ exieit in t̃rā moē
suo in sermōne dñi mtent⁹ cū ex
ortasioe panis multa p̃cipue q̃ di-
uina locutū ēē gmeōrat **P**ost q̃
ip̃m sermōne rurs⁹ in aliud atq̃
aliud eius narratio sublimit̃er
fertur **N**ec tñ in eo q̃ ab istis di-
gredit aliq̃ ordini istoz. illis in
alia tr̃isitu aduersatur **Q**uid ē

phibet intelligere et illos esse sanatos
a dno de quibus narrat matheus
et marcus. et illis qui eum secuti sunt
tristitia hec eum locutum esse quod predi-
cat iohannes. quoniam quidem capharnaum
quo dicunt secundum iohannem tristitias
se iuxta stagnum est gennesar. ad
quam terram secundum matheum dicuntur
exisse. Sequitur itaque matheus per illud
sermonem domini ubi non de lotis ma-
nibus cum pharisaeis egit atque conseruit
narrationis ordinem quantum ipse transi-
tus indicat. rex etiam qui secute sunt
seruanis. Et egressus magister inde ihesus
secessit in partes tyri et sydonis. et
ecce mulier cananea a finibus illis
egressa. clamauit dicens ei. Misere
mei domine fili dauid. filia mea ma-
le a demonio vexatur. **Q**uod non respondit
ei verbum ulla usque ad illud ubi ait.
O mulier magna est fides tua. fiat
tibi sicut tu vis. Et sanata est filia
ex illa hora. Hoc de muliere cananea
etiam marcus commemorat eundem rerum
gestarum ordinem seruans. nec afferens
aliquid repugnans questione. nisi quod
in domo dicit fuisse dominum cum ad il-
lum venit eadem mulier pro filia sua
rogans. Matheus autem posset quod
facile intelligi de domo tacuisse.
eadem tamen rem commemorasse. sed quod
dicit discipulos dominus suggessisse. di-
mitte illam quoniam clamat pro nobis
nihil videtur aliud significare quam per
abulantes dominum mulierem illam depre-
catorias voces emisisse. Quod ergo

in domo. non quod intelligendum est dix-
isse quidem marcum quod intueatur ubi
erat iesus. cum eum perduxisset fuisse in
domo. **S**ed quia matheus ait. non respondit
ei verbum dedit agnosce quod ambo
tacuerunt in eo silentio egressum
fuisse iohannem de domo illa atque ita
cetera coteruntur quod iam in nullo dis-
cordat. **Q**uod et marcus commemorat ei
dominum respondisse. panem filiorum non mit-
tere canibus. illis impositis dominum
est quod matheus dicit non tacuit. id est
discipuli rogauerunt eum pro illa. et
quod respondit non se esse missum nisi
ad oues qui perierunt domus israel. et quod
illa venit id est consecuta est et ado-
rauit eum dicens. adiuua me. **T**unc
demum dicitur quod euangeliste ab eo
commemoratur. Sequitur matheus ita nar-
rans. Et cum transisset inde ihesus venit
secundum mare galilee. et ascendens in
motem sedebat ibi. Et accesserunt ad
eum turbe multe habentes scaum
multos claudos cecos debiles et a-
lios multos et precerunt eos ad pe-
des eius et curauit eos. ita ut
turbe mirarentur. videtur multis
loquaces. claudos ambulantes cecos
videntes. et magnificabant deum
israel. Iesus autem conuocatis discipulis
suis dixit. misereor turbe quia tri-
duo iam perseuerant mecum et non habent
quod manducet ulla usque ad id ubi ait.
Erant autem qui manducauerunt quantum
or milia hominum ex pueros et mu-

lieres **H**oc aliud miraculū de septē
 panibz et paucis piscibz eadē mar-
 co cōmēorat eodē pene eadē ordi-
 ne ubi q̄a m̄ponit qd' nullus aliud di-
 cit de surdo cō dñs auēs aperuit
 spuens in digos digitos et dicens.
 effeta qd' est adapire **H**oc sane nō
 ab re fuit admonē in h' miracu-
 lo de septē panibz qd' duo eūa-
 ge matth̄s marcus q̄ posuerūt. quia
 si aliq̄s eoz id dixisset q̄ de illis
 quinqz panibz nō dixisset cōtrarius
 ceteris pūret. **E**s cū nō existāret
 vnū idē q̄ fēm eē nō aut integ-
 et veraciter siue ab illo siue ab al-
 iis alijs siue ab oibz fuisse nar-
 ratū sed aut illū p̄ quinqz panibz
 septē dū fallētur gmeorasse. aut
 illos p̄ septem quinqz a vtroqz
 mentitos l' obliuioē deceptos **H**oc
 et duodeti cophinis et septē spor-
 tis opinaret q̄ cōtrariū **H**oc de
 quinqz milibz et quatuor milibus
 eoz q̄ pascerētur. sed q̄ illi q̄ mi-
 raculū de septē panibz narraue-
 rūt nec illud de quinqz tacuerūt.
 neminē mouet vtrūqz fēm oēs
 intelligūt **H**oc ideo diximz ut
 sicubi iuenitur silē fēm a domo
 qd' in aliq̄ altei euāgeliste r̄pūg-
 re ita videat. ut oīno solui non
 possit nihil aliud intelligatur q̄
 vtrūqz fēm esse et aliud ab alio
 cōmēorati sicut de ceteris et q̄n-
 q̄genis cōmēorauimz. q̄a si nō
 eadē illud vtrūqz apud vnū iue-

niremz q̄tvaria singula dixisse pū-
 taremz. **S**equitur matth̄s et dicit **E**t
 dimissa turba ascendit in nauiculā
 et venit in fines magedan et
 vsqz ad illud ubi ait **E**nāao mala
 et adultera signū q̄rit. et signū nō
 dabit ei nisi signū ionē **H**oc iam
 et alibi dixit idē matth̄s. vñ eadē
 et atqz eadē r̄tinēdū ē sepius dñm
 eadē dixisse ut qd' existēte grio
 solui demū nō potuēt bis dictū
 intelligat **H**uc sane ordinē eadē
 marcus tenēs. post illud de septē pa-
 nibz miraculū h' idē subiicit quod
 matth̄s. in qd' dalmanutha qd' in
 quibusdā codicibz legitur nō dix-
 matth̄s sed magedan **N**ō aut dubi-
 tādū est eūdem locū eē sub vtroqz
 noīe **N**am pleriqz codices nō hñt
 eadē scdm̄ marcū nisi magedan
Nec illud moueat qd' marcus nō
 dicit respōsū eē signū q̄rentibus
 de celo. idē qd' matth̄s de iona. sed
 aut dñm respōdisse signū nō da-
 bitur ei **I**ntelligēdū est ei q̄le pe-
 tebat. hoc est de celo. p̄misiit aut
 dicē de iona. qd' matth̄s gmeorauit
Sequitur matth̄s **E**t relictis illis
 abiit et cū venissent discipuli eius
 tñs fretū obliti sūt panes accipere.
Qui dixit illis **I**ntuemini et caute
 a sermōto phariseoz et saduceoz et
 vsqz ad illud ubi ait **T**ūc intellex-
 erūt q̄ nō dixit cauēdo a sermō-
 to panū sed a doctrina phariseoz
 et saduceoz **H**ec eadē eadē marcus

et eodē ordiē dicit **Sequitur** math̃s
Venit aut̃ iesus ī partes cesaree
philippi et interrogabat discipulos
suos dicens **Quē** dicūt hoīes esse
filiū hoīs? **Et** illi dixerūt **Alij** io
hānē baptistā. alij aut̃ heliā alij
ved̃ iheremiā a' vnu ex pphetis r̃
vsq; ad illud vbi ait **Et** qd̃cūq;
solueritis sup̃ terrā erit solutū et
in celis **Hoc** eodē pene ordiē mar
cus narrat. sed interposuit. p̃mo
de celo illuātō qd̃ solus ip̃e cōmēo
rat. de illo q̃ dixit dñō. video ho
mines sicut arbores ambulantes
Lucas aut̃ post miraculū i' de qnq;
panib' hoc r̃cordat atq; in seuit **Cui?**
r̃cordatōis ordo sicut sup̃ iā ostē
dim' nihil repūgt ordini istoz
Sed p̃t illud mouē q' lucas dñm
interrogasse discipulos suos quē
illū diceret hoīes tūc dixit. cūm
esset solus orās et adesset eam
ip̃i **Porro** aut̃ marcus ī iūa dicit
illos hoc ab eodē interrogatos **Sed**
eū mouet qui putat q' nūq' ora
uit in via **Iā** eā dixisse me re
colo ne q̃s arbitret'. q' hic petrus
nomē accepit vbi ait **Tu** es petrus
et sup̃ hac petrū edificabo eccl̃am
meā **Nō** eī accepit h' nomē nisi
vbi iohānes cōmēorat ei dñm eē
Tu vocaberis cephās qd̃ mēptatur
petrus vnde nec illo loco vbi mar
cus duodecī discipulos notatim
cōmēorans dixit appellatos iaco

bū et iohānē filios tonitruī. ar
bitrādū ē nomē accepisse petrū
q' dixit illi q' imposuit ei no
mē vt vocaret' petrus? **Hoc** eī re
colendo dixit nō q' tūc fctm sit.
Sequitur math̃s et dicit **Tūc** p̃
cepit discipulis suis vt nēmi dice
rēt q' ip̃e esset ihs xps **Exinde**
cepit ihs ostēdē discipulis suis q'
oportet eū ire hierosolimā et m̃l
ta pati a senioib' et scribis r̃
vsq; ad illud vbi ait **Nō** sapis ea
q̃ dei sūt. sed ea q̃ hoīm **Hec** eodē
ordiē subnectūt marcus et lucas.
sed lucas q' de petro q' passionem
xpi cōtradixit tacet **Sequitur** math̃s
Tūc dixit discipulis suis **Si** quis
vult p̃ me veniē abneget semet
ip̃m et tollat crucē suā r̃ sequatur
me r̃ vsq; ad illud vbi ait **Et** tūc
reddet vnicuiq; scdm op̃ ei' **Hoc**
et marcus subiūgit eūdē ordinē
seruās. sed ip̃e nō dicit de filio
hoīs venturo cū angelis suis vt
reddat vnicuiq; iuxta op̃ suū.
Cōmēorat tñ eā illud dixisse do
minū. q' eī me q̃fuso fuit. et me
a verba in gnāoē ista adultē
et p̃catrice. et filius hoīs q̃fudē
cū cū veniet in gloriā suā. cū
angelis suis **Qd̃** intelligi p̃t ad
eandē sentētiā p̃tinē. quia dixit
math̃s vt reddat vnicuiq; scdm
op̃ suū **Lucas** q' eodē ordiē an
nectit nō multo diuerso vboz

modo. eadē tamē sentētiarū veri-
tate similim⁹. **Deq̃t^r mathys Amē**
dico vobis. sunt quidā de hic stan-
tib⁹ qui nō gustabūt mortē don^t
videant filiū hoīs veniētē ī reg-
no suo. **Et post dies sex** assup̃sit
ih̃s petz et iacobū et iohāne fra-
trē eius et duxit illos ī mōtem
exaltū seorsū rē vsq̃ ad illud vbi
ait. **Memini dicitis visionē do-**
nec filius hoīs a mortuis r̃surgat
Hec visio dñi ī mōte corā t̃bus
discipulis petro iacobo et iohāne
vbi etiā de celo illi testimoniū pa-
terne vocis phibitū ē a trib⁹ euā-
gelistis eodem ordiē cōmēdrat^r
et eisdē oīo sentētiis. sed reuera
scdm ea grā locutionū. diuersas
sine vlla sentētiarū diuersitate
q̃ multis locis superis demōstra-
uim⁹ videl^t a legentibus possūt
Q̃ aut^r marcus p̃p̃ sex dies fr̃m
dicit. **Mathys lucas aut^r post octo**
nō cōtemnendi sūt si quos mouz
sed ratioē reddita mstruēdi. **Dies**
ei qñ enūciamus dicētes. post tot
dies aliqn nō annūeram⁹ eū
ī quo loquim^r et eū ī q̃ res
ip̃a futura est. quā p̃nūciam⁹ ṽl
pollicem^r s̃ medios post q̃s reueā
plenos atq̃ integros illud futurū
est. **Hoc fecit marcus**. **Excepto eo**
die quo hec loq̃batur ih̃esq̃. et
illo quo exhibuit memoratā
ī monte visionem. medios di-

es intuens dixit. post sex dies. quod
illi annūmeratis finalibus id ē p̃o
atq̃ vltimo dixerūt post octo dies
eo loquēdi modo q̃ p̃s p̃ toto gme-
morat^r. **Item q̃ lucas aut^r de moy-**
se et helia. et fr̃m ē dū descēderet
ab illo ait petrus ad ih̃m. p̃ceptor
bonū est nos hic esse rē nō debet
putari cōtrariū ei qd̃ mathys mar-
cus q̃ ita cōiūxerūt petz hec sug-
gessisse q̃ adhuc moyses et helias
cū dñō loquerētur. **Nō ei exp̃ssert**
q̃ tūc sed tacerūt potiq̃ qd̃ iste ad-
didit. illis dicētib⁹ hoc petz de tri-
b⁹ tabernaculis faciēdis domio
suggessisse. **Addidit etiā lucas. m-**
trantib⁹ ī nūbē. factā esse vocem
de nūbē qd̃ illi nō dixerūt. **Deq̃t^r**
mathys. **Et interrogauerūt eū disci-**
puli dicētes. **Quid ergo scribe di-**
cūt q̃ heliam oporteat p̃mū ve-
nire. **At ille respondēs ait eis**. **He-**
lias qd̃em ventūq̃ est et r̃stituet
oīa. **Dico aut^r vobis q̃ helias iam**
venit et nō g̃nouerūt eū. sed fece-
rūt ī eō q̃cūq̃ voluerūt. **Sic et**
filius hoīs passur⁹ est ab eis. **Tūc**
intellerēt discipuli q̃ de iohāne
baptista dixisset eis. **Hoc idē mar-**
cus etiā hūc ordinē seruās cōme-
moauit. et ī nōnulla diuersitate
ṽboz nūsq̃ tamē ab eiusdē sen-
tētiē veritate discessit. sed ip̃e
non addit intellēxisse discipulos

q̄ iohannē doming significasset.
dicēdo q̄ helias iā uenit. **Deq̄**
math̄s et dicit **Et** cū uenisset ad
turbam accessit ad eū homo ge-
genibus puolūtus ante eū dicēs
Dnē miserere filiū mei q̄a lūna-
ticus est et male patit̄ r̄c vsq̄ ad
illud ubi dicitur **Hoc** aut̄ geng
nō enatur nisi per orōnē et ie-
iūniū **Hoc** et marcus et lucas
eodē etiā ordine memorāt sine
ulla repugnācie q̄stioē. **Deq̄** tur
matheus dicēs **Conuersantibus**
illis in galilea dixit illis ihesus
Filius hoīs tēdend̄ est in manū
hominū et occidēt eū et tertia
die resurget **Et** tristati sūt ve-
hementer. **Hoc** eodē ordīe mar-
cus lucas q̄ cōmēorāt. **Deq̄** tur
math̄s **Et** cū uenisset capharnaū
accesserūt q̄ dragma accipiebāt
ad petz et dixerūt ei. m̄gr v̄r
non soluit didragma. aut etiā r̄c
vsq̄ ad illud ubi ait. **Inuenies**
staterē. illū sumēs da ei p̄ me et
te. et h̄ solus iste cōmēorat **Quo**
interposito eūdē ordine seq̄tur
in quo cū eo etiā marcus et lucas
pariter ambulāt. **Deq̄** tur ergo
idē math̄s et dicit **In** illa hora
accesserunt discipuli ad iesū di-
cētes **Qs** putas maior est in
regno celoz **Et** aduocās ih̄s par-
uulū statuit eū in medio eorū

et dixit **Amē** dico vobis nisi cō-
uersi fueritis et efficiam̄ sicut
puuli nō intrabitis in regnū
celoz. vsq̄ ad illud ubi ait **Dic**
et p̄r meus celestis faciet vobis
si nō remiseritis vnūq̄q̄ fr̄i
suo de cordibus v̄ris **Et** isto ali-
q̄to plixiore sermone dñi non
oīa sed quedā ip̄e math̄s nō di-
cit inseruit **Totus** aut̄ sermo q̄
usq̄ eū cōsiderādū suscepim̄s
a petro solo int̄pellatur. q̄ren-
te quonēs fr̄i debeat ignosci. ta-
lia enī dñs loquebat̄ vt satis lū-
ceat etiā hoc qd̄ petrus interu-
gauit. ei q̄ responsū est ad eūdē
ptinere sermonē **Lucas** aut̄ nisi
illud de puulo q̄ constituit ante
discipulos imitandū cū de sua
cogitaret nihil hoc ordīe serua-
to cōmemorat **Si** q̄ alia simul
dixit q̄ et in isto sermōe sūt posi-
ta alibi et ex alijs occasionibus
dicta reuoluit. sicut iohānes de
remissione peccatoz q̄ tenebūt̄
si cui et dimittentur si cui dimi-
serit **Post** trōcēm a dñō dictū cō-
mēorat. cū matheus hoc sermo-
ne dñm hoc dixisse meminerit.
quod et petro antea dñm fuisse
idem ip̄e testatur **Eadē** itaq̄ se-
pe et pluribz locis ih̄m dixisse.
nec ubi moueam̄ si ordo dñz
quibusdam repugnācie putabit̄

171
sicut toties comedauim? memis-
se debemus nec hoc semp admo-
nere nre est. **De**quitur matheus
ita narras. **E**t factum est cum consu-
masset ihu sermones istos migra-
uit a galilea et venit in fines
iudee trans iordanem. et secute sunt
eum turbe multe et curauit eos
ibi. **E**t accesserunt pharisei temptantes
eum et dicentes. **S**i licet homini dimitti-
te uxorem suam quamcumque ex causa re-
usq; ad illud ubi ait. **Q**ui potest ca-
pere capiat. **H**oc et marcus co-
memorat eundem ordinem tenens.
Sane videndum est ne repugnare
videatur quod idem marcus a domino
dicit interrogatos phariseos quod
eis moyses preceperit atq; ita
illos interroganti respondisse
de pmissio sibi libello repudij cum
matheus dixerit vobis domini quibusq;
ostendat ex lege domini quixerisse
masculum et feminam et propterea non
eos debere ab homine separari et tu-
lisse responsionem. quod ergo moyses
mandauit dari libellum repudij.
et dimittere. quibus itez ait. quoniam
moyses ad duriciam cordis vestri
promisit vobis dimittere uxores ves-
tras ab initio tamen non fuit sic. **N**am
et marcus hanc responsionem non ta-
cet. sed postquam ei responderunt in-
terrogati de libello repudij. **I**n quo
ordine vel modo verborum hoc

intelligere debemus ad rei veritatem
nihil interesse vix separationem
prohibenti et sententiam suam de lege
firmam ipsi intulerunt questionem
de libello repudij per eundem moysen
sibi pmissio per quam et illud scriptum
est quod deus quixerit masculum et
feminam. an hoc idem illi de precepto
moysi interrogans eos responderunt.
Nam et voluntas eius ita se habe-
bat ut non eis redderet rationem cur
illud moyses promiserit. nisi prius
ipsi hoc commemorassent. quod volun-
tas eius. ea quod marcus posuit interro-
gatione significata est. et illorum vo-
luntas ipsa erat ut de auctoritate
moysi quod mandauit dari libellum
repudij. tanquam excluderetur eum. sepa-
rationem sine dubio veterum. **H**oc
eius dicturi etiam temptantes accesser-
unt. **Q**ue voluntas eorum sicut expre-
ssa est per matthiam ut non eos esse co-
medoraet interrogatos. sed vltro
intulisse de mandato domini moysi
quo velint conuincere dominum. separa-
tionem coniugii prohibentem. **C**um ergo
voluntas loquentium cui debet verba
seruare ab eorum vltroque monstrata
sit nihil interest quod diuersimodum
ambos fuerit narrandi modus
dum ab eadem veritate neuter abs-
cedet. **P**er etiam hoc quod sicut dicit
marcus prius eos de uxore dimitti

scribe

tenda interrogantes dñs viassim
interrogauerit qđ eis p̄ceperit
moyses. q̄ cū respondisset moysē
p̄misisse libellū repudiij et dimittē
tē ~~tūc causam~~ respondit eis de
ipsa lege p̄ moysen data quō ip̄e
deus instituit cōiugū masculi
et femie dicēs ea q̄ ponit math̄s
id est nō legistis q̄a q̄ fecit ab in
icio masculū et feminā fecit eos
et quibus auditis illi id qđ ei p̄
interroganti responderāt repetue
rūt dicētes **Quid ergo moyses**
mādauit dari libellū repudiij.
et dimittē. tūc ih̄m causā ostē
disse duricie cordis ip̄oz quam
marcū breuitatis causa prius
ponit. tāq̄ illi p̄ori quā math̄s
mīmisit. eoz respōsioni reddita.
nihil deperire indicās veritati
quocūq; loco eisdem ip̄is verbis
quibus dixerūt reddētur. quō
ipsis v̄bis eā reddideāt dom̄g
Sequit̄ math̄s Tūc ablati sūt ei
puuli vt manus eis imponēt
et oraēt. Discipuli aut̄ mar̄pa
bāt eos et vsq; ad illud vbi aut̄
multi ei sūt vocati pauci aut̄
electi Hūc cū matheo marcū or
dinē tenuit. sed de cōductis ope
rarijs ad vineā solus matheus
interpoit **Lucas** aut̄ cū cōmemo
rasset illud qđ eis dixit q̄rētibq;

inter se quisiā esset. adiūct de
illo qđ viderūt eīacētē demoīa
cū eū nō obsequeretur **Inde** iam
digreditur ab istis duobus vbi aut̄
eū firmasse faciē suā vt uet in
ih̄rlm. ac post multa interposita
occurrit ei rursus ad cōmēoran
dū istū diuitē cui dicit̄ vende oīa
que habes. que nūc ista cōmemo
rāt ex ordīe quo pariter eunt
Nam ibi etiā lucas de istis puu
lis anq̄ diuitis faciat mētiōē
q̄admodū et ista nō p̄termittit
De illo ergo diuitē q̄ quēit quid
boni faciat vt vitā etiā conse
quatur. p̄t videi distāe aliquid
qđ scđm matheū dicit̄. qđ me
interrogas de bono. scđm illos aut̄
quid me dicas bonū **Rā** quid
me interrogas de bono ad illud
magis referri p̄t qđ ait ille q̄
rēs. quid boni faciā. ibi enī et
bonū noīauit. et interrogatio est
magister aut̄ bone. nōdū est
interrogatio **Cōmodissīe** ergo in
telligē vtq; dñm. qđ me dicas
bonū et interrogas me de bono
Sequit̄ matheus et dicit̄ **Et**
ascendēs ih̄s iherosolimā assūpsit
duodecī discipulos secreto et ait
illis **Ece** ascendimq; iherosolimā
et filius hoīs tradet̄ p̄ncipibus
sacerdotū et scribis et cōdēpna

172
būt eū morte. et tradet eū gentib?
ad illudendū et flagellandū et
crucifigendū et tertia die resurg?
Tūc accessit ad eū mīr filioz ze-
bedei cū filiis suis adorās et pe-
tens aliqd ab eo rē vsq; ad illud
vbi ait. filius hoīs nō veit mi-
nistrari sed ministrare et dare
aiām suā redēpāonē p multis
Hūc cū illo ordinē etiā marq;
tenet filios zebedei phibens dix-
isse quod ab eis nō p eos ipōs
sed per matrē dcm esse mathis
expssit. cū illa eoz volūtātē at-
tulisset ad dnm **Vñ** magis ipōs
q̄ illā dixisse qd dcm ē marq;
breuiter intimauit **Deniq;** et
dñs. et scdm mathm et secūdū
marcū. ipis potius q̄ mīr respo-
dit **Lūcas** aut postea ex eodē
ordīe cōmēorauit q̄ de passioē
et rēvōe suā duodecī discipulis
p̄dixit p̄mittit ea q̄ isti cōmēo-
rāt. post q̄ mēpōita occurrūt ei
ab iherico **Quod** aut dixerunt
mathis et marq; de p̄ncipibus
gētū q̄ dominātur subiectis. nō
ita futurū inter illos. sed eū qui
ēit maior etiā seruū alioz fu-
turū. dicit tale aliq; et lūcas. s̄ nō
eo loco. et ordo ip̄e indicat esse
iter eādē sentēciā a dño dictā
Deq; mathis **Et** egrediētibq;
ab iherico secuta est eū tur-

ba multa **Et** ecce duo regi sedētes
secus viā audierūt q̄ ih̄s trāsiret
et clamauerūt dicētes Misere nrī
fili dauid rē vsq; ad illud vbi ap̄t
Et cōfestim viderūt et secuti sūt
eū **Hoc** et marq; cōmēorat. sed
de reco vno fr̄m **Que** ita soluit
q̄stio vt illa soluta est de duobus
qui legionē demonū p̄ciebātur
ī regioē gerassenoꝝ **Nā** duoz eti-
ā recoꝝ q̄s modo mēpōsūt vnū
fuisse notissimū et in illa ciuita-
te famosissimū. ex h̄ etiā satis ap-
p̄et. q̄ et nomē eius et p̄ris e?
marcus cōmēorauit. qd in toto
supius sanatis a dño nō facile
occurrit nisi cū zairū archisina-
gogū etiā noīe exp̄ssit cui? filiā
resuscitauit ih̄s **In** q̄ etiā magis
iste sensū app̄et. q̄ et ille archi-
synagoga vtiq; in loco illo nobi-
lis fuit **Paul** dubio itaq; barti-
meus iste tymeri filius ex aliqua
magna felicitate deiectū nouissie
z famosissime miserie fuit q̄ nō
solū recoꝝ vex etiā mēdicū sedebat
Hinc ē q̄ q̄ ipm solū voluit cō-
mēorare marq; cui? illuīatio tā
clarā famā huic miaculo cōpāt?
q̄ erat illius nō calamitas **Lūcas**
vō q̄ius oīno eodē mō fr̄m tamē
in alio reco intelligēdū est par cō-
mēorāe miaculū. eiusdē miacū

li pari modo Ille quippe hoc factū
dicit cū appropinquaret ihericho. at
isti cū egrederetur ab ihericho.
Bed nomē ciuitatis et frī similitudo
putari suadet semel esse fctm. sed
euāgelistas in hoc sibi aduersari
qd̄ alius dicat cū appropinquaret
ihericho Non sane hoc psuadet
nisi eis qui p̄liuū credi volunt
mentiri euāgeliū Qd̄ aut̄ sit cre-
dibilis. et qd̄ potius ver. et oīs
fidelis. filius euāgelij. facillime
videt. et oīs cōtensiosus saltē cū
admonitū fuit. l̄ tacēdo. l̄ etiā si
tacē noluerit. cogitādo sibi ip̄e res-
pondet **D**e q̄t̄ur math̄s et dicit
Et cū appropinquass̄ iherosolim̄s et
venisset bethsage ad mōtē oliueti.
tūc ihs misit duos discipulos dicens
eis **I**te in castellū qd̄ q̄ vos ē. et
statim inuenietis azmā alligatā et
pullū cū ea rē usq̄ ad eū locū ubi
ait **V**ndēs q̄ vēit in nomē dñi
osanna ī altissimis **H**oc etiā mar-
cus narrat eodē ordīe custodito **L**u-
cas aut̄ in ihericho īmorat̄ qd̄dā
cōmēdās q̄ isti p̄miserūt. de
zacheo p̄ncipe publicanor. et qd̄dā
in pabolis dīa. post hēc et ip̄se
occurrit eis ad huius pulli cōmē-
rationē ī quo sedit ihs **N**ec mo-
ueat qd̄ matheus et azmā dicit
et pullū. ceteri aut̄ de azma tacēt.
ymmo etiā recordāda ē illa rēgū

la quā de quinquagenis et cente-
nis discubētibus cū quibz panibz
turbe pascerēt sup̄ insinuatiū
m̄ **Q**uā insinuata nō debet hoc
iā pmouē lectore nec si math̄s
ita de pullo tacuiss̄. q̄admodū
illi de azma tacuerūt. cū maxie
cōtrū putaret q̄ vñg azmam
dixit. alij pullū azme. q̄tomū
nomē oportet q̄ vñg ita gme-
mōiūt azmā de q̄ ceteri tacue-
rūt. vt tñ pullū nō tacēt. de q̄
illi dixerūt. **U**bi ergo vñg fctm
p̄t intelligi nulla r̄pugnācia ē.
nec si alius aliud. et aliud aliud
cōmēdaret **I**ohānes q̄ cū taceat
q̄admodū dñs discipulos suos
ad hēc aīalia sibi adducēda mi-
serit. int̄pōit tñ breuiter hoc de
pullo cū testōnio p̄ph̄e etiā qd̄
math̄s adhibet in q̄ etiā testō-
nio p̄phetico aliq̄to diuisa euā-
gelistar̄ locutio ab eadē quidē
sentēcia nō recedit **B**ed p̄t mo-
uē qd̄ math̄s sic adhibet vt azi-
nā dicat cōmēdasse p̄ph̄am. nō
aut̄ se ita habet vel qd̄ ihoēs
int̄pōit. l̄ rodicē etiāstare int̄-
p̄tationis vsitate **C**ui rei causa
illa in videt q̄ math̄s hebreā
līguā p̄hibet euāgeliū ḡsarp-
sisse **M**anifestū ē aut̄ int̄p̄ta-
onē illā q̄ dicit septuaginta ī
nōnūllis aliter se h̄re q̄ inueni-

ut in hebreo q̄ eā linguā noue-
rūt et q̄ interpretati sūt singuli
eodē libros hebreos. **H**uius itē dis-
tācie causa si q̄ritur cur tāta au-
toritate septuagīta multis i locis
distet ab ea veritate q̄ in hebre-
is codicib⁹ iuerūt. nihil occurrē
p̄babilis existio. q̄ illos septuagi-
ta eo spū interpretatos quo et illa q̄
interpretabatur dīa fuerūt qd̄ ex
ip̄a eorū miabili q̄ p̄dicat⁹ ḡsenfi-
one firmatū est. Ergo et ip̄i nō
nulla in eloq̄o variando. et ab
eandē volūtate dei cuius illa dīa
erāt et cui v̄ba seruiē debebat
nō recedēdo. nihil aliud demo-
strare voluerūt q̄ h̄ ip̄m qd̄ nūc
i euāgelistaz q̄ttuor. q̄ cordia q̄
dīa diuersitate miām. q̄ nobis
ostendit nō eē mēdaciū. si q̄sq̄
ita diuiso mō aliq̄ narrat. vt
ab eius volūtate cui ḡsonādū et
cōfentiendū est nō recedat. **Q**uod
nosse et mōib⁹ vtile ē p̄pt̄ caue-
da et iudicāda mēdaciā. et ip̄i
fidei ne putem⁹ q̄si cōsecratis
sanis ita mūiri veritatē tāq̄
deus nobis q̄admodū ip̄am rē
sic v̄ba q̄ p̄pt̄ illā sūt dicenda
cōmēdet. cū potiq̄ ip̄a res q̄ di-
cēda ē. **fama**. sermonib⁹ p̄ quos
dicēda est preferat⁹ vt istos oīno
q̄rē nō debem⁹. si eā sine silla-
bis nosse possem⁹. sicut illā notū

deus. et in ip̄o angeli ei⁹. **S**equit⁹
math̄s et dicit. Et cū intrass̄ ih̄es
solimā cōmota ē vniuersa ciuitas
dicēs. **Q**uē ē hic? **P**oli autē dicebāt
hic ē ih̄s p̄ph̄a a nazaret galilee
Et intruit ih̄s in tēplū dei et enū-
cibat oēs vēdentes et emētes in
tēplo rē vsq̄ ad eū locū vbi ait
Vos autē fecistis illā spelūcā latro-
nū. **H**oc de turbis vēdenciū eiet-
tis ex tēplo oēs cōmēdāt. **D**ed io-
hānes lōgo diuerso ordie. **N**ā p̄
testimoniū ihoīs bap̄t̄e de ih̄u cū eū
cōmēdasset isse in galileā q̄n aq̄
cōstitit i vinū inde post ḡmēora-
tionē paucoz i capharnaū dixer
dicit eū ascendisse ih̄esolimā cū
eēt pasca iudeoz et fco flagello de
resticulis expulisse de tēplo ven-
dētes. **V**n manifestū ē nō semel
sed itex hoc esse a dño fm̄. sed
illud p̄mū cōmēdratū a iohāne
h̄ vltimū a ceteris trib⁹. **S**equitur
math̄s. Et accesserūt ad eū cea et
claudi in tēplo et sanauit eos. **V**i-
dētes autē p̄ncipes sacerdotū et scri-
be miabilia q̄ fecit et pueos da-
mātes in tēplo dicētes. **S**anna
filio dauid indignati sūt et dix-
erūt ei. **A**udis q̄ isti dicūt? **I**h̄s
autē dicit eis vtiq̄. **N**ūq̄ legistis ex
oē mfanciū et lacteciū p̄fecisti
laude? **E**t relictis illis abiit foras
ext ciuitatē i bethaniā ibi q̄ mās^t

Mane aut̃ reuertēs in ciuitatem
esurit. Et videns fici arbore vna
secus viam. venit ad eā. et nihil
inuenit ī ea nisi folia tm̃ et apt
illi. Nūq̃ ex te ficius nascit̃ in se
piternū. Et arefca ē cōtinūo ficul
nea. Et vidētes discipuli mirati sūt
dicētes. Quō cōtinūo aruit. Res
pōdens aut̃ ih̃s ait eis. Amē dico
vobis si habueritis fidē et nō hesi
taueritis nō solū de ficulnea faci
etis. sed si mōti huic dixeritis tol
le te. et iacta te ī mare. fiet. et
oīa quecūq; petieritis ī orōe cre
dētes accipietis. Hoc et marcus cō
secpter dicit. sed nō eūdē ordinē te
net. Primo eī q̃ eū ī tēplū ma
theus dixit intrasse. et eiecisse e
mētes et vedentes nō cōmēorat
marcū. sed cōspectis oib; tū iam
vespa eēt. dicit exisse ī bethani
ā cū. xij. et alia die tū exiret a
betania esurisse et arbori fici dix
isse qd̃ et math̃s cōmēorat. Et sub
iūgit idē marcū q̃ uenit ih̃s
solimā et tū intraviss; ī tēplū
eiecit. vedētes et emētes q̃i alio
die nō p̃mo fici esset. Sed quia
math̃s ita cōnectit. et relictis ill
abyt fici ex ciuitate ī bethania
vñ mane rueretē in ciuitatem
arbori maledixisse cōmēorat. p̃
babilis credit̃ ip̃e potius tenuis

se ordinē de vedentibus et emen
tibus eiectis de templo. Cū enī di
cit et relictis illis abyt fici q̃b;
relictis intelligi poterat nisi q̃b;
supius loquebatur indignatib;
q̃ pueri clamaret osanna filio
dauid p̃termisit. ergo marcus qd̃
p̃o die fici est tū intruit ī tē
plū et recordatū interposuit cū
dixiss; q̃ nō inuenit aliqd̃ ī
ficulnea p̃ter folia. qd̃ scdō die
fici est. sicut abo testant̃ mira
tos esse discipulos q̃ arbor aru
erit et eis dnm̃ rñdisse de fide
et de mōte ī maē trāsferendo.
nō ip̃o scdō die q̃ dixit arbori
iā nō amplius metnū q̃q̃ ex
te fici māducet. s; tercio dicit
Ip̃o quippe die scdō cōmēorauit
idē marcū de tēplo eiectos vedē
tes. qd̃ p̃mo die fici p̃termiserat.
Ip̃o g̃ scdō die dicit fici vespa e
gressū de ciuitate. et tū mane
trāsiret uidisse discipulos fici
aridā factā a radiab; et recor
datū petz dixisse ei. Rabbi. et
te fici cui maledixisti aruit.
tūc eū de potētia fidei respōdis
se. Math̃s aut̃ tāq̃ scdō die h̃o
totū fici sit. idē et dnm̃ arbori
ī sempitnū et arefca m̃ g̃tinūo
et vidētib; hoc discipulis atq;
miratib; illud de ṽtute fidei fu

isse responsū. Unde intelligit^r mar-
cū quidē scdō die cōmēorasse qd'
p̄mo die fcm̄ p̄tulerat de tēplo
sc̄ electos vendētes et ementes.
Math̄s v̄s cū cōmēorasset. qd'
altē die fcm̄ est de arbore male
dita. qm̄ mane reuertebat^r a
bethania ī ciuitatē p̄termisit
ea q̄ mar̄s cōmēorauit venisse
illū ī ciuitatē et vesp̄e exisse.
et mane cū t̄nsiret. discipulos
arborē aridā fuisse m̄atos. et
ei qd' scdō die gestū ē ei' aridi-
tatē miratos ēē discipulos. et
de potētia fidei a dñō audisse
sic ea cōiūgens. vt m̄si ex mar-
ci narratiōe cogam^r intēdē. vbi
et q̄ math̄s p̄termiserit nō pos-
sit agnosci. **S**ū ergo dixisset ma-
th̄s. et relictis illis abijt for̄s ex
ciuitatē ī bethaniā. ibi q̄ m̄asit
mane aut̄ reuertēs ī ciuitatem
exijt. et vidēs fici arbore vna
secū viā venit ad eā et nihil
īuenit nisi folia t̄m̄. et ait illi
nūq̄ abs te ficiūs nascatur
ī sempit̄nū et arefctā ē ḡtinūo
ficulnea. p̄t̄miss̄ ceteris ad eūdē
diē planētibq̄ adiūxit dīcēs statū
Et vidēs discipuli mirati sūt
dīcēs. Quō cōtinūo aruit. **Q**d'
alio die viderūt: alio die mira-
ti sūt. **I**ntelligit^r aut̄ nō tūc aru-
isse qm̄ viderūt. sed cōtinūo. qm̄

maledcā est. **N**eḡ ei' arefctē s̄ penit̄
arefctam viderūt. ac sic eā ī verbo
dñi aruisse int̄ll̄xerūt. **D**ēq̄tur
math̄s et dicit. **E**t cū venisset ī tē-
plū accesserūt ad eū docētē pri-
cipes sacerdotū et senioēs populi
dīcēs. **I**n q̄ p̄tate her facias? **E**t
q̄s tibi dedit hāc potestate. **R**ndēs
ih̄s dixit illis. **I**nterrogabōs vos
et ego vnū sermonē q̄ si dixerī-
tis m̄hi. et ego vobis dicā ī qua
p̄tate h̄ facia. **B**aptismū ihoīs
vñ erat. **E**t vsq̄ ad illud vbi ait.
Nec ego dico vobis ī q̄ potesta-
te her facias. **H**oc totū et alij duo
mar̄s et lucas totidē pene v̄bis
explicauerūt. nec ī ordīe videt^r
m̄ se aliq̄ disar̄pae. n̄ vñ sup̄ius
locutū sūm. q̄ p̄termisiss̄ q̄busdā
matheus ad alter̄ diē p̄tinētibq̄
ita cōtexit narratiōē vt n̄ ad-
uertat^r possit putari ipm̄ scdō
die adhuc versari. marcū aut̄
ī tercio. **L**ucas v̄s nō quasi ex
ordīe dies p̄sequēs h̄ subiūxit.
Sed cū cōmēorasset electos de tē-
plo emētes et v̄dētes p̄termisit
q̄ exibat ī bethaniā et egrediebā^r
ī ciuitatē. et qd' de ficulnea fcm̄
est. et qd' miratibus discipulis
de fidei virtutū responsū ē. atq̄
hys p̄t̄miss̄ intulit dīcēs. **E**t eāt
docēs cōtinūo ī templo. p̄cipes
aut̄ sacerdotū. et scribe q̄rebant

illū perdere. et nō inueniebāt qđ
faceret illi. oīs ei populus suspē
sus erāt audies illū. Et finis est i
vna diez docete illo pplm i tēplo
et euāgelisante cōuenerūt pri
cipes sacerdotū et scribe cū senio
rib⁹ et apūt dicētes ad illū. Dic
nobis i qua ptate hec facis &c.
q̄ etiā duo illi cōmeōrāt. Vnde
appaēt nihil eis etiā ipō ordine
repugnāe. qm̄ hic qđ dicit factū
i vna diez. ea dies intelligitur
in qua id gestū illi etiā retulerūt.
Sequitur matheus. Qđ aut vobis
videt⁹. Homo habebat duos fili
os et accedens ad p̄mū dixit illi
Wade hodie operare i vinea mea
Ille aut respōdens ait. Nolo. Pos
tea aut penitētia mot⁹ abiit. Ac
cedēs aut ad alterū dixit similiter.
At ille respōdēs ait. Ego dñe. Et
nō iuit &c. vsq; ad illud ubi ait
Et qui cecidit sup lapidē istū cō
fringetur. Sup q̄ vō cecidit cō
teret eū. **M**arc⁹ et lucas nō gme
morāt. de duobus istis filiis q̄bus
impetrātū est vt irēt atq; oparēt⁹
i vinea. sed qđ post hoc narrat
math⁹ de vinea q̄ locata ē agri
colis q̄ p̄secuti sūt seruos missos
ad se et postea dilm̄ filiū occide
rūt et eiecerūt ex vinea. etiā
illi ambo nō tacēt eodē ordine
custodito id ē posteaq; de baptis

mo iohānis interrogati iudei se
nescire dixerūt et respōdit eis. n̄
ego dico vobis in q̄ ptate hec fa
cio. Nullius ergo hic repugnāe
q̄stio nascit⁹. nisi q̄ math⁹ cū dix
isset qđ dñs interrogauit iude
os cū venerit dñs vinee qđ faci
et agricolis suis. illos respōdisse
subiūgit atq; dixisse. malos male
perdet. et vinea locabit alijs ag
colis q̄ reddāt ei fr̄m t̄pibus
suis. **E**d⁹ marcus nō ab ipis res
ponsum cōmeōrat. sed dñm h̄
consequēter locutū post mira
cionē suā ipm̄ sibi quodāmodo
respōdisse. Ita enī dicit. Quid
ergo faciet dñs vinee. **V**eniet
et p̄det colonos et dabit vinea
alijs. Sed facile p̄t intelligi. vel
illoz vocē ita subiūctā vt non
m̄ponētur. illi dixerūt. aut illi
respōdērūt. sed tñ intelligēt⁹.
Aut ideo respōsiōne istā domino
potius attributā. qz cū vix dix
erūt etiā de illis hoc ipē respō
dit qđ veritas est. Sed illud ma
g⁹ mouet qđ lucas nō solū eos
h̄ respōdisse nō dicit. Hec etiā
verba ipi q̄ sicut marcus dñō
attribuens. verū etiā contrā
retulisse respōsiōne dicentes.
Ita enī narrat. Qđ ergo illis fa
ciat dñs vinee. **V**eniet et per
det colonos istos. et dabit vinea

alyis. Quo audito dixerunt illi Absit.
 Ille autem aspiciens eos ait. Quid est ergo
 quod scriptum est. lapide qui reprobauerit
 edificantes hic factus est in caput anguli.
 Quid ergo secundum mattheum
 illi quibus hoc loquebatur dixerunt.
 malos male perdet. et vineam
 locabit alijs qui reddant fructum tempo-
 ribus suis. cum secundum lucam talibus
 verbis quod dixerunt dicentes absit.
 Et reuera quod secutus dominus ait. de
 lapide reprobato ab edificantibus
 et factum in capite anguli. ita illa-
 tum est ut hoc testimonio convinceretur
 illi parabole conducentes. Nam
 et ipse mattheus hoc sic commentatur
 dum tanquam contradicens cum ait.
 Numquam legistis in scripturis lapide
 qui reprobauerit edificantes hic fac-
 tus est in caput anguli. Quid est
 enim nunquam legistis. nisi quia hoc respon-
 derunt quod esset contrarium. Hoc
 et marcus significat quia hec ipsa
 verba ita refert. Nec scriptura
 habet legistis. lapide qui reprobaue-
 runt edificantes hic factus est in
 caput anguli. Que sententia
 secundum lucam magis apparet loco suo
 dum. post illorum contradictionem quia
 dixerunt absit. Tantumdem enim valz
 sic hoc etiam ipse ponit. Quid est
 ergo quod scriptum est. lapide qui re-
 probauerit edificantes hic factus
 est in caput anguli. Hac enim
 sententiae voluntatem intimat

siue nunquam legistis. siue vero hoc legis-
 tis. siue quod est ergo hoc quod scriptum est.
 Restat ut intelligamus in plebe
 quam audiebat quosdam respondisse quod
 mattheus commentatur. dicentes apertum illi
 malos male perdet et vineam suam
 locabit alijs agricolis. quosdam vero
 illud domino respondeant quod lucas non
 tacuit. hoc est. absit. Hys ergo qui
 illud domino respondeant. illi alij respo-
 derunt absit. sed illorum responsio qui-
 bus isti retulerunt absit propterea
 domino retributa est et a marco et
 a lucam. quia sicut dixi per eos veritas
 ipsa locuta est. siue per nescientes
 si mali erant. sicut per capharna. qui
 nesciens quod dixerit. cum esset pon-
 tifex prophetavit. siue per scientes.
 ac iam intelligentes atque credentes
 Ibi enim erat etiam illa multitudo per
 quam iam erat impleta prophetia
 illa. cum venisset in magna celeb-
 tate occurrentes adclamare. Unde
 qui venit in nomine domini. Nec moue-
 at quod idem mattheus principes sacerdotum
 et seniores populi dixit accessisse ad
 dominum. et quasiuisset in qua potestate hec
 faceret. et quod ei dedit hanc potestatem
 quando eos de baptismo iohannis iussit
 interrogavit unde esset. de celo an
 ex hominibus quibus respondens
 quod nesciret ait. Nec ego vobis di-
 co in qua potestate hec facio. Inde
 enim secutus est contextum loquendo

ergo

et ait **Q**uid vobis videtur **H**omo habebat duos filios **et** **S**ine vlla cuiusq; rei vel persone interpositione scdm mathm sermo conteritur. vsq; ad hoc q de locata agricolis vinea comēorat. **U**t enī putari oīa cū pncipibz sacerdotū et senioribz ppli locutū fuisse a quibus fuerat de sua potestate interrogat. **Q**uod vbiq; si temptantes et mīnuta qsierāt. nō in eis possunt intelligi q crediderāt. atq; illud claz ex ppha testimoniū dno phibuerāt. q eā modo respondē potuissent. nō nesciētes si credētes. malos male pdet et vineā locabit alyz agricolis. **H**oc oīno mouē nō dabit. vt ideo nō putemz fuisse credētes nūlla multitudine q tūc dñi pabolas audiebat. **T**acuit nāq; idē mathis breuitatis causa quod lucas nō tacet. pabolam istā scz nō ad eos dēam. q de potestate interrogauerāt. sed ad plebem. **S**ic eī ait. **R**epit autē dīcē ad plebē pabolam hūc. **H**omo plantauit vineā **et** **I**n hac g plebe. intelligēdū est eā illos eē potuisse. qui sic eū audirēt. quō qui dixerāt. benedicti qui vērūt i noīe dñi. et ipōs l ex ipōs fuisse qui respōderūt. malos male perdet. et vineā suā locabit alyz agricolis. **Q**uorū respōsionē non solum ppter ea dno tribuerunt

martus et lucas q hoc ipē dixiss. q; veritas est. que etiā p malos atq; nesciētes sepe loquitur. oculato quodā instinctū mētem hoīs mouens. nō sanctitatis illius merito. sed iure ppe potestatis. verū etiā q tales esse potuerūt vt nō frust m ipō corpe dñi iā sicut mēbra deputarēt vt merito eoz vox illi tribueret. au? mēbra erāt q iā baptisauerāt plures q iohānes et habebat turbas discipulorū sicut ipi euāgeliste sepe testantur. et vñ erāt etiā illi quīgēti frēs quibz eū aplō paulus post troyz pntatū cōmemorāt. pferim. quia et scdm eundē matheū nō ita dēam est. apūt illi malos male pdet vt i eo qd positū est illi pluralis nūz accipiendus sit. tangz eoz fuit ista responsio. q eū de sua potestate dolose interrogauerāt. sed apūt illi dēam est. id ē illi ipi dno singulari p noīe. nō plurali. quod m codicibus grecis sine vllō scrupulo ambiguitas appaet. **E**st q de sermo dñi apud euāgelistā iohāne vbi hoc qd dīcō facili possit intelligi. **D**icebat ergo inquit ih̄s ad eos q crediderunt ei iudeos. **S**i vos mīseritis in sermōe. vñ discipuli mei eritis et cōgnoscatis veritatē. et veri-

tas liberabit vos. Et responderunt ei
Denē abrahe sum? et nemini ser-
 uūm vniq̃. **Q**uō tu dias libe-
 ritis? **R**ndit eis ih̃s. **A**mē dico vo-
 bis. q̃ oīs q̃ faciūt p̃t̃m seruūs ē
 p̃t̃i. **S**eruus aut̃ nō manz ī do-
 mo metnū. filius aut̃ manet ī
 eternū. **S**i ergo filius vos libera-
 uerit ṽe liberi eritis. **N**ao quia
 filij abrahe estis. sed q̃ritis me ī
 terfici. quia sermo me⁹ nō capit
 vos. **N**ō utiq̃ illis dicet. quētis
 me interficere q̃ m̃ eū iā credi-
 derāt. q̃bus dixerāt. si vos m̃ase-
 ritis m̃ sermōe meo ṽe discipu-
 li mei eritis. **S**ed q̃a hoc ad eos
 dixerat q̃ iā m̃ eū crediderant.
 ea ṽe multitudo p̃ns eāt quē
 plūes habebat inimicos. etiā nō
 exp̃mēte euāgelista q̃ esset qui
 responderūt. ex hoc ip̃o qd̃ respo-
 derūt. et qd̃ deinde ab illo audi-
 re meruerūt. satis appaet. q̃
 ṽba q̃bus sint attribuēda p̃so-
 nis. **S**icut ergo m̃ hac multitu-
 dine scdm̃ ihoēm erāt q̃ iā cre-
 diderāt m̃ ihoēm. erāt etiā q̃ eū
 occidē q̃rebāt sic m̃ illa de q̃ nūc
 loqm̃ur erāt q̃ dolose dnm̃ m̃
 interrogauerāt m̃ q̃ p̃tate. illa
 facit. erāt etiā q̃ nō dolose sed
 fideliter acclamauerāt. b̃ndcūs
 q̃ venit m̃ noīe dñi. **A**c p̃ hoc
 erāt q̃ diceret. p̃det illos. et vi-
 neā suam dabit alijs. q̃ vox

recte etiā ip̃ius fuisse dñi intelligit̃
 siue p̃pter veritatē. siue p̃pter mem-
 brox eius cū suo capite vnitatem.
Erat etiā q̃ talibus responderib⁹
 diceret. absit. ip̃s intelligebāt m̃
 seip̃os pabolā dñam. **D**e q̃t̃ ma-
 th̃s. **E**t cū audisset p̃ncipes sacer-
 dotū et pharisei pabolas eius.
 q̃gnouerūt q̃ de ip̃is diceret. et q̃
 rentes eū tene⁹ timuerūt turbas
 qm̃ sicut p̃phām eū habebāt. **E**t
 r̃ndēs ih̃s dixit iter m̃ pabolis
 eis dices. **S**imile sc̃m est regnū
 celox hōi q̃ fecit nūptias filio su-
 o et misit seruū suū iūtaeos vo-
 cāe ad nūptias et nolebāt veni-
 re. **I**c̃ vsq̃ ad illud vbi ait. **M**ulti
 ei sūt vocati. pauci ṽe elī. **P**a-
 rabolā istā de inuitatis ad nūp-
 tias solus math̃s narrat. **S**ilē
 quiddā ei lucas narrat. sed nō
 est hoc sicut et ordo ip̃e indicat. q̃
 ius et illud nōnullā similitudinē
 gerat. **Q**d̃ ṽe post illā pabolā
 de vinea et ocioso filio p̃rissami-
 lias subnectit math̃s. q̃gnouisse
 iudeos q̃ m̃ eos totū dñm̃ fuēt. et
 m̃sidias cepisse moliri. hoc etiā
 marci lutas q̃ testant̃ eūdem or-
 dinē retinētes. sed inde ip̃i p̃gūt
 m̃ aliud ex hoc subiūgentes. qd̃
 et math̃s post istā quā solus m̃t̃
 posuit de nūptis pabolā ex ordie
 m̃seruit. **D**equitur ergo math̃s
Tūc abeūtes p̃h̃i q̃siliū m̃ierūt

ut taperet eū in sermōe. et mittit
ei discipulos suos cū herodiamis
dicētes **M**g̃r sciam q̃ verax es.
et viā dei in veritate docēs. et
nō est tibi cura de aliq̃. nō ei res-
picias p̃sonā hōim. dic g̃ nobis.
q̃ tibi videt̃. licz censum dāe cesa-
ri. an nō zc vsq̃ ad illud vbi ait
Et audiētes turbe mirabāt̃ in
doctrina eius **H**ec duo dñi r̃nsa
vni de nūmo p̃t tributū reddē-
dū cesari. alter de r̃tōe p̃t illā
mulierē q̃ sibi met succedetibus
fr̃ibus nūpserat marcus et lucas
similit̃ narrāt. nec in ordiē aliq̃
discrepāt **P**ost pabolā q̃ppe illā
de conductoribz vinee. et de iu-
deis q̃ dīa est insidias p̃parātibz
q̃ oēs tres cōmēdauērūt. p̃mit-
tūt h̃y duo marcus et lucas pa-
bolā de iuitatis ad nuptias quā
solus math̃s m̃p̃osuit. et cū illo
iā sequūtur narrātes h̃ duo de
tributo cesaris. et de muliere sep-
tē sigillatim virorū eodē p̃ṽs̃q̃
ordiē sine aliq̃ r̃pugnācie q̃stioē
Dequit̃ ergo math̃s et dicit **P**ha-
risei aut̃ audiētes q̃ silētiū ip̃o-
suiss̃ saduceis quenerūt i vni
et m̃rogauit eū ex eis vniq̃ legis
doctor tēptās eū **M**g̃r qd̃ ē mā-
datū magnū in lege **A**ut illi ihs
Diliges dñm deū tuū ex toto cor-
de tuo. et in tota aīa tua et in
tota mēte tua **H**oc est maximū

et p̃mū madatū **D**ecidū aut̃ est
simile hūic **D**iliges p̃ximū tuū
sicut teipm̃ **I**n hys duobus māda-
tis tota lex pendet et p̃ph̃e **H**oc et
marcus cōmēorat eundē ordinē
seruās **N**ec moueat q̃ math̃s
dīat tēptantē fuisse illū a quo
dñs m̃terrogatus est **L**ucas autē
hoc tacet. et in fine ita cōcludit.
q̃ ei dñs sapiēter respōdet̃ dīx-
erit. nō longe es a regno dī. si
eri ei p̃t ut q̃ tñ tēptās attesse-
rit. dñi tñ r̃nsioē correctō sit. a
certe ip̃am tēptacionē nō accipi-
amūs malam tāq̃ deape volē-
tē inimicū. sed tñ potius tāq̃
experiri volētis ignotū **N**eq̃ ei
frust̃ sēptū est. qui facile cred̃
leuis corde imorabit̃ **L**ucas aut̃
nō hoc ordiē sed longe alibi ta-
le aliq̃ m̃p̃oit **V**tz aut̃ h̃ re-
cordetur an alius ille sit cū quo
similit̃ de duobz istis p̃ceptis
dñs egerit p̃ṽs̃q̃ m̃certū est.
Hinc aut̃ etiā r̃cē videt̃ aliq̃ ē
nō solū p̃pter ordinis multā dif-
ferēciā. sed q̃ etiā ip̃e dīat res-
pōdisse dñō m̃roganti et i sua
respōsioē cōmēdasse illa duo p̃-
cepta cū ei dixiss̃ dñs. hoc fac et
vives. ut illud facēt qd̃ magnū
ēē in lege ip̃e r̃ndeat **S**ecutq̃
euāgelista ait **I**lle aut̃ volens
se iustificāe dixit **E**t qd̃ ē meq̃
p̃ximq̃ **T**ūc dñs narrauit de i
qui descendebat ab iherūsalem

in iherico et mandit in latrones
 Unde et temptans p̄dictus ē. et dū
 o p̄cepta ip̄e respōdit. et post ad
 monitionē dñi dicitis. hoc fac
 et viues. nō bonus cōmendatur
 cū dicit de eo. ille aut volens
 se iustificāre **Dixit** Iste autē quē
 pari ordiē math̄s marcus q̄ cōme
 morāt. tā bene cōmēdatus ē ut
 ei dicit dñs nō longe es a r̄gno
 dei. p̄balius creditur hūc ēē ali
 ū. nō illū. **Sequitur** math̄s Co
 gregatis aut phariseis m̄rogauit
 eos ihs dices Quid vobis videt
 de xp̄o. nūc filius est. Dicit ei.
 dauid. **Aut** illis Quō ergo dauid
 in spū vocat eū dñm dices **Dix**
 it dñs dñō meo: sede a dextris
 meis. donec ponā inimicos tuos
 scabellū pedum tuorū. Si ergo
 dauid vocat eū dñm. quō filius
 eius est. Et nemo poteat ei r̄s
 pōdere verbū. neq̄ ausus fuit
 quisq̄ ex illo die eū amplius in
 terrogare. **Hoc** cōsequēter et eo
 dē ordine marcus q̄ cōmēorat
 lucas etiā tātūmodo de illo tacz
 q̄ m̄rogauit dñm qd̄ esset mā
 datū primū in lege. **Hoc** autē
 p̄termisso eūde etiā ip̄e ordinē
 seruat. et hoc de xp̄o quō sit fi
 lius dauid q̄ fuisse a iudeis dñm pa
 riter narrat. nec interest ad se
 tētiā q̄ scdm̄ math̄m cū m̄ro
 gasset ihs q̄ eis videat de xp̄o
 cuius esset filius illi responderūt

dauid. cū demū intulit quō eū dñs
 dñm dicit. scdm̄ illos aut duos
 nec m̄rogati ēē nec respōdisse
 inueniuntur. **Intellige** ei debem̄
 post eorū responsionē. sententiā
 ip̄is dñi a duobus euāgelistas in
 sinuata. quō ab illo dñi sit hys
 audietib⁹ q̄s volebat suo magis
 terio vtiliter m̄forre. et abs scri
 barū alienarū doctrina q̄ de xp̄o
 illud solū sapiebāt q̄ scdm̄ carnē
 factus eāt ex semine dauid. nō
 eū aut intelligebāt deū. p̄pt qd̄
 eāt dñs ip̄ius dauid. **Ideo** tanq̄
 de illis erratib⁹ dñs ad istos ser
 mones facies q̄s volebat ab eorū
 errore liberari scdm̄ hos duos e
 uāgelistas cōmēorat. ut quōd
 illis dñm est. quō dicitis. sicut ma
 th̄s narrat. sic accipiat. non
 tanq̄ ad illos. sed tanq̄ de illis
 ad eos potius dñm sit q̄s volebat
 m̄strare. **Sequitur** math̄s ita nar
 rationis ordinē tenēs. **Tūc** ihs
 locutus est ad turbas et discipū
 los suos dices. **Sup** cathedram
 moysi sederūt scribe et pharisei.
Quia q̄ quecūq̄ dixerit vob̄ faci
 te et obseruate. scdm̄ opa eorū
 nolite facere. **Dicit** ei et nō faciūt
 r̄c vsq̄ ad illud ubi ait. **Nō** me
 videbitis amodo donec dicatis.
Benedicis q̄ v̄it in nomē dñi.
Simile sermonē habuisse dñm
 adūsus phariseos et scribas legis.

q̄ doctores lucas q̄ cōmeōrat. s̄ in
domo cuiusdā pharisei q̄ eū vo-
cauerat ad cōmīuū. **Q**uod ut nar-
raret digressus erat a mattheo
circa illū locū ubi abo cōmeōra-
uerāt qd̄ dñm ē a dñō de signo
ione triū diez et noctiū. et de
regina austri. et de niniuitis
et de spū imūdo q̄ redit et iue-
nit domū mūdātā. **P**ost q̄ ser-
monē dicit math̄s. adhuc colo-
quēte ad turbas ecce mīr eius
et frēs stabant foris l̄ q̄rētes lo-
qui ei. **L**ucas aut̄ in eiusdē ser-
monē dñi cōmeōratis etiā q̄ būs
dā q̄ math̄s dixisse dñm p̄mīst̄.
ab ordīe q̄ cū math̄s tenuerāt
ita digredit̄. **E**t cū loq̄ret̄ m̄q̄
rogauit eū quidā phariseus ut
prādet̄ apud se. **P**hariseus aut̄
cepit int̄ se reputās dicē. quāe
nō baptizatus ēet an̄ prādiū. et
ait dñs ad illū. nūc vob pharisei
qd̄ de foris est calicis et catini mū-
datis. atq̄ hīc iā cetēa ī eosdē
phariseos et scribas et legisdocto-
res talia dicit q̄lia math̄s hoc
loco q̄ nūc cōsiderādū suscepim̄.
Quāq̄ ergo ita ista math̄s cō-
meōret. ut q̄ius domū illig ph̄i
nō noiet. nō tamē locū exp̄mat
ubi dñs sit. q̄ repugnet aliquid
illi domū. **T**amē q̄ iā venerat
dñs in iherl̄m a galilea. et post
eius aduentū. **I**sta superiora. vsq̄
ita

ad hūc **tertū** sermonē cōterūtur
ut p̄babilit̄ accipiatur ī iherl̄m
gesta. **L**ucas aut̄ illud narrat cū
adhuc dñs iter agēt in iherl̄m.
videntur m̄ similes duo eē ser-
monēs. quoz ille alter. alter iste
narrat. **D**ane cōsiderandū est
quō hīc dñm sit nō me videbitis
amodo donec dicatis. bñdñs q̄
venit in noīe dñi. cū scdm̄ eūdē
math̄m iā hoc dixerit. **E**t lucas
etiā dicit hoc eē respōsū a dñō
illis q̄ eū monuerāt ut iret in
de quo vellet eū herodes occidē.
ille etiā aduersus ipām iherl̄z
ea p̄sus vba ab illo eē dñm cō-
memorat q̄ hīc math̄s. **D**ic ei
narratur scdm̄ lucā. **I**n ipā die
accesserūt quidā phariseos dicē
illi. **E**xi et vade hīc q̄a herodes
vult te occidē. **E**t ait illis. **I**te di-
cite vlp̄i illi. **E**cce enīao deōnia
et sanitates p̄ficio hodie et cras
et tertia die cōsummor. **V**erū-
tamē oportz me hodie et cras et
segti ambulaē q̄a nō capit p̄-
phām p̄ire ex iherl̄m. **I**herl̄m que
occidis p̄phās et lapidas eos q̄
mittūtur ad te. quonāc volui
cōgregāe filios tuos. q̄admodū
avis nidū suū sub pennis et no-
luisti. **E**cce relīnq̄tur vob domū
v̄m̄ deserta. **D**ico aut̄ vobis q̄
nō videbitis me donec veniat
cū dicetis. **B**ñdñs q̄ venit in

noīe dñi Narrationi quidē hūc
 luce nō videtur aduersari quod
 turbe dixerūt dñō veniēte ad ihe-
 rusalem. bñdñs q̄ vēit ī noīe
 dñi **J**erūdū q̄ppe luce ordinem
 nōdū illuc venerat. et nōdūm
 dñm erat. sed q̄a nō dicit q̄ inde
 tūc abscēssit ut nō veniret nisi
 eo tpe quo illud dicitur. pseueat
 quippe in itinē suo donec veni-
 at iherlm **A**tq̄ illud qd̄ aut ecce
 eicio demonia et sanitates p̄-
 ficio hodie et cras et tñā die
 cōsummor mistice ab illo et fi-
 gurate dñā intelligūtur neq̄
 ei eo die passus est. q̄ est ab h̄o
 die tertius cū q̄tinuo dicat oz
 me hodie et cras et sequēti **d**ie
 ambulaē. cogit p̄fecto et illud
 mistice intelligi qd̄ ait nō vide-
 bitis me donec veniat cū dicit
 bñdñs q̄ vēit ī noīe dñi. de
 illo suo aduētū q̄ ī claritate
 vētur? est hoc significans ut illud
 qd̄ ait eicio demonia et sanitates
 p̄ficio hodie et cras et tñā die
 cōsummor refeāt ad corpus
 eius qd̄ est etiā **E**xpellūtur ei
 demonia cū relictis p̄nīs sup̄
 stitiōib⁹ credūt ī eū gentes.
 et p̄ficiūtur sanitates cū secūdu
 eius p̄cepta viuūt? posteaq̄ fue-
 rit hūc sc̄lo et dyabolo re-
 nūciatū vsq̄ ī finē vsurrec-
 tionis. qua tamq̄ tñā cōsum-

mabitur. hoc est ad plenitudinē
 angelicā. per corpus etiā ī morta-
 litatem p̄ficietur ecclesia **D**ixit
 ordo iste mathei nequaq̄ putan-
 dus est ī aliud aliquid esse digres-
 sus. **S**ed lucas magis intelligēd⁹
 est vel potiuspasse que gesta sūt
 et r̄cordata m̄posuisse et anq̄
 eius narratio dñm p̄ducet iherl̄.
 aut eidē ciuitati iā p̄p̄quāte ta-
 lia respondisse monentib⁹ ut ca-
 ueret hēodē. q̄lia mathm eū dicit
 etiā turbis locutū. cū iā pueniss̄
 ī iherlm. atq̄ illa oīa pacta esset
 q̄ sup̄ narrata sūt **S**equit̄ ma-
 theus et dicit **E**t egressus ihs de
 tēplo ibat **E**t accesserūt discipuli
 eius ut ostenderet edificaciones
 templi **I**p̄e aut̄ respondēs ait il-
 lis **V**idētis hęc oīa? **A**mē dico
 vobis non relinquet̄ lapis sup̄
 lapidē qui nō destruatur **M**ar-
 cus etiā cōmēorat h̄eodē pene
 ordiē post aliq̄tam digressionē
 ad hoc factā ut cōmemoraret.
Nā etiā sc̄dm̄ marcū postquā
 illud dñs egit cū iudeis quō ac-
 ciperet xpm̄ filiū dauid. ea nar-
 rantur q̄ dicit de cauedis phīs
 et ypocrisi eorū **Q**uē locū math̄s
 latissime p̄secutus est. et plura
 ibi dñā narrauit. atq̄ ideo post
 eūdem locū quē breuiter p̄strix-
 it marc⁹. et copiose digessit ma-
 theus. nihil amplius marc⁹ int̄-

lit sicut dixi q̄ de illa vidua pau-
perissima et uberrima ac deinde
subiūxit ea quibus matheo itez
coheret. dices de templi futura
euerfione lucas q̄ post illud de
xp̄o quō esset filius dauid pau-
ca de cauēda ypocrisi phariseor
cōmēorat. Inde sicut marcus per-
git ad viduā q̄ duo minūta in
gazofilaciū misit. Deinde subiū-
git de templi futua euerfione.
I qd̄ matheus et marcus. Sequitur
matheus dices. Sedente aut̄ eo sup
montē oliueti accesserūt ad eū
discipuli seceto dicētes. Dic nob̄
qn̄ hec erūt? et qd̄ signū adue-
tus tui. et cōsummationis seculi?
Et rēdes ih̄s: dixit illis. Videte
ne q̄s vos seducat. Multi ei ve-
niēt in noīe meo dicētes. Ego sū
xp̄s. et multos seducēt z vsq̄
ad illud vbi ait. Et ibūt h̄y ī sup-
pliciū eternū: iusti aut̄ ī vitam
etnā. Nam istū iā plixū sermo-
nē dñi secūdu tres euāgelistas
matheū marcū z lucā cōsidēmg
Eundē quippe tenētes ordinē ista
cōtexūt. Dicūt quidē hic aliqua
etiā singuli pp̄a: in quibz nulla
est repugnācie metuēda suspicio.
De hys aut̄ q̄ pariter dicūt. n̄
vbi sibi met aduersari putent?
vidēdū est. Neq̄ ei dici p̄t si ali-
qd̄ tale occurrerit. aliud ēē atq̄
alibi a dñō similit̄ dcm̄. qn̄ eo

dē loco rex ac tempor̄ oīm triū
versatur narratio. Sane quod
earūdem sentētiar̄ a dñō dictar̄.
nō eundē oēs ordinē seruāt ni-
hil ad rē p̄tinet vel intelligēdā
vel insinuandā. Dū ea q̄ ab illo
dca referūt nō sibi met adūsent.
Vd̄ ergo matheus ait et p̄dicabi-
tur hoc euāgelii regnū ī vni-
so orbe ī testimoniū omnibz gen-
tibz. et tūc veniet cōsummacio.
etiā marcus eodē ordiē ita cōme-
morat. In oēs gētes p̄mū oportet
p̄dicari euāgelii regnū. Nō
dixit et tūc veniet cōsumma.
ē sed hoc significat q̄ aut p̄mū.
id est in oēs gentes oportet p̄m
p̄dicare euāgelii. q̄ illi de fine
interrogauerūt. Cū ergo dicit.
oportet in oēs gentes p̄mū p̄di-
cari euāgelii. significat vtiq̄
p̄mū ante q̄ veniat cōsumma.
Itē qd̄ matheus ait. cū ergo videri-
tis abhominacionē desolacionis
q̄ dca est a daniēle p̄ph̄a stantē
in loco scō. q̄ legit intelligat. H̄
marcus ita dicit. cū aut̄ videri-
tis abhominacionē desolacionis
stantē vbi nō debet q̄ legit in-
telligat. In q̄ mūacione verbi
exposuit eādem sentēciā. Ideo
quippe vbi nō debet. q̄ in loco
scō nō debet. Lucas aut̄ nō ait
cū videritis abhominacionem
desolacionis stantē in loco scō

aut ubi nō debet. sed aut **Cū** aut
 videritis circumdari ab exercitu
 iherlm tūc scitote qz appropiqua
 bit desolatio eius **Tūc** ergo eit
 abhominatio desolationis in loco
Qd aut ait math̃s tūc qui in
 iudea sūt inq̃ fugiat in mōtes
 et qui in tecto nō descendat tol
 le aliqd de domo sua. et q̃ in
 agro nō reuertatur tollē tūni
 cam suā. totidē pene verbis hoc
 etiā marcus cōmēorat **Lucas** aut
 tūc q̃ in iudea sūt fugiat in mō.
 hoc sicut illi duo cetera vō alit̃
Sequit̃ ei et dicit **Qui** i medio
 eius descendat et q̃ in regionibz
 nō intrēt in eam. q̃a dies
 ultionis h̃y sūt. vt impleantur
 oīa q̃ scripta sūt **Datis** diuisi
 videtur q̃ illi dixerūt. et qui
 sup tectū nō descendat tollē ali
 quid de domo. et qd̃ iste dicit.
 et q̃ in medio eius discedat. n̄
 forte qz pturba magna eit. tā
 magno instante p̃iculo. illi q̃s
 inclusiss̃ obsidio. qd̃ significat di
 cedo qui in medio eius in tecto
 erūt attoniti et volētes videre
 qd̃ impedat l̃ q̃ euadēdū sit.
Sed quō aut discedat qn̄ sup̃dix̃
 ai aut videritis circumdari ab
 exercitu ab iherlm. **Nā** illud qd̃
 seq̃tur. q̃ in regionibz nō intrēt
 in eā vidē ad cōgruā ptinē ad
 monitionē et p̃t observari vt
 q̃ extra sunt non in eam intrēt

q̃ aut in medio sūt quō discedēt
 ab exercitu ciuitate iā circumdata.
An hoc est esse in medio eius qn̄
 iam ita periculū urget vt tē
 poraliter iā ad p̃ntem vitā tūen
 dam nō posset euadi. et quomō
 nūc parata debet esse aīa ac li
 bera nec carlibz desiderijs occupā
 et oppressa **Hoc** significat qd̃ ali
 is duobz dcm̄ est in tecto l̃ sup
 tectū vt qd̃ iste ait. discedat. id
 est nō iā huius vite desiderio ca
 piantur. sed in aliā vitā migra
 re parati sūt **Hoc** illi duo dix
 erūt nō descendat tollē aliquid
 de domo id est nullo affcū incli
 netur i carnē tanq̃ aliqd inde
 cōmodi p̃ceptur̃ **Et** qd̃ iste ait.
 q̃ in regionibz nō intrēt in eam.
 id est qui iā bono cordis p̃posito.
 ext̃ illā facti sūt nō eā rursus
 carli cupiditate desiderēt. h̃ illi
 dixerūt et q̃ in agro ē nō reuer
 tatur retro tollē vestimētū suū
 tanq̃ itex iuolūi turis qbz eāt
 exutis **Quod** vō ait math̃s. ora
 te aut vt nō fiat fuga vr̃a hye
 me l̃ sabbato. h̃ marcus p̃tim dix̃
 p̃tim tacuit **Orate** vō m̃q̃t vt hy
 eme nō fiant **Lucas** aut hoc nō
 dixit. sed tñ dixit aliq̃ solz quo
 muchi videatur hac ipam q̃ ab
 istis obscure posita est illustras
 se sentēciā **Ita** ei ait **Attendite**
 aut vobis ne forte grauentur

corda v^{ra} in ampula et ebrietate
et curis hui⁹ vite. et superveniat i
vos repentina dies illa. Tanq^{uam} la
q^{ui}s ei superveniet i oēs qui sedet
sup^{er} facie orbis terre. Vigilate ita
q^{uod} oī tpe orātes vt digni habea
mini ~~ista~~ fugē ista oīa q^{uod} vētura
sūt. Hec intelligitur fuga quam
mathis cōmemorat q^{uod} nō debet fi
eri hyeme vel sabbato. Ad hyemē
aut^{em} p^{ro}phēt^{is} cure hui⁹ vite q^{uod} lucas
aperte posuit. ad sabbatū vero
crapula et ebrietas. Cur quippe
vite tristes sūt velud hyems. cra
pula vero et ebrietas carni leticia
luxuria q^{uod} cor submergit atq^{ue} ob
ruit. q^{uod} malū sabbati noīe sig
nificatū est. q^{uod} hec eāt iā. sicuti
et nūc est. iudeoz pessimā cōsuetū
do illo die delicijs affluē. dūm
spiritalē sabbatū ignorāt. Aut si
aliq^{uod} aliud i illis scdm mathm et
marcū verbis. intelligēdū aliq^{uod}
aliud etiā lucas dixerit. dū tamē
nulla r^{ati}pnācie q^{uod}stio moveat²
Neq^{ue} ei nūc euāgelia exponēda
suscepim⁹. sed a falsitatis l^{et} falla
cie calūnijs defendēda. Alia vō
q^{uod} in hoc sermōe mathis posuit
q^{uod}ia cū marco nihil habet q^{uod}stiois.
que aut^{em} cū luca. nō in hoc sermo
ne lucas ea posuit cui⁹ hūc or
do cōcordat. sed alibi talia vel
reordat² atq^{ue} inserit p^{ro}cupari
do. vt prius cōmēdret. q^{uod} post a

dnō d^{ic}tā sūt. vel hys a dnō dicta
facit intelligi et nūc scdm mathm
et tūc scdm ipm. Dequit^{ur} ma
th^{is}. Et scdm est cū cōsummasset ih^{esu}s
sermoēs hos oēs dixit discipulis
suis. Venitis q^{uia} post biduū pasca
fiet et filius hoīs ēdetur vt crū
asigatur. Hoc attestatur alij
duo marc⁹ et lucas ab eodē or
dine nō recedentes. Neq^{ue} h^{oc} tūq^{ue}
a dnō d^{ic}tū isinuat^{ur}. Hoc ei m
timae p^{ro}misserūt. Et sua tamē
p^{ro}sona et marc⁹ dicit. Erat aut^{em}
pasca et azima post biduū. Et
lucas. Appropinquavit aut^{em} dies
festus azimoz q^{uod} dicit^{ur} pascha.
Sic ergo appropinquavit vt eēt p^{ri}
biduū. sicut alij duo ap^{osto}l^{os} cō
sonāt. Johānes vō trib^{us} quidē
locis cōmēdauit eisdē diei
festū p^{ro}p^{ro}quantē. Cū alia q^{uod}dā
duobus sup^{er}iorib^{us} locis narret.
tercio aut^{em} loco appa^{re}t eis nar
ratio. circa ipā ver^{bi} fieri tēpora
vbi hoc etiā illi tres int^{er}imant.
id ē impēdētis iā dnice passi
onis. Sed hoc videri p^{ot} parū
diligēt^{er} intuentib^{us} eē contrū
q^{uod} mathis et marc⁹ postq^{uod} dixe
rūt pasca p^{ri} biduū futur^{um}. dem
cōmēdauērūt. q^{uod} eāt ih^{esu}s in
bethania vbi de vnguēto illo
p^{ro}ciōso dicitur. iohānes aut^{em} an
sex dies pasce dicit ih^{esu}m venis
se in bethania. de vnguēto eadē

narraturus. **Q**uomodo ergo secundum
illos duos post biduum futurum erat
pascha. cum postquam hic dixerunt inue-
niantur cum iohanne in bethania
illud de unguento quod ipse narra-
vit tunc autem ipse dicat post sex dies fu-
turum pascha. **S**ed quia ita mouentur
non intelligunt mattheum et marcum
illud quod in bethania de unguento
factum erat recapitulando posuisse.
non post illam de biduo predictionem
suam sed ante iam factam cum adhuc sex
dies essent ad pascha. **N**on enim quicquam
illorum cum dixisset post biduum pas-
cha futurum sic adiunxit de illo facto
in bethania ut diceret post hec cum
esset bethanie. sed mattheus quidem
cum autem esset inquit in bethania
ihesus. marcus autem cum esset betanie
quod utique intelligatur et antequam
illa diceretur quod ante biduum pasche
factum sunt. **S**icut ergo ex iohannis
narratione colligitur ante sex dies
pasche venit in bethaniam ibi factum
est illud convivium. ubi de ungue-
to proposita fit commemoratio. inde ve-
nit iherosolimam sedens super azellum
deinde postea geruntur ea que
narrantur per hunc adventum eius ihero-
solimis gesta. **E**x illo ergo die quod
venit in bethaniam atque illud de
unguento factum est usque ad diem
quo ista omnia gesta atque dicta sunt.
intelligimus etiam euangelistas non
commemorantibus consumptum fuisse quod

triduum ut occurreret dies quem ante bi-
duum pasche duo definierunt. **L**ucas
autem cum ait. appropinquabat dies
festus azimorum non expressit biduum
sed hac proximam quanta commemora-
vit in ipso intervallo bidui
debemus accipere. **I**hesus vero cum dicit
proximum erat pascha iudeorum. non huius
biduum vult intelligi sed dies sex
ante pascha. **P**roinde cum quedam post
hoc diem commemorasset tunc iam volens
ostendere quod proximum fuisse pascha
dixisset. **I**hesus ergo ante sex dies in
quit pasche venit in bethaniam
ubi fuerat lazarus mortuus susci-
tatus quem suscitauit ihesus. fece-
runt autem ei cenam ibi. **H**oc illud est
quod commemorant recapitulantes
matheus et marcus. cum iam dixis-
set post biduum futurum pascha. **R**e-
capitulando ergo ad illum diem
redeunt in bethaniam quod erat ante sex
dies pasche et narrat quod iohannes
de cena et unguento ubi veterum
erat iherosolimam et pactis illuc quod
narrata sunt perueniunt ad diem
quod erat ante biduum pasche unde isti
digressi sunt ut recapitulando com-
memoraret quod ante in bethania de
unguento gestum est. **C**uius rei pac-
ta narratione illuc iter redeunt
unde digressi fuerant id est ut iam
sermo domini narretur quod ante biduum
pasche. **N**am si tollamus de medio
quod gestum in bethania digrediemur.

ab ordine recolendo et recapitu-
lando narrarunt. et ipsum ordinem
contextam. ita sermo digreditur
secundum mattheum dicente domino **S**citis
quod post biduum pascha fiet et filius
hominis tradetur ut crucifigatur. **T**unc
congregati sunt principes sacerdotum
et seniores populi in atrium principis
sacerdotum qui dicebat cayphas et
consilium fecerunt ut ipsum dolo tene-
rent et occiderent. Dicebant autem non
in die festo ne forte tumultus fie-
ret in populo. **T**unc abiit unus de duodecim
qui dicitur iudas scarioth
ad principes sacerdotum et. **I**nter
illud enim quod dominum est ne tumultus
fiet in populo. et illud quod dominum est
tunc abiit unus de duodecim qui dicitur
iudas interpositum est illud de be-
thania quod recapitulando dixerunt.
Quo pretermissio contextum narra-
tionem ut insinuaui non repug-
nat **narrationem** ordinem temporum.
Secundum marcum autem de betanie
conuiuio quod recapitulando et ipse
interposuit similiter pretermissio. ita
se ordo narrationis tenet. **E**rat
autem pascha et azima post biduum
et querebant summi sacerdotes et
scribe quomodo eum dolo tenerent et oc-
ciderent. Dicebant enim non in die fes-
to. **N**e forte tumultus fieret in
populo. **E**t iudas scarioth unus ex
duodecim abiit ad summos sacer-
dotes ut perderet eum et. **E**nam hic

inter illud quod dominum est ne forte
tumultus fiet populi et illud quod ad-
iungimus. et iudas scarioth unus
ex duodecim positum est illud de be-
thania quod recapitulando dixe-
runt. **L**ucas sane ipsam rem gestam
in bethania pretermisit. **H**ec dix-
imus propter sex dies ante pascha quod
marcus et lucas dixerunt. cum per
hoc a se dominum illud ipsum in betha-
nia. quod iohannes commemoraret. **D**e-
quitur ergo mattheus ab eo loco ubi
finem feceramus considerande narra-
tionis et dicit. **T**unc congregati sunt
principes sacerdotum et seniores
populi in atrium principis sacerdotum
qui dicitur cayphas et consilium fe-
cerunt ut ipsum dolo tenerent et oc-
ciderent. Dicebant autem. **N**on in die
festo. ne forte tumultus fieret in
populo. **C**um autem esset iesus in betha-
nia in domo symonis leprosi acces-
sit ad eum mulier habens alabas-
trum unguenti preciosi. et effudit su-
per caput ipsius recubentis et
usque ad illud ubi ait. **D**icitur quod
hec fecit in memoriam eius. **N**unc
iam de mudere atque unguento pre-
cioso quod in betania gestum est consi-
deremus. **L**ucas enim quibus sile fuit
commemoraret nomen quod conueniat eo
apud quem conuiuatur dominus. nam
et ipsum symonem dicit. tamen quod
non est contra naturam vel contra mo-
rem hominum ut si per unum hominem habe-

notā duo. multo magis possunt
 et unū nomē hēre hoīes duos. po-
 aus credibile est aliū fuisse illū
 symonē. nō leprosu. in cuius domo
 hoc in bethania gerebatur. Nam
 nec lucas in bethania rē gestam
 dicit quā narrat. Et quous nō cō-
 mēoret ciuitatē aut castellū ubi
 fām sit. tamē nō videt in eodē
 loco versari eius narratio. Nihil
 itaq; aliud intelligēdū arbitror
 nisi non quidē aliā fuisse mulie-
 rē que peccatrix tūc accessit ad
 pedes ihu et osculata est. et lau-
 lacrimis et tersit capillis. et un-
 git ungueto. cui dñs adhibita si-
 militudine de duob; debitoib;.
 aut dimissa eē pccā multa. qm̄
 dilexit multū. sed eandē maīā
 bis hoc fecisse. semel scz qd lucas
 narrauit cū pmo accedēs cū illa
 humilitate. et lacrimis meruit
 remissionē pccōr. Nā h' et ihoēs
 quous nō sicut lucas qdmodū
 fām esset narrauit. tamē ipām
 mariā cōmēdās cōmēdauit cū
 iā de lazaro resuscitādo cepisset
 loq; anq; veniēt in bethaniā.
 Qd ita ibi narrat. Erat autē qdā
 inquit languēs lazaro a betha-
 nia de castello marie et marthe
 sororis eius. maria autē erat q
 unxit dñm ungueto. et extersit
 pedes eius capillis suis. cuius fr̄
 lazaro infirmabatur. Hoc do-

cens ihoēs attestatur luce qd hoc
 in domo pharisei cuiusdā symonis
 factū esse narrauit. Iā itaq; h' ma-
 ria fecerat. Qd autē in bethania
 rursus fecit aliud est. qd ad luce
 narrationē nō ptinet. sed parit
 narratur a tribus. ihoē scz ma-
 thio et marco. Inter istos tres ma-
 thim marci et iohānē qdmodū
 hec cōueniat attēdam; De qb; nō
 est dubiū qd eandē rē narrat
 gestam in bethania ubi etiā dis-
 cipuli ~~ubi~~ qd oēs tres cōmēorūt
 murmurauerūt ad ihs mulierē
 tanq; de pdicatione pccatissimi un-
 guenti. Qd ergo mathis et mar-
 caput dñi ungueto illo pfusum
 dicit. iohānes autē pedes. regula
 illa ostendit nō esse cōtrū. quā
 demonstrauim; cū de quinq; pa-
 nib; pascet turbas. Ibi ei qā nō
 defuit qd et quāq; genos et cētenos
 discubuisse cōmēoraēt cū aliis
 quāq; genos dixit nō potuit vi-
 deri cōtrū. Notuiss autē si aliis
 cētenos tantū posuiss sicut aliis
 quāq; genos. et tñ debuit iueniri
 utzq; fām esse. Quo exemplo nō
 informari oportuit. sicut illic ad
 monū. Vbi etiā singuli euāte
 cōmēorūt utzq; fām intelligere
 Unde et hic nō solū caput sed et
 pedes dñi accipiam; pfudisse
 mulierē. nisi forte quō marci
 fracto alabaastro pfusū caput

cōmeōrat tā quisq; absurdū et ca-
lūniosus est vt aliqd ī vase fracto
neget remanē potuisse. vnde etiā
pedes pfundēt. Sed cū iste cōtēdeat
sic esse fractū vt nihil ibi residū
fieret. q̄to melius et religiosius
cōtēdet alius nō eē ita fractū
vt totū effundēt. nitens p v̄itate
euāgelij. Ille calūniator si tā
ptinacit̄ acūs est vt euāgelistaz
cōcordiā de alabastro fracto frā-
gere conet. prius ~~caput~~ accipiat
pfusos pedes anq̄ illud fractū
esset. vt integro remanēt vnde
etiā capiūt pfunderetur. vbi frac-
tura illa totū effundēt. **A** capite
quippe nobis ordinate cōsuli ag-
noscamq;. sed ordinate etiā nos
a pedibz ad caput ascendimūs
Cetera facta hui? nullā michi
videtur h̄re questionē. **Q**d̄ enī
ali dicūt discipulos m̄mūras
se de vnguenti effusione pretiosi.
iohānes aut iudā cōmeōrat. et i-
deo q̄ fuerāt manifestū. puto esse
discipulorū noīe eūdē iudā signifi-
catū locutioē illa quā de philippo
in quinq; panibz m̄sinuauimūs
plūali nūō p singulari vsurpato
Pt etiā intelligi qd̄ et ali discipū-
li aut senserūt hoc aut dixerūt
aut eis iuda dicēte p̄suasum sit
atq; oīm volūtate math̄ et mar-
ty etiā verbis exp̄sserūt. sed iudas
p̄pterea dixit q̄ fur eāt. ceteri

vero p̄pter paup̄ez curā iohānem
aut de solo illo id cōmeōrasse cuiq;
ex hac occasioē furādī cōsuetudiez
credidit intinādā. **S**equitur
math̄. **T**ūc abyt vng de duode-
cim qui dicitur iudas scarioth
ad p̄ncipes sacerdotū et ait illis
Quid vultis michi dāe. et ego
vobis eū tradā. **A**t illi cōstituerūt
ei xxx argēteos. **E**t vsq; ad illud
vbi ait. **E**t fecerūt discipuli sic
cōstituit illis ihs et parauerūt
pasca. **N**ihil in h̄o capitulo cōn-
rū putari p̄t marco et luce q̄
hoc idē similiter narrāt. **Q**d̄
enī dicit math̄. **I**te in ciuitatē
ad quēdā et dicite ei. magister
dicit. tēpus meū p̄pe est apud te
facio pasca cū discipulis meis.
cū significat quē marco et lu-
cas dicūt p̄m̄familias vel do-
minū domū in q̄ eis cenaculū
demonstratū est vbi pararet pas-
ca. **Q**d̄ ergo interposuit math̄
ad quēdā tāq; ex p̄sona sua stu-
dio breuitatis illū cōpendio vo-
luit m̄sinuāe. **S**i ei dixerēt dixis-
se dñm. ite in ciuitatē et dicite
ei. magister dicit tēp̄ meū p̄pe
est apud te facio pasca. tāq; ciui-
tati dicēdū esset accipētur. ac p̄
hoc nō ex dñi cuiq; mādātū nar-
rabat. sed ex sua p̄sona m̄posuit
ad quēdā iussisse dñm vt irent.
ne habēt nocē totū dicē cū hoc

illi ad insinuandā iubētis sententiā
 sufficere videret. **N**ā neminē sic
 loqui ut dicat ite ad quēdā q̄ nesci
 at **S**i ei dicet ite ad quēcūq; aut ad
 quēlibet posset esse integ^r locutio
 sed nō esset certus homo ad quē
 mitteretur. cū eū certū ostendat
 (quib⁹ tacito eūb⁹ noīe) marcos et
 lucas **P**raebat quippe dñs ad quē
 mitteret. et ut eū etiā illi quos
 mittebat inuenire possent p̄mo
 nūit q̄ iudiciū sequeretur de hoīe
 gestante lagenā l' amphorā ut
 eū secuti ad domū quā voluerūt
 veniret **C**ū itaq; hic nō posset di
 ci ite ad quēlibet. qđ integritas
 quidē locutionis admittit. sed h^o
 loco rei huius q̄ insinuabat veri
 tas nō admittit qđ totū hic di
 ci potuit ite ad quēdā. qđ oīno
 nūq̄ recta locutioē dici potest.
Sed plane discipulos a dñō non
 ad quēlibet. sed ad quēdā hoīez
 id est ad certū aliquē missos esse
 manifestū est **Q**uod nobis ex p̄so
 sua rā potuit euāgelista narra
 re ut dicet. misit eos ad quēdā
 ut diceret ei apud te facio pas
 ca **P**otuit etiā sic **M**isit eos ad
 quēdā dicens. ite dicite ei. apđ te
 facio pasca. ac p̄ hoc cū verba
 dñi posuisset dicens ite ī ciuitatē.
 interposuit ip̄e ad quēdā. nō qđ
 hoc dñs dixit. sed ut ip̄e nobis
 insinuaret tacito noīe fuisse qđ

dā in ciuitate ad quē mittebant^r
 ut pararet pasca. **A**c sic p̄ hanc
 ex p̄sona sua interpositionē duorū
 verborū sequit^r ordiē verborū dñi
 dicentis **E**t dicite ei **M**g^r dicit **I**a
 enī si queras. cui. rē vndet^r illi
 hoī ad quē misisse insinuauit e
 uāgelista cū ex p̄sona sua inter
 posuisset ad quēdā **R**ing^r qđ
 vsitata locutio. sed tñ sic intellecta
 integerrima est **A**ut si habet ali
 quid p̄petatis. hebrea lingua. q̄
 phibetur sepsisse mathis ut etiā
 totū ex p̄sona dñi dñi. locutiois
 integritatē nō careat. videat qđ
 nouerit **S**ane ita posset etiā la
 tine dici si diceretur **I**te ī ciuita
 tē ad quēdā. quē vobis demonstrā
 uerit homo qui vobis occurrerit
 lagenā aq̄ portās **H**oc modo in
 benti sine ambiguitate posset ob
 temperari. velud etiā si diceret.
Ite in ciuitatē ad quēdā. qđ ma
 net illo aut in loco. in tali domo
Cū exp̄ssioē loci et designatione
 domus posset intelligi. posset fieri
His aut atq; huiusmōi ceteris tra
 ctis iudicijs. qđ dicat ite ad quēdā
 et dicite ei. ideo nō p̄t audiri qđ
 certū aliquē vult intelligi. cū di
 cit ad quēdam et nō exp̄mit quo
 mō dinoscatur **Q**uod si ex p̄sona dic
 tū euāgeliste illud interpositū ac
 ceperim⁹. est quidē necessitate b^e
 uitatis subobscura locutio. sed

tamen integra Quod vero marcus lage
na dicit. quia lucas amphora. ille va
sis genus. iste modum significauit
vterque veritatem sententiae custodiuit

¶ Sequitur matheus. Despe autem frater dis
cubebat cum duodecim discipulis Et
edentibus illis dixit Amen dico vobis
vnus vester me eduxit Iesus Et contri
tati valde ceperunt singuli dicere
Nunc ego sum dominus et usque ad illud
vbi ait Respondens autem iudas qui tra
didit eum dixit Nunc ego sum rabbi.
Aut illi Tu dixisti In his qui conside
randa nunc posuimus nihil asserunt
questionis etiam ceteri euangeliste qui
taliter commemorant **Explicit liber**
secundus Incipit liber tertius

Am quoniam omni quatuor
narratio in eo versatur
loco in quo natus est eos
usque in finem pariter am
bulare. nec multum di
gredi ab invicem. sic vbi forte alius
aliud commemorat quod alius premit
tit. videtur michi expediri nos
demonstrare posse. omni euangelistarum
conuenientiam. si ab hoc iam loco. omni
omnia coteramus et in una narra
tione facere quod digressum Sic ergo ar
bitror commodius facilius quod id quod
suscepimus explicari ut aggrediamur
narrationem omnia commemorantes. cum
eorum euangelistarum attestatio. quod ex
his omnibus quisque id quod potuit. a quod
voluit commemorat. ut tamen ab

omnibus haec omnia dicerentur. que demon
strandum est in nullo sibi esse gratia
Hinc igitur incipiamus secundum matheum
Cenatibus eis accepit Iesus panem
et benedixit ac fregit dedit quod dis
cipulis suis et ait Accipite et co
medite hoc est corpus meum Haec et
marcus lucas qui commemorant Quod
ei lucas de calice bis commemorat.
prius antequam panem daret. deinde
postquam panem dedit. illud quod supe
rius dixit. praecipuum ut solet.
illud vero quod ordinem suo posuit non
commemoraret superius. Vtrique
autem coniunctum habet sententiam facit.
que et illorum est Iohannes autem de
corpe et de sanguine hoc loco nihil
dixit. sed plane alibi multo ve
berius hic dominum locutum esse tes
tatur Nunc vero cum dominum surrex
isse a cena. et pedes discipulorum
lauisse commemorasset. reddita et
am ratio cur hoc eis fecit. in
qua dominus adhuc clausa signifi
cauerit. per testimonium scripturae. ab eo
se tradi qui manducaet eius panem.
venit ad hunc locum quem tres ceteri
pariter insinuabant Cum haec dix
isset mox. Iesus turbatus est spiritu. et
protestatus est et dixit Amen dico
vobis quod vnus ex vobis tradet me
Aspiciebant igitur sicut idem ipse io
hannes subnectit adiuvem discipu
li hesitantes de quo diceret et contri
tati sicut matheus et marcus dicunt